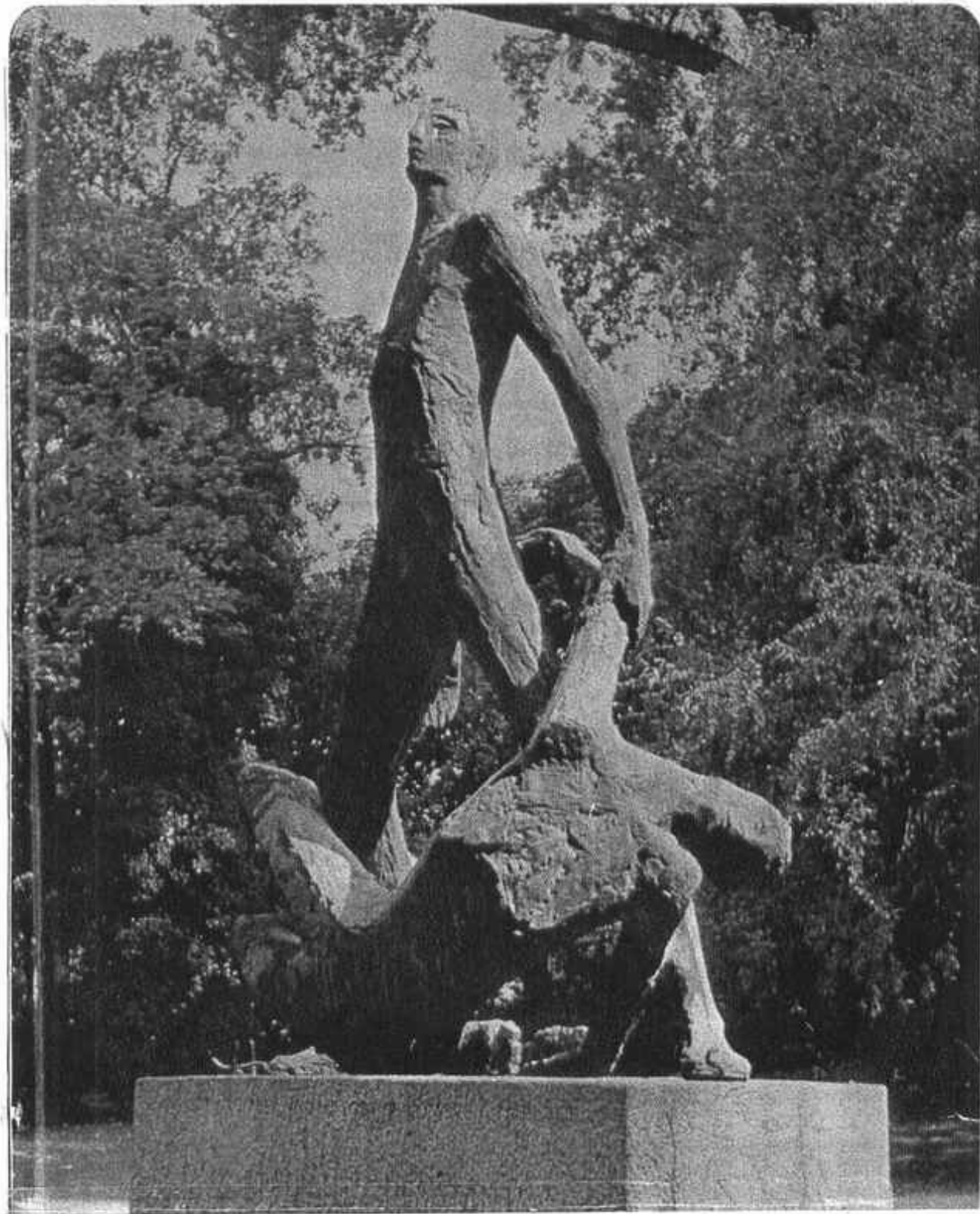

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๖๘

วารสารข้าราชการ

ปีที่ ๒๐ ฉบับที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๓๘

สารบัญ

บทบรรณาธิการ	๒
สนทนาประชาชนไทย	๕
ความรับผิดชอบ	๒๔
การมอบอำนาจหน้าที่	๒๕
ระเบียบใหม่	๓๕
ปัญหาระเบียบข้าราชการพลเรือน	๕๐
ความสับสนในการปฏิบัติราชการ	๖๐
ภาษีสักขุม	๖๕
เกร็ดแถม	๖๕
เรื่องน่ารู้	๗๓
ใหม่ๆ ในราชการ	๘๐
ข่าวสอ	๘๕
ท้ายเล่ม	๘๘

วัตถุประสงค์

- เพื่อเผยแพร่วิชาการด้านการบริหารงานบุคคล
- เพื่อเผยแพร่แนวคิดในการปฏิบัติราชการ
- เพื่อเป็นสื่อกลางระหว่างข้าราชการ เพื่อเสริมสร้างทัศนคติที่ดีสำหรับข้าราชการ

ทำเนียบสำนักพิมพ์เกี่ยวกับ กฎหมาย ระเบียบ และวินัยข้าราชการพลเรือน บัญชีภาคัง หรือปัญหา ขัดข้องใจอันใด โปรดส่งคำถามไปที่ "บรรณาธิการวารสาร" นี้

เจ้าหน้าที่ปก เล่มละ ๕ บาท

สมาชิก ปีละ ๕๕ บาท รวมค่าส่ง

ขอรับที่แจ้งการวารสารข้าราชการ

สำนักงาน ก.พ. ถนนพิษณุโลก

โทร. ๘๐๕๕๕๕ หรือ ๘๐๓๓๓๓ ต่อ ๘๕

ที่ปรึกษา

พันเอก จินดา ณ สงขลา

นายประวิทย์ ณ นคร

นายโสรัจ สุจริตกุล

บรรณาธิการ

นายชาญชัย อิงภากรณ์

ผู้ช่วยบรรณาธิการ

นายจระพจน์ สิวาชะไวโรจน์

นายสุธี สุทธิสมบูรณ์

กองบรรณาธิการ

นายวรเทพ สวัสดิ์

นายเกียรติยศ กลิ่นสุวรรณ

นายอศุล จันทวงศ์

นายเฉลิม ศรีคง

นายสีมา สมนันท์

นายณรงค์ นฤกุล

ผู้จัดการ

เรือเอก ผจง กันต์เฉลิม

ผู้ช่วยผู้จัดการ

นายสมพงษ์ ทรัพย์

ม.ร.ว. ชัยวัช ศรีวัช

นายจระพจน์ สิวาชะไวโรจน์

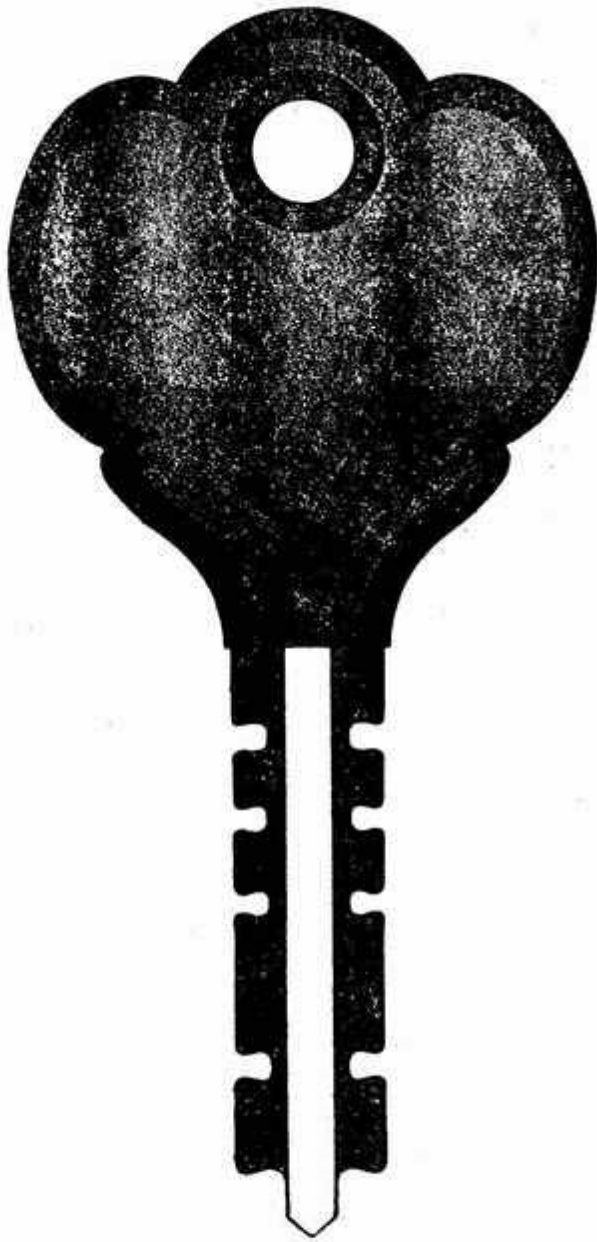

โดยไม่ได้เคยฝึกฝนหรือมีแววอะไรมาก่อน
 จู่ๆบรรณาธิการวารสารข้าราชการ ดร. อาทิตย์ อุไร-
 รัตน์ ก็ได้ขออาสาจากชีวิตข้าราชการ โลดแล่นไปสู่
 วิถีชีวิตใหม่ด้วยการเสนอตัวเข้ารับใช้ชาวกรุงเทพมหานครหา
 นกรท่ามกลางภาวะผันผวนทางการเมือง ดังที่ทราบ
 กันเป็นอย่างดีอยู่แล้ว นับว่าเป็นการตัดสินใจที่เด็ด
 เดียว เมื่อต้องเริ่มชีวิตแล้วก็เดินรุดหน้าต่อไปโดยไม่
 หยุดยิ่ง

เมื่อก่อนจะจากไปก็ยังแสดงความอาลัยอาวรณ์
 และแถมท้ายด้วยการทิ้งเกวียนเล่มใหญ่บรรทุกด้วยน้ำ
 ที่และความรับผิดชอบไว้ให้เช่นกัน โดยวิสัยของโค
 นั้นทิวศาลย่อมไม่อาจนึกดูตาย จำเป็นจะต้องเข้าเทียม
 เพื่อลากจูงต่อไปให้ถึงจุดหมายปลายทางสม กับที่กำลัง
 มีชีวิตอยู่ในยุคเราทำได้

ฝนเดือนมิถุนายนเริ่มโปรยปรายความเย็นชื้น
 จำลงมาช่วยบรรเทาความร้อนระอุลงได้บ้าง แต่กระ
 นั้นเหตุการณ์และบรรยากาศรอบๆ ตัว คงจะไม่ลด
 ความสับสนอลหม่านลงบ้างเลย ให้รู้สึกเห็นใจเพื่อน
 ร่วมสัจพจน์เดียวกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเจ้าหน้าที่ผู้
 ส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับการรักษาความสงบเรียบร้อย
 ของบ้านเมือง เช่น ตำรวจ เพราะหากจะดำเนินมาตร
 การในการป้องกันหรือระงับยับยั้งข้อขัดแย้งโดยหวัง
 ประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ ก็ไม่พ้นที่จะถูกตำหนิว่ากระ
 ทำการรุนแรงเกินเหตุ และหากโชคร้ายเป็นสองชั้น
 อาจถูกกล่าวหาขึ้นอุกฤษฏ์ว่าใช้อำนาจของรัฐทำร้าย
 ประชาชนอีกประการหนึ่งก็ได้ เขาสูตรที่ว่าอำนาจรัฐ
 ป่าเถื่อน ข่มเหงประชาชน ดังที่ได้เคยมีตัวอย่างเกิด
 ขึ้นมาแล้วเมื่อเร็ว ๆ นี้

เชื่อกันว่าเหตุวิปริตที่เกิดขึ้นเนื่องกันหลังจาก
 เหตุการณ์วัน ๑๔ ตุลาคม ๒๕๑๖ เป็นต้นมา
 เป็นเรื่องที่คาดกันอยู่แล้วว่าคงจะต้องมีเหตุการณ์เช่น
 นี้อย่างไม่อาจหลีกเลี่ยงได้เพราะเป็นระยะเวลาหัวเลี้ยว

หัวต่อทุกฝ่ายกำลังตื่นตัวมโหฬารในสิทธิเสรีภาพตาม
ระบอบประชาธิปไตย และเชื่อมั่นต่อไปว่ากาลเวลา
จะช่วยกระตุ้นมโนธรรมหรือความรู้สึกลึกซึ้งของชาว

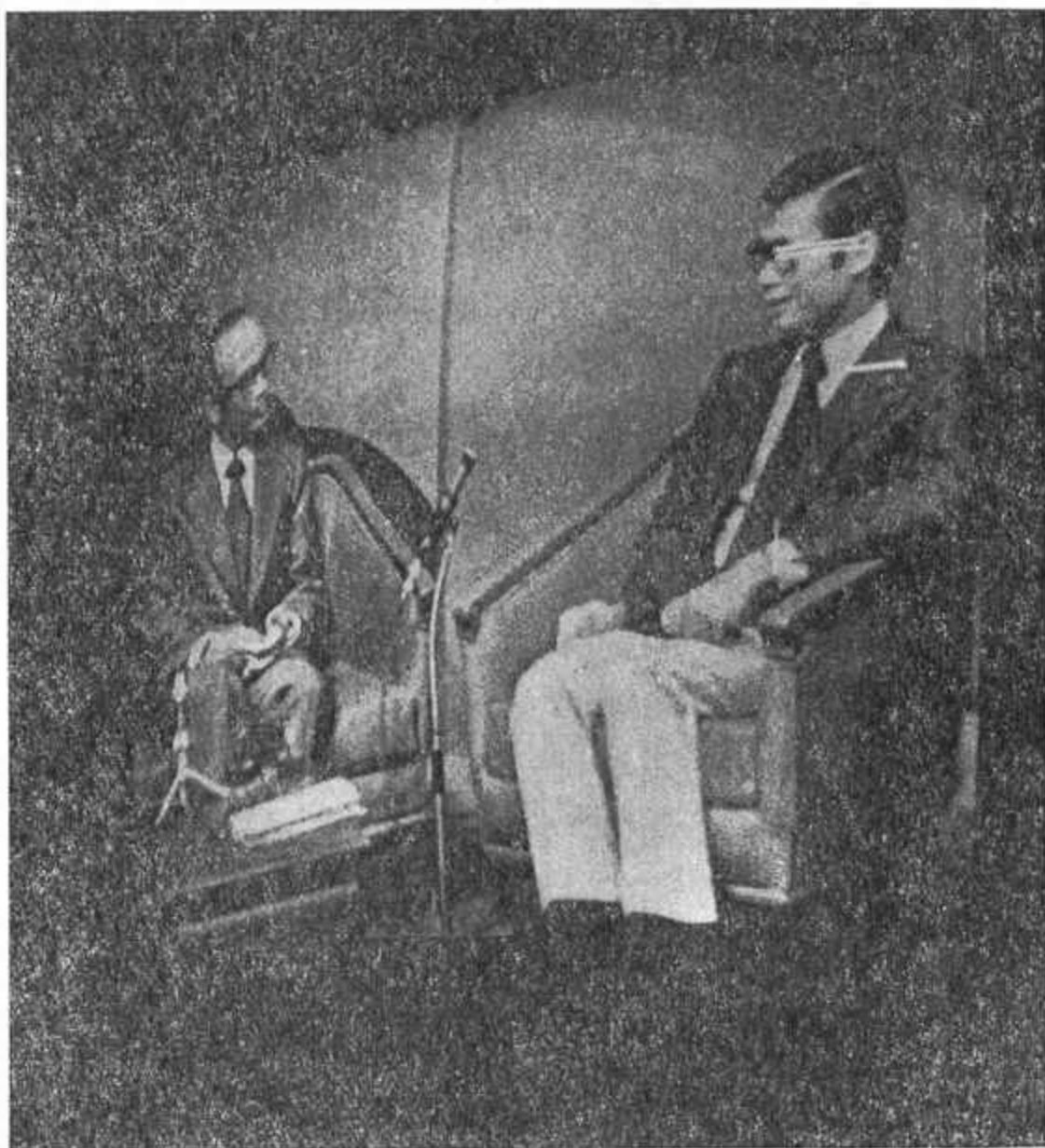
ชนในที่สุดทุกฝ่ายก็จะสามารถปรับตัวให้เข้ารูปเข้ารอย
ไปตามครรลองที่เหมาะสม รัฐบาลก็ดูเหมือนจะยึดถือ
หลักการและแนวความคิดไปในทางเดียวกันนี้ ดังจะ
เห็นได้จากการเลือกทางปฏิบัติ เพื่อบรรเทาปัญหา
ข้อขัดแย้งโดยวิธีการอันละมุนละม่อม ใช้วิธีการผ่อน
สั้นผ่อนยาวมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ ถือได้ว่าเป็นมมิต
ร์ของชาติซึ่งไม่ค่อยจะมีปรากฏมาแต่กาลก่อนในช่วง
สลับเปลี่ยนที่เราก้าวเข้ามาสู่การปกครองตามระบอบ
ประชาธิปไตย

สิ่งที่ยังเป็นห่วงอยู่ก็คือเมื่อไรเราจะขมขื่น
แถมใส่เข้าหากัน เจริญหรือกันด้วยเหตุผล ยินดีรับ
ฟังและเคารพสิทธิเสรีภาพของกันและกันโดยละเอียด
ซึ่งมีจิตวิญญาณ ไม่มุ่งแต่จะพยายามเอาชนะคะคานหรือ
คิดทำลายล้างให้สิ้นกันไปข้างหนึ่ง หากทำได้เช่นนั้น
เหตุวุ่นวายก็จะปลาลาสนาการไปสิ้น

ที่พูดกันว่า เราทำได้ ก็ดีแล้ว แต่อยากจะเห็น
ทุกฝ่ายจงทำให้ได้ด้วย คือทำแต่เฉพาะสิ่งที่สร้าง
สรรค์ความร่มเย็นเป็นสุข ความอยู่ดีกินดีให้แก่ส่วน
รวม จงช่วยกันรดน้ำพรวนดินใส่ปุ๋ยต้นประชาธิปไตย
ให้เจริญงอกงามเป็นสง่าแก่ชาติเสียที ●

รายการสนทนาประชาธิปไตยทางโทรศัพท์

วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๑๘

ผู้ร่วมสนทนาคือ

๑. นายประวิณ ฅ นคร
๒. นายสมสละ จีระพันธ์
๓. นายจีระพงษ์ สีวะชะวิโรจน์
๔. นายคณิศ สิริวรรณ

รองเลขาธิการ ก.พ.

ผู้ดำเนินรายการ

คณิศ

สวัสดีครับท่านผู้ชม รายการสนทนา
ประชาธิปไตยครั้งที่ ๕๖ นี้ ก็อย่างที่ท่านผู้ชม
ได้ทราบในตอนต้นรายการว่าเรา จะมีการ
สนทนาประชาธิปไตยถึงเรื่องราชการจะเจริญ
ก้าวหน้าด้วยระบบ พ.ช. จริงหรือไม่ อันนี้
สืบเนื่องมาจากการสนทนาประชาธิปไตยครั้ง
ที่แล้ว ดูเหมือนว่าทางผู้แทนสำนักงาน ก.พ.
ก็ได้กรุณาให้เกียรติมาร่วมสนทนาเมื่อคราวที่
แล้ว มีคำถามต่าง ๆ อีกมากมายเหลือเกินที่
ท่านผู้ชมได้ถามมาที่เกี่ยวข้องกับงานของ ก.พ.
ที่กำลังทำเรื่องระบบ พ.ช. อยู่ในขณะนี้ คณะ
กรรมการโครงการมหาวิทยาลัยทางอากาศได้
พิจารณาแล้วเห็นว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่อยู่ใน
ความสนใจของท่านผู้ชมเป็นจำนวนมาก ทั้ง
ที่เป็นข้าราชการและผู้ที่ไม่ได้เป็นข้าราชการ
คณะกรรมการโครงการมหาวิทยาลัยทางอากาศ
จึงได้เชิญผู้ที่เกี่ยวข้องกับงานของ พ.ช.
โดยเฉพาะมาในวันนี้ เพื่อที่จะได้สนทนากัน
ถึงปัญหาต่างๆที่ท่านผู้ชมได้เขียนแสดงความ

สงสัย หรือแสดงความข้องใจตั้งแต่คราวที่
แล้ว รวมทั้งจดหมายหลังจากที่เราได้ประกาศ
ว่าจะสนทนาเรื่องนี้กันมากเป็นจำนวนมาก
แต่ก่อนที่จะสนทนากันในวันนี้ผมก็ถือโอกาส
แนะนำคณะผู้ร่วมสนทนาในวันนี้

ท่านแรกคือ คุณประวิณ ฅ นคร รอง
เลขาธิการ ก.พ.

ท่านต่อไปคือ คุณจีระพงษ์ สีวะชะวิโรจน์
และคุณสมสละ จีระพันธ์ ซึ่งทั้ง ๒ ท่านหล่อนท่าน
รองเลขาธิการ ก.พ. ได้เชิญมาเพื่อร่วมตอบคำถาม
หรือข้อสงสัยต่าง ๆ เกี่ยวกับระบบ พ.ช. ให้ท่านผู้
ชมได้ทราบอย่างชัดเจนในวันนี้

ผมคิดว่าก่อนที่จะเราจะสนทนากันต่อไป
ในวันนี้ เราควรจะทำความเข้าใจกันก่อน
ว่าที่เราเรียกว่าระบบ พ.ช. นั้นคืออะไร ผมขอ
ให้ท่านรอง ฯ ข้างหน้อย

ประวัติ

ขอบคุณครับ อาจารย์ ทัก่อนที่จะ
ชักฟอกก็ได้กรุณาดามเนื้อหาเสียก่อน คำว่า
“พช” เป็นคำที่อาจารย์และนักศึกษาในมหา
วิทยาลัยต่าง ๆ เขาใช้กัน สอนอยู่ในวิชาการ
การบริหารงานบุคคล ซึ่งมีสอนอยู่ที่สถาบัน
บัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์แห่งหนึ่ง ทคณะ
รัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง ที่
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
แห่งหนึ่ง และที่คณะเศรษฐศาสตร์และ
บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อีก
แห่งหนึ่ง คำว่า พ.ช. ย่อมาจาก Position

Classification แปลว่า “การจัดแนกตำแหน่ง”
เมื่อพูดถึงการจัดแนกตำแหน่งก็อาจจะเข้าใจ
ได้เป็น ๒ นัย นัยหนึ่งหมายถึงระบบ อีก
นัยหนึ่งหมายถึงวิธีทำ เนื่องจากจะต้องพูด
ให้คลุมทั้ง ๒ นัยนี้ ผมจึงขอเวลาเล็กน้อย
พอสมควร

ในด้านของระบบนี้ หมายความว่า
ในวงการที่ทำงานต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเอกชน
งานบริษัท รัฐวิสาหกิจ หรืองานราชการ
ใดก็ตาม หากว่าการกำหนดหน้าที่การงาน
เสียก่อนว่ามีงานอะไร มีตำแหน่งอะไร ใช้
คนอย่างไรมาทำ แล้วจะให้เงินเดือนเขา
เท่าใด แล้วจึงจะหาคนมาทำ วิธีการอย่างนี้
เป็นระบบที่เรียกว่า พ.ช. คือมีการกำหนด
ตำแหน่งเสียก่อนแล้วจึงแต่งตั้งคนให้ทำงาน
แต่ถ้าเป็นที่ใดก็ตาม ซึ่งคนมาก่อนเรียกว่า
ลูกจ้างหรือข้าราชการแล้วค่อยมอบงานให้
ทำภายหลัง หรือไม่มีงานอะไรให้ทำก็ได้
โดยไม่มีการกำหนดหน้าที่ไว้ก่อน ส่งให้ไป
ทำอะไรก็ได้ แล้วแต่ผู้บังคับบัญชาจะสั่ง
หรือจะแต่งตั้งกันภายหลัง อย่างนี้ไม่ใช่
ระบบ พ.ช.

ถ้าจะดูตัวอย่างบริษัทห้างร้าน ส่วน
มากเขาต้องกำหนดงานก่อนแล้วจึงจะหาคน
มาทำ เขาไม่มีการจ้างคนมาอยู่เปล่า ๆ โดย
ไม่มีงานทำ บริษัทห้างร้านจึงใช้ระบบ พ.ช.
ในรัฐวิสาหกิจก็เช่นเดียวกัน ในวงราชการ
ก็มองเห็นชัดคือผู้พหุพาษาและอักษร ซึ่ง

เขามีการกำหนดตำแหน่งไว้ก่อนว่าตำแหน่ง
 ผู้ช่วยผู้พหุภาษา ผู้พหุภาษา ผู้พหุภาษา
 หัวหน้าศาล ผู้พหุภาษาศาลแพ่ง ผู้พหุภาษา
 ศาลอาญา ผู้พหุภาษาศาลอุทธรณ์ ผู้พหุภาษา
 ศาลฎีกา อัยการก็เช่นเดียวกัน มีกำหนด
 ตำแหน่งไว้ก่อนว่าอัยการผู้ช่วย อัยการ
 จังหวัด อัยการฝ่าย อัยการเขตอะไรเหล่านั้น
 ซึ่งมีแต่ตำแหน่ง เวลาเขาจะบรรจุเขาก็บรรจุ
 คนเข้ามาสู่ตำแหน่งนั้นเลย ไม่ใช่บรรจุเข้า
 มาเป็นข้าราชการเฉย ๆ และมีกำหนดคุณสมบัติ
 ของผู้ดำรงตำแหน่งไว้ชัด โดยกำหนด
 ไว้ในกฎหมาย เพราะฉะนั้น อัยการ ผู้
 พหุภาษาก็ใช้ระบบ พ.ช. คือมีการจำแนก
 ตำแหน่ง กำหนดตำแหน่งไว้แล้ว จึงหาคน
 มาทำหน้าที่ในตำแหน่งนั้น ส่วนข้าราชการ
 พลเรือนแรก เราบรรจุคนเข้ามาเป็นข้าราชการ
 ชนชั้น คอบรรจุคนเข้ามาเป็น
 ข้าราชการชั้นจตุรา ชั้นตรี ชั้นโท แล้ว
 เลื่อนขึ้นไปเป็นชั้นเอก ชั้นพิเศษ ส่วนงาน
 ที่จะทำอะไรนั้น เอาไว้ส่งหรือแต่งตั้งกัน
 ที่หลังว่าให้ไปทำหน้าที่อะไร แม้จะมีตำแหน่ง
 ตั้งไปแล้ว แต่ว่าก็ไม่ได้กำหนดแน่นอนนัก
 ว่าให้ทำหน้าที่อะไร เช่นว่าตำแหน่งเสมียน
 พนักงาน ทำอะไรก็ไม่ใคร่จะทราบนัก
 ประจำแผนกทำอะไรก็ไม่ใคร่จะทราบนัก
 วิทยากรทำอะไรก็ไม่ใคร่จะทราบนักเหมือนกัน
 หรือหัวหน้าแผนก หัวหน้ากองก็ทำนองเดียว

กัน เวลาจะบรรจุคนเข้ามาเป็นข้าราชการ
 ชั้นจตุรา ชั้นตรี ชั้นโทแล้ว เลื่อนขึ้นไปเป็น
 ชั้นเอก แล้วจึงค่อยแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
 ระบบที่ไม่มีการกำหนดตำแหน่งหน้าที่ไว้ก่อน
 เช่นนี้แล้ว จึงมีคนเข้ามาเป็นลูกจ้างหรือเป็น
 ข้าราชการก่อนเช่นนี้ เป็นระบบที่ไม่ใช้ระบบ
 พ.ช. ไม่ใช่ระบบจำแนกตำแหน่ง

สรุปแล้วจะได้ใจความว่า ระบบที่
 มีการกำหนดงาน กำหนดตำแหน่ง กำหนด
 หน้าที่ ความรับผิดชอบของตำแหน่งไว้ก่อน
 กำหนดคุณสมบัติของคนที่จะดำรงตำแหน่ง
 ไว้ก่อน และกำหนดเงินเดือนที่จะให้ได้รับ
 สำหรับคนดำรงตำแหน่งนั้นไว้ก่อนด้วย แล้ว
 จึงจะหาคนที่เหมาะสมมาทำงานนั้น อย่างนี้จะ
 เป็นระบบจำแนกตำแหน่ง แต่ดำเนินการจ้างคน
 มาก่อนแล้วค่อยให้งานทำภายหลังซึ่งจะทำให้ทำ
 อะไรก็ได้ ไม่มีงานอะไรให้ทำเลยก็ได้ อย่าง
 นี้ไม่ใช่ระบบจำแนกตำแหน่ง

ในด้านวิธีทำการจำแนกตำแหน่งนั้น
 ถ้าหากว่าตำแหน่งมีอยู่เพียงเล็กน้อยอย่างบริษัท
 ห้างร้านแม้แต่ผู้จัดการ มีแต่สมุห์บัญชีอะไรทำ
 นอนนั้นก็อาจกำหนดไว้ในใจได้หรือแม้แต่ในวง
 ราชการ เช่นอัยการ ผู้พหุภาษา ก็มีประเภท
 ของตำแหน่งเพียงประเภทเดียว คืออัยการก็
 มีแต่อัยการ ผู้พหุภาษาก็มีแต่ผู้พหุภาษา
 ตำแหน่งมีน้อยประเภทอย่างนี้ก็กำหนดไว้ใน
 กฎหมายและระเบียบได้ว่า ตำแหน่งชื่อว่า

อะไร ใช้ผู้สมัครสมมติอย่างไร แล้วก็ให้
เงินเดือนในตำแหน่งนั้นๆ เท่าไร อย่างนี้
เขากำหนดไว้ในกฎหมายได้ แต่ถ้าตำแหน่ง
มากๆ เช่น ข้าราชการพลเรือนเป็นแสนๆ
ตำแหน่งแบ่งได้เป็นหลายประเภทอย่างนี้ จะ
เขียนไว้ในกฎหมายก็เขียนไม่หมด เขียนไว้
ในระบบก็ไม่หมด แล้วอาจจะเพิ่มเติม
มาภายหลังเท่าไรก็ได้ เช่นอาจมีแพทย์ มี
ช่าง มีวิศวกร หรือมีอะไรเพิ่มเข้ามาเท่าไร
เมื่อไร ไม่ทราบ เพราะฉะนั้นจะต้องมีการ
ทำการจำแนกตำแหน่ง ในด้านของการทำการ
จำแนกตำแหน่งจะต้องมีกระบวนการที่จะ
ต้องทำอย่างนั้นอย่างนี้ มีวิธีการทำอย่างนั้น
อย่างนี้ แล้วก็ต้องมีคนทำ คนที่ทำนั้นควร
เป็นคนกลาง เพราะว่าจำนวนตำแหน่งมีอยู่
กระจัดกระจายอยู่ในส่วนราชการต่างๆ ถ้าให้
แต่ละกระทรวงทบวงกรมเป็นผู้จำแนกแล้วก็จะ
แตกต่างกันไป ทั้งๆ ที่งานเหมือนกัน เพราะ
ฉะนั้นต้องมีคนกลางคนกลางที่วางกฎหมาย
กำหนดเอาไว้ก็คือ ก.พ.

คุณ

ฟังจากที่ท่านรองฯ พูดแล้วผมก็
ขอถามท่านรองฯ คือไปถือว่า ที่ท่านรองฯ
บอกว่าให้ ก.พ. เป็นคนทำเรื่องจำแนก
ตำแหน่งนี้ ประชาชนรวมทั้งข้าราชการ
หลายๆ ฝ่าย เขาก็มีความเห็นว่า ก.พ.
เป็นเหวุดหรืออย่างไรที่จะไปจัดคนลงใน
ตำแหน่งต่างๆ ดังมากมาย ก.พ. ก็มีคนอยู่เท่า

นั้น ก.พ. จะรู้ได้อย่างไรว่าคนต่าง ๆ เหล่านั้น
มีความสามารถ ที่จะบรรจุลงไปในตำแหน่ง
นั้นๆ ได้ แล้วก็ตำแหน่งต่างๆ ที่ท่านรองฯ
ข้างมากมีอยู่มาก ก.พ. จะรู้ได้อย่างไรว่า
จะต้องเอาคนที่มีความสมบัตินั้นไปลงใน
ตำแหน่งนั้น

ประวิณ

ก่อนอื่นผมขอเรียนข้แจงก่อนว่า
ก.พ. ไม่ใช่คนที่จะไปจัดคนลงไปสู่ตำแหน่ง
ของกระทรวงทบวงกรมใดเลย ก.พ. มีหน้าที่
แต่เพียงกำหนดว่า ตำแหน่งในกระทรวงทบวง
กรมใดมีตำแหน่งอะไร เรียกชื่อว่าอย่างไร
และใช้คนที่มีความสมบัตินั้นอย่างไร และตำแหน่ง
เหล่านั้นอย่างไร ขนาดนั้นควรให้เงินเดือน
สักเท่าไร เท่านี้เอง ส่วนการที่จะเอาใคร
ลงนั้นเป็นเรื่องของกระทรวง ทบวง กรม ผู้
บังคับบัญชาที่จะจัดลงไปภายในกรอบขอบเขต
ที่ว่า ขอให้มีความสมบัตินั้นตรงตามตำแหน่งต้อง
การก็พอแล้ว แต่จะเอาใครนั้นไม่ใช่เรื่องของ
ก.พ. ก.พ. เพียงแต่กำหนดว่าตำแหน่ง
สมมติว่าต้องการผู้ที่มีความรู้ทางกฎหมาย แล้ว
ก็เคยทำหน้าที่ทางกฎหมายมาแล้ว ๑ ปี อย่าง
นั้นกรมจะเลือกใครโดยวิธีไหนเข้ามา ตามวิธี
ที่กฎหมายกำหนด อาจจะแบบวิธีสอบหรือวิธี
คัดเลือกก็ได้แต่กฎหมายจะกำหนด จะเลือก
ใครเข้ามาก็เป็นเรื่องของกรมเจ้าสังกัด ไม่ใช่
เรื่องของ ก.พ. ที่จะไปตั้งคนนั้นคนนี้ สรุป
ว่าการที่จะตั้งใครก็ได้แต่กรมจะเลือกตั้งเอง
ไม่ใช่ ก.พ.

หมายความว่า ก.พ. เป็นผู้กำหนด
มาตรฐานกลาง ๆ ไว้สำหรับแต่ละตำแหน่ง
แล้วให้อธิบดีของกรมนั้น ๆ พิจารณา ตาม
มาตรฐานที่ ก.พ. กำหนดในการแต่งตั้ง

কৃষ্ণ

ระดับของตำแหน่งหรือระดับของงานนี้ งาน
ระดับนั้น ระดับนี้ กับขั้นของคน ข้าราชการ
ชั้นจตุรา ชั้นตรี ชั้นโท ชั้นเอก ไม่เหมือน
กัน อย่างเช่นตามระบบเดิมข้าราชการชั้นพิ
เศษชั้นเดียวกันอาจดำรงตำแหน่งเดียวกันได้
ถึง ๔ ระดับคือ ระดับผู้อำนวยการและระดับ
รองอธิบดี ระดับอธิบดี และระดับปลัดกระ
ทรวง คนชั้นเดียวกันแต่ดำรงตำแหน่งใน
ระดับต่างกันได้หลายระดับ ชั้นของคนกับ
ระดับของตำแหน่งจึงเป็นคนละเรื่อง

ผมต้องขออนุญาตซัก ท่านรองเลขา
ธิการ ก.พ. ต่ออีกนิดหนึ่งว่าถ้าไม่เหมือนกัน
ผมจะเข้าใจผิดหรือถูก สมมติว่าข้าราชการ
ชั้นโทคนหนึ่ง เวลารับราชการเป็นหัวหน้า
แผนก สมมติว่าทาง ก.พ. ต้องการจะปรับ
ให้เท่ากับว่าชั้นโท คนนั้นควรจะอยู่ ชี ไหน
สมมติอย่างนั้น ปรากฏว่างานรับผิดชอบของ
เราน้อยเหลือเกิน มีไปอยู่ ชี ๐ หรือ

ไม่ใช่ครับ ชันกับระดับเป็นคนละ
เรื่อง ชันหวานคือชนของบุคคล ส่วนระดับเป็น
ระดับของตำแหน่งเป็นคนละเรื่อง งานกับคนเป็น
คนละเรื่องกันเลยทีเดียว ถ้าจะให้เห็นชัด ๆ ระดับตำแหน่ง
ในผู้พิพากษา อัยการ จะมีระดับตำแหน่ง
อยู่ว่าเป็นตำแหน่ง ผู้ช่วยผู้พิพากษา ผู้พิพาก
ษา ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลอะไรไป เป็นระดับ
ตำแหน่ง แต่ชันไม่มี ไม่มีชันเอก ชันพิเศษ
เป็นผู้พิพากษาตำแหน่งนั้น ตำแหน่งนั้นใน
พ.ร.บ. ข้าราชการตุลาการเขามักจะว่าชันเหมือนกัน
กันว่าไม่ใช่ชันของตัวเองคนเป็นชันของเงิน
เดือนก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง ทนระดับ เป็นระดับ
ของตำแหน่ง ไม่เหมือนกันระดับของเงินเดือน

ข้ออะไรผมอยากให้อาจารย์แจ้ง
เสียก่อนว่าอาจารย์หมายถึงอะไร

หมายถึงระดับ ๑ ระดับ ๒ ระดับ

๓ ระดับ ๔

ถ้าอาจารย์ เรียกอย่างนั้นก็ได้ ผมก็
ไม่ทราบเหมือนกันว่าใครเป็นคนเรียก ชี แล้ว
ก็หมายถึงอะไร แต่ว่าถ้าหมายถึงระดับ ๑
ระดับ ๒ ระดับ ๓ อย่างนี้ ก็เข้าใจตามว่า
ถ้าข้าราชการชั้นโทคนหนึ่งมีงานน้อยก็ต้องไป

เป็นระดับ ๑ หรือขอเรียนว่า ถ้าว่าตามระบบ
จริง ๆ เมื่อไปกำหนดตำแหน่งว่าตำแหน่ง
เป็นระดับนั้นแล้ว คนดำรงตำแหน่งนั้นควรจะ
จะกินเงินเดือนเท่านั้น ไม่เกินระดับนั้น แต่
อันนั้น จะใช้ได้ก็ต่อเมื่อยังไม่มีการ
ตำแหน่งมาก่อนเลย ถ้ามีคนครองตำแหน่ง
มาก่อนในระบบที่มีขั้นอยู่ จะปรับให้เข้าระบบ
ใหม่ต้องมีการชั่วคราวที่อาจต้องให้สูงกว่า
ระดับงานเป็นการเฉพาะตัวไปก่อน ไม่ใช่ว่า
จะถึงขนาดใจไม่ไว้สะก้า จะไปลดขั้นโทลง
มาระดับ ๑ ก็เกินไป

คดี

ท่านมาพูดถึงปัญหาสำคัญอีกอันหนึ่ง
ซึ่งผมคิดว่าเป็นปัญหาสำคัญ ที่เขาบอกว่าใน
ระบบ พ.ช. ที่ ก.พ. กำลังทำอยู่ขณะนี้
ข้าราชการจะก้าวหน้าได้มากขึ้น คือหมาย
ความว่าจะสามารถก้าวหน้าข้ามระดับได้จาก
ระดับ ๒ ไประดับ ๔ เลย ท่านถามมาดู
ในระบบเก่าเขาก็มีขั้นกระโดดเหมือนกันจาก
เงินเดือน ๓,๔๒๐ บาท ไปเป็น ๓,๖๐๐ บาท
ผมจำตัวเลขไม่ได้ ก็กระโดดได้เหมือนกัน
ท่านถามมาพิจารณาแล้วเชื่อว่าตามระบบ พ.ช.
ก็ไม่ได้ยึดหลักอาวุโส คือไปมุ่งว่าถ้าหาก
อธิบดีกรมไหนพอใจ จะเลื่อนข้าราชการคน
ไหนขึ้นไปอยู่ในระดับใดระดับหนึ่งก็สามารถ
เลื่อนได้ตามอำเภอใจ ด้วยเหตุนี้เองจึงทำ
ให้ข้าราชการมีความข้องใจในระบบ พ.ช. ใน
ขั้นอยู่เหมือนกัน

ประวัติ

อนัน เป็นเรื่องเกี่ยวกับรายละเอียด
ผมใคร่ขอให้อาจารย์ถามคุณสมณะ ซึ่งรับ
ผิดชอบเรื่อง พ.ช. อยู่

สมณะ

เกี่ยวกับเรื่องที่ผมเห็นว่า เป็นอีก
เรื่องหนึ่งไม่ใช่เรื่องการจำแนกตำแหน่ง เป็น

เรื่องของการเลื่อนฐานะ เลื่อนตำแหน่ง
เรื่อง พ.ช. ก็เป็นอย่างที่อาจารย์ฟังมาเมื่อ
สักครู่นี้ คือ เป็นเรื่องของการกำหนดหน้าที่
ความรับผิดชอบ เป็นเรื่องของการกำหนด
คุณสมบัติของผู้ที่จะเข้ามาดำรงตำแหน่งต่างๆ
เพื่อที่จะใช้คนให้ตรงกับงาน เพื่อที่จะได้คน
ที่มีความรู้ความสามารถมากที่สุด ตัวอย่างที่
อาจารย์ยกมาที่ว่าระบบเก่าที่กระโดดได้ ระบบ
ใหม่ก็กระโดดได้ ไม่มีอะไรแตกต่างกันนั้น
ก็เป็นเรื่องจริง แต่การกระโดดนี้เป็นประเด็น
ปลีกย่อย เพราะว่าหลักใหญ่ของการจำแนก
ตำแหน่ง เป็นเรื่องของการปรับปรุงการ
บริหารงานบุคคล สำหรับเรื่องการกระโดด
ข้ามระดับหรือการกระโดดจากชั้นจัตวาไปตรี
ตรีไปโท โทไปเอก ตามระบบเดิม หรือ
ระดับ ๒ ไป ๔ และ ๔ ไป ๖ ตามของใหม่
อย่างอาจารย์ว่าเป็นอีกกระบวนการหนึ่งในการ
บริหารงานบุคคล ผมอยากจะเน้นว่าความ
แตกต่างระหว่างการกระโดดหรือความก้าวหน้า
ของระบบเดิม กับระบบ พ.ช. มันต่างกันอยู่
ตรงที่ว่าของเดิมนี้ เรายืดระยะเวลาที่อยู่ในแต่ละ
ชั้นว่า นานเท่าใดตามที่กฎหมายกำหนด
ไว้ ซึ่งเป็นเรื่องระบบอาวุโส หมายความว่า
เมื่อเงินเดือนถึง รับราชการมานาน
เท่าไรเท่าไรก็สอบเลื่อนชั้น ไปสู่ตำแหน่งสูง
หรือปรับอันดับชั้นไปได้ แต่ตามระบบใหม่
เป็นเรื่องของการหาผู้ที่มีความรู้ความสามารถ

เข้าสู่ตำแหน่ง เพราะฉะนั้น การที่จะเลื่อน
ตำแหน่งตามระบบใหม่ เราขีดความสามารถ
ของคนเป็นหลัก ขีดความสามารถ
ของคนเป็นหลัก ในการที่จะเป็นไปดำรง
ตำแหน่งที่สูงขึ้น เพราะฉะนั้นก็ต่างกันอยู่
ที่ว่าเดิมคือรับราชการ นานแบบที่เขาว่ากันว่า
เข้าขามเย็นขาม แห้งขามน้ำขาม นั่งนับ
วันนับคืนว่าเมื่อไรจะมีอายุราชการเป็นโทครบ
๓ ปีเงินเดือนครบ ๓,๐๓๐ อะไรอย่างนี้
อาจารย์ว่าก็จะได้อันดับขึ้นเป็นชั้นเอกเลื่อนเป็น
ชั้นเอก แต่ระบบใหม่ต่างกันที่ว่าจะต้องมี
ความสามารถมีประสิทธิภาพตามที่กำหนด
ไว้สำหรับตำแหน่ง ซึ่งจะเข้าไปดำรงตำแหน่ง
นั้นได้ ซึ่งอาจด้วยการสอบซึ่งอาจจะกระโดด
ข้ามระดับหรือไม่กระโดดก็ได้แล้วแต่ที่เราจะ
วางกลไกต่างๆ ในการบริหารงานบุคคลไว้

สำหรับประเด็นข้อนี้เป็นเรื่องที่น่าสนใจ
มาก ผมว่าภาพพจน์ของประชาชนที่มี
อยู่ขณะนั้น เขาเห็นว่าการรับราชการนี้เป็น
เรื่องของการอยู่นานอยู่ทน ทำงานไปวัน ๆ
หนึ่ง ไม่ได้มีการปรับปรุงตัวเอง ไม่ได้มีการ
พัฒนาตัวเอง เพื่อจะเข้าไปสู่ตำแหน่งในระดับ
สูง โดยการที่จะไปแข่งขันหรือสู้กับคนอื่นเขา
อันนี้เป็นเรื่องใหญ่ ผมอยากฟังความเห็น
อาจารย์เหมือนกันว่าระบบอาวุโสที่ผมกล่าวมา
ว่าเราใช้กันอยู่มาตั้งแต่เดิมนั้น เมื่อใครรับ

ราชการมานาน ใครเงินเดือนสูงก็ให้เลื่อน
ขั้นสู่ตำแหน่งสูงขึ้นสูงได้ เปรียบเทียบกับ
ระบบใหม่ที่เราถือเรื่องความสามารถของคน
เรื่องประสิทธิภาพของคนเป็นหลักในการเลื่อน
อาจารย์ในฐานะที่เป็นเจ้าของประเทศคน
หนึ่ง อาจารย์อยากจะได้ข้าราชการที่มีความ
ความสามารถโคตรขึ้นไปสู่ตำแหน่งสูงๆ ด้วย
ความรู้ความสามารถหรือแบบที่เป็นข้าราชการ
อยู่มานานๆ จะทำเข้าขามเป็นขาม อาจารย์
มีความเห็นอย่างไรบ้างครับ

คุณ

ตามความคิดเห็นส่วนตัวของผม
และผมคิดว่าท่านผู้ชมคงมีความแตกต่างกัน
ไป แต่ผมเองอยากเห็นข้าราชการไม่ว่าชั้น
ไหน ระดับไหน ตำแหน่งไหนได้เลื่อน
ตำแหน่งขึ้นไปด้วยความสามารถของตัวเอง
ไม่ใช่เลื่อนเพราะอยู่นาน หรือเลื่อนเพราะไป
เคล้าแข้งเคล้าขาเจ้านายอะไรอย่างนี้ แต่เท่า
ที่สังเกตที่เราใช้กันมานานที่เราใช้ทราบ ผม
เคยสังเกตกรรมกรหนึ่ง ข้าราชการได้เลื่อน
ตำแหน่งขึ้นมาเป็นหัวหน้าแผนกก็ดี หัวหน้า
กองก็ดี อยากจะเรียกว่าเขารองยกันทั้งกรม
เลย เพราะว่าอธิบดีที่แต่งตั้งก็แต่งตั้งจากข
ราชการกลุ่มหนึ่งซึ่งก็มีความสามารถเท่านั้น
แหละ แล้วเผอิญเงินเดือนสูง บางทีก็ให้เป็น
หัวหน้ากองเสียก่อนที่จะเกษียณอายุราชการ
สัก ๓-๔ เดือน เพื่อเอาอกเอาใจเขา เป็น
อย่างนี้ ผมเองก็อยากเห็นการเปลี่ยนแปลง
แต่เขาบอกว่า ระบบ พ.ช. ที่คุณสมสละว่า

มานานก็ส่วเสียเหมือนกัน ก็กว่าจะได้เข้า
ราชการที่มีความสามารถอย่างที่ว่านั้นก็ทำให้ข
ราชการเกิดความไม่แน่นอนใจ เพราะว่าระบบ
ใหม่นี้ผมก็ต้องเรียนถามท่านรองฯ ด้วยว่า
ระบบใหม่ให้อำนาจอธิบดีมากเกินไปอธิบดี
มีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการตั้งแต่รองอธิบดีลง
ไปเรื่อย แต่งตั้งใครก็ได้ ถ้าเป็นอย่างนั้น
อธิบดีเวลานี้ซึ่งยังไม่มีอำนาจถึงขนาดนั้นยัง
สามารถให้คุณให้โทษ แล้วเรากลัวหรือ
กลัวว่าอธิบดีของเราทุกกรม เวลานี้ ๑๐๔
กรม มีความยุติธรรมเหมือนกันทุกคน

ประเด็น

เรื่องที่อาจารย์พูดถึงเป็นเรื่องอำนาจ
อธิบดี คนละเรื่องกับ พ.ช. เรามาวางกันเรื่อง
พ.ช. เรื่องอำนาจของอธิบดีคนเป็นอีกเรื่องหนึ่ง
ที่จะมีอำนาจมากอำนาจน้อย คงจะพูดถึง
กฎหมายเก่ากฎหมายใหม่มากกว่า ไม่ใช่
เรื่อง พ.ช. จะเป็นระบบไหนก็ตามอธิบดีก็
ต้องมีอำนาจพอสมควร เพราะว่าให้ความรับผิดชอบ
แก่ท่านแล้ว ถ้าไม่ให้อำนาจแล้วท่าน
จะทำอะไรได้ ท่านจะรับผิดชอบอะไรได้
จะบริหารงานอย่างไรได้ เป็นธรรมดาที่ว่าผู้
จะจัดการอะไรต้องมีอำนาจที่จะทำได้ ปัญหา
อยู่ที่ว่าอำนาจนั้นแค่ไหน ควรมอบเขตแค
ไหนอาจารย์พูดถึงเรื่องว่าอธิบดีมีอำนาจมาก
จะไม่มีขอบเขตหรือไม่ ผมใครจะเรียนว่า
กฎหมายใหม่นี้มีมาตรการถ่วงอำนาจอยู่ครับ
คือมีบทให้รองอธิบดี ซึ่งกฎหมายเก่าไม่มี
ถ้าอธิบดีทำไม่ถูกต้องตามกฎหมาย หรือไม่

ทำให้ถูกต้องตามกฎหมายในการแต่งตั้ง กฎหมายใหม่บัญญัติบังคับไว้ด้วยว่า การเสนอแต่งตั้งใครนั้นต้องแสดงเหตุผลไว้ด้วย เพราะฉะนั้นจะคงไปโดยไม่สมเหตุผลคงไม่ได้ แต่จะไม่ให้อธิบดีตั้งใครเสียเลยก็ไม่ได้ ท่านจะรับผิดชอบได้อย่างไร สมมติว่ากองคลังหรือแผนกคลังควรหรือที่จะให้ใครไม่ทราบเลือกคนมาเป็นหัวหน้าแผนก หัวหน้ากอง แล้วเวลาเงินหายไม่เรียกชดเชยจากอธิบดี อย่างนี้ต้องให้อ่านาท่านเลือกคนบ้าง ท่านจึงจะรับผิดชอบได้

คดี

ท่านรองฯ ครับ อันนี้ก็เป็นคำถามจากท่านผู้ชมที่แสดงความห่วงใยว่าระบบเก่าก็เหมือนกันที่อธิบดีบางกรมจะแต่งตั้งใครเลื่อนตำแหน่งให้ใคร บางที่บางกรมก็ไปอาศัยความใกล้ชิดส่วนตัว เช่น ร่วมดื่มเหล้ากับอธิบดีอย่างนี้ รับประทานอาหารกันทุกเย็นหรือไม่ก็ภรรยาของข้าราชการผู้นั้นเข้าทางหลังบ้านอธิบดี อธิบดีให้वानให้ทำโน่นได้ นี่ได้ซึ่งไม่เกี่ยวกับราชการ หรือเข้าหาอธิบดีบ่อย ๆ วันละ ๓ ครั้ง หรือ ๗ ครั้ง อธิบดีก็ทำได้ ผมก็เป็นห่วง ท่านผู้ชมก็เป็นห่วง ข้าราชการที่เขาทำงานอย่างมีความสามารถแล้วเขาไม่ได้ไปให้อธิบดีเห็นหน้าเลยอธิบดีก็ลืมแต่งตั้งเขาไป ระบบ พ.ช. ก็เสียครับ คือเขาก็ไม่ได้รับความยุติธรรมเท่าที่ควร

ประวัติ

ผมขอย้ำอีกครั้งว่าไม่ใช่ระบบ พ.ช. ระบบไหนเกมการแต่งตั้งทุกระบบ

คดี

ท.ระบบ พ.ช. ให้อ่านากว่าเดิม

ประวัติ

ไม่ใช่ระบบ พ.ช. ครับ เป็นเรื่องของกฎหมายมาใหม่ว่าอธิบดีมีอำนาจอย่างไร อย่างนี้ ไม่ใช่เรื่องของ พ.ช. พ.ช. เป็นเรื่องของการจำแนกตำแหน่ง ไม่ใช่เรื่องอำนาจของอธิบดี อาจารย์ จะให้ผมขมแงงใจไหมครับว่าให้อ่านาอธิบดีมากมิตีแต่เฉพาะคนที่ประจบสอพลอหรือ อันนั้นมันเป็นภาพพจน์ในยุคที่ผ่านมาแล้ว แต่ภาพพจน์ผมมองเห็นขณะนี้ อาจารย์ จะเห็นว่าอธิบดีทำอะไรอยู่น้อยได้ไหม อาจารย์บอกออกไหมครับว่าอธิบดีหลายกรมอยู่ไม่ได้ขณะนี้

คดี

ที่เห็นที่เขาอยู่ได้ก็มี อยู่ได้อย่าง

สบายด้วย

ประวัติ

ในขณะนี้ผมเห็นว่า อธิบดีหลายท่านกลัว กลัวจะทำอะไรไม่ถูกต้อง ถ้าทำอะไรไม่ถูกต้องขึ้นมาแล้วข้าราชการเขาร้องได้ถึงแม้กฎหมายเก่ายังไม่ให้สิทธิร้อง เขาก็หาวิธีร้องทางอื่น คือไปแก้กฎหมายใหม่ให้สิทธิร้องด้วย ให้ร้องทุกข์ได้ด้วย ก็เป็นเครื่องประกัน ผมคิดว่าอธิบดีสมัยใหม่ไม่กล้าทำอะไรที่ไม่เป็นธรรมมากนัก

คดี

ผมก็ตั้งใจด้วยและความหวังว่าอยากให้เป็นอย่างนั้นแต่ก็ไม่ทราบเหมือนกันว่าจะเป็นอย่างนั้นได้หมดหรือเปล่า ผมเคยได้ยินท่านรัฐมนตรีรัฐบาลชุดนี้ไปปรารภเหมือนกันว่า กฎหมายข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่

รัฐมนตรีจะแต่งตั้งใครต่อใครไม่ได้เลย คือเหมือนเป็นเรื่องของปลัดกระทรวงกับอธิบดีเสียหมด ถ้าอย่างนั้นรัฐมนตรีก็ไม่มีอำนาจบังคับบัญชาข้าราชการในกระทรวงใช้ไหมครับ

ประวัติ ไม่ใช่ครับ รัฐมนตรีเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการทั้งกระทรวง ยังเป็นผู้บังคับบัญชาอยู่ตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน จัดคำสั่งท่านก็เป็นการจัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาอยู่ตามเดิมเพียงแต่ว่าอำนาจการแต่งตั้งนั้นเปลี่ยนแปลงไปบ้าง เนื่องจากเหตุบางประการ เหตุบางประการที่สำคัญที่สุดก็คือการแยกข้าราชการการเมืองกับ

ข้าราชการประจำออกจากกัน โดยเหตุผลที่ว่าข้าราชการการเมืองควรทำหน้าที่ในทางนโยบาย ไม่ควรมาทำเรื่องรายละเอียด ให้เป็นการเสียเวลาคิด เรื่องนโยบายเป็นเหตุผลในสภานิติบัญญัติ กรรมการเขาอภิปรายกันอย่างนี้ ในการร่างพระราชบัญญัตินี้ แล้วให้ข้าราชการประจำมีความเป็นกลางในทางการเมืองตามสมควร เพื่อให้ข้าราชการประจำรับใช้รัฐบาลได้ทุกรัฐบาลโดยไม่ต้องคำนึงว่า เป็นรัฐบาลนั้นรัฐบาลนี้ จึงได้มีการแยกกฎหมายออกเป็นคณะฉบับคือ พระราชบัญญัติข้าราชการการเมือง และพระราชบัญญัติข้าราชการ

พลเรือน แยกออกจากกัน คงให้รัฐมนตรี
คุมเฉพาะตำแหน่งที่เป็นหัวหน้าก็คือปลัด
กระทรวงและอธิบดีเท่านั้น ส่วนตำแหน่ง
ถัดลงมาให้เจ้ากระทรวงฝ่ายประจำ คือ
ปลัดกระทรวงและหัวหน้ากรมคืออธิบดี ซึ่ง
เป็นข้าราชการประจำ ปกครองกันไปเอง
ถ้าหากรัฐมนตรีต้องการให้เป็นอย่างไรก็ให้ส่ง
หรือไปจ้ดเอาที่ปลัดกระทรวง หรืออธิบดี
เปรียบเหมือนว่าไปจับที่หัวรถจักร รถก็จะ
ไปเองทั้งขบวน ไม่ควรไปจับที่บอกข้างหลัง

เรื่องการแต่งตั้งมีเหตุมาอีกประการ
หนึ่งคือ รัฐธรรมนูญได้เขียนไว้ว่าตำแหน่ง
ที่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนั้นคือ
ตำแหน่งปลัดกระทรวง อธิบดี และเทียบเท่า
รัฐธรรมนูญเขียนอย่างนั้น เพราะฉะนั้นที่จะ
ให้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ก็เป็น
ตำแหน่งอธิบดีกับปลัดกระทรวงและเทียบเท่า
กฎหมายใหม่ พระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการ พลเรือน ฉบับใหม่นี้ก็เขียน ตาม
รัฐธรรมนูญ จึงเป็นอย่างนั้น

คดีความว่ากฎหมายใหม่ถ้าเราใช้
ระบบ พ.ช. กันแล้วข้าราชการที่เราจะเลื่อน
จากระดับหนึ่งไปอีกระดับหนึ่ง สมมติว่าจาก
ระดับ ๖ ไประดับ ๗ ก็ไม่ต้องทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

ประเด็น ไม่ต้องทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ
แต่งตั้ง เพราะว่ารัฐธรรมนูญเขียนว่าต้องเป็น

ตำแหน่งอธิบดี หรือเทียบเท่า ปลัดกระทรวง
หรือเทียบเท่า นั้น จึงจะทรงพระกรุณาโปรด
เกล้าฯ แต่งตั้ง

คดี

ถ้าอย่างนั้นจะไม่ขัดกับความรู้สึกเดิม
ของข้าราชการหรือคนที่ความรู้สึกเดิมของ
ข้าราชการรู้สึกดีที่ทราบการรับราชการของ
พระเดชพระคุณมานาน ซึ่งในระบบเดิม
จากชั้นเอกเป็นชั้นพิเศษ พระบาท
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจะได้ทรงพระกรุณา
โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมแต่งตั้งเป็นข้าราชการ
พลเรือนสามัญชั้นพิเศษ ก็เลยทำให้คน
ที่จะได้เป็นชั้นพิเศษในระยะหลังจะขาดความ
ภาคภูมิใจไปบ้างไหมครับ

ประเด็น

ตามกฎหมายใหม่ชั้นพิเศษไม่มีแล้ว
จะมีเป็นระดับ ๑ ระดับ ๒ ระดับ ๓ ไป ความ
คิดที่ว่าข้าราชการระดับสูงจะขาดความภาค
ภูมิใจก็อาจจะเป็นไปได้ แต่ว่าถ้าจะให้การทรง
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ เป็นพิธีการตามกฎหมาย
ก็ต้องไปแก้รัฐธรรมนูญก่อน พระราช
บัญญัติข้าราชการ พลเรือนจึงจะเขียนตามได้
แต่ถ้าจะขอทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯตามพระ
ราชอัธยาศัยก็ไม่มีใครห้ามที่จะขอให้ทรงพระ
กรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งระดับไหนก็ได้

คดี

นั่นก็มาดั่งบุญหาที่ทานผู้ ชุมก็ถาม
กันมากมายเหมือนกันเรื่องคือเครื่องแบบข้าราชการ
คือถ้าใช้กันอย่างเต็มรูปแบบแล้ว ใช้พระราช
บัญญัติข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่เต็มที่แล้ว

เครื่องแบบข้าราชการก็ไม่มีหรือไม่ได้ใช้แล้ว
เวลานี้ ก.พ. ดำเนินการไปไหนแล้วครับที่
จะสร้างเครื่องแบบข้าราชการขึ้นมาใหม่

ประวัติ เรื่องเครื่องแบบเป็นไปตามพระราช
บัญญัติเครื่องแบบข้าราชการพลเรือน ซึ่ง
พระราชบัญญัติฉบับนี้บัญญัติให้ออกกฎสำนัก
นายกรัฐมนตรี กำหนดว่าเครื่องแบบมีลักษณะ
อย่างไร และแต่งอย่างไร เวลานี้ยังไม่ได้
มีการแก้กฎสำนักนายกรัฐมนตรีจนกว่าจะได้
ใช้พระราชบัญญัติฉบับใหม่ไปแล้ว พระราช
บัญญัติฉบับใหม่นั้นมีบทเฉพาะกาลว่าภายใน
๑ ปี ให้ ก.พ. กำหนดตำแหน่งให้เสร็จ เมื่อ
ก.พ. กำหนดตำแหน่งเสร็จเมื่อไรจึงจะใช้พระ
ราชบัญญัติฉบับใหม่นี้ ก.พ. คงจะพิจารณา
จะกำหนด ตำแหน่งให้เสร็จ พร้อมกับกำหนด
เครื่องแบบเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา
ออกกฎสำนักนายกรัฐมนตรีต่อไปด้วย
ขณะนี้ยังไม่ได้พิจารณาเรื่องเครื่องแบบ

คดี แล้วคาดว่าจะพิจารณาเมื่อไรครับ
ประวัติ ก็พร้อมกับการกำหนดตำแหน่ง นั้น
แหละครับ

คดี ที่นีก็นำว่าถึงว่ามีคนเขากล่าวหา
ก.พ. กันอยู่เนือง ๆ ว่าการที่ ก.พ. ใช้ระบบ
พ.ช. ขึ้นมาครั้งนี้เป็นแผนการของ ก.พ. เอง
ที่จะยกฐานะของ ก.พ. ขึ้นมา โดยเฉพาะ
อย่างยิ่ง เมื่อก่อนนี้ท่านเลขาธิการ ก.พ. ก็
ฐานะเทียบเท่าอธิบดี ในระบบใหม่ท่านเลขา

ธิการ ก.พ. เทียบเท่าปลัดกระทรวงทีเดียว
แล้วก็เป็นการรวบอำนาจซึ่ง ก.พ. เองก็ทรง
ว่าจะมีอำนาจไม่มากเท่าที่ควรก็สร้างระบบ
พ.ช. ขึ้นมาเพื่อคงอำนาจให้มาอยู่ที่ ก.พ.
ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ ท่านรองคิดว่า
การกล่าวหาอย่างนั้นจะมีมูลความจริงไหม

ประวัติ ไม่ใช่เป็นอย่างนั้นครับ เรื่องการ
เทียบตำแหน่งเลขาธิการ ก.พ. เป็นเรื่องการ
เทียบตำแหน่งตามกฎหมายเก่า ไม่ใช่ตาม
ระบบ พ.ช. เป็นการเทียบตำแหน่งตามพระ
ราชบัญญัติข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๓
ครับ ไม่ใช่ระบบ พ.ช. ระบบ พ.ช. ไม่ได้
เกี่ยวเลย การเทียบตำแหน่งตามพระราช
บัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๕๓
ให้ เทียบว่าตำแหน่งไหนเทียบ เท่าตำแหน่ง
หลักอย่างไร ตำแหน่งหลักก็จะมีย่าง
เสมียนพนักงาน ประจำแผนก หัวหน้าแผนก
หัวหน้ากอง ผู้อำนวยการกอง รองอธิบดี
อธิบดี อะไรรันแหละ การเปรียบเทียบ
ตำแหน่งต้องออกกฎ ก.พ. ขึ้นมาไม่ถึงมีการ
เทียบตำแหน่งเลขาธิการ ก.พ. ใหม่ ก็เนื่อง
จากสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ผ่านกฎหมาย
มา ๒ ฉบับ เปลี่ยนฐานะผู้อำนวยการ
สำนักงานประมาณ ซึ่งเดิมเป็นข้าราชการ
การเมืองมาเป็นข้าราชการประจำ เปลี่ยน
ฐานะเลขาธิการคณะรัฐมนตรี จากข้าราชการ
การเมืองมาเป็นข้าราชการประจำ แล้วก็

เปลี่ยนฐานะเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติจากข้าราชการการเมืองมาเป็นข้าราชการประจำด้วย สำนักนายกรัฐมนตรีจึงได้ขอให้ ก.พ. พิจารณาเทียบตำแหน่งทั้ง ๓ นั้น ตามพระราชบัญญัติข้าราชการพลเรือนว่าเทียบเท่าตำแหน่งอะไร ในขณะที่เดียวกัน ทางสมาคมข้าราชการพลเรือน โดยนายกสมาคมข้าราชการพลเรือนได้มีหนังสือถึงท่านนายกรัฐมนตรีว่า ตำแหน่งเลขาธิการ ก.พ. มีหน้าที่ความรับผิดชอบ ไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ และเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งตำแหน่งทั้ง ๓ นั้น เป็นหัวหน้าของส่วนราชการที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับแผนและ

นโยบายระดับชาติเหมือนกัน เพียงแต่คนละด้านคือ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ด้านแผนงาน ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณ ด้านการเงิน เลขาธิการ ก.พ. ด้านแผนคน จึงควรเทียบตำแหน่งเท่ากัน ท่านนายกรัฐมนตรีได้ส่งข้อเสนอให้ ก.พ. พิจารณาพร้อมกัน ก.พ. ได้พิจารณาเห็นว่า โดยทั่วไปเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ซึ่งเมื่อครั้งเป็นข้าราชการการเมือง ผู้อำนวยการสำนักงานงบประมาณเมื่อครั้งเป็นข้าราชการการเมือง และเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ เมื่อครั้งเป็นข้าราชการการเมืองนั้นเคยเทียบปลัดกระทรวงอยู่ จึงต้องเทียบตำแหน่งทั้ง ๓ นั้นเท่าปลัดกระทรวง และ

โดยเหตุตำแหน่งเลขาธิการ ก.พ. มีหน้าที่
ความรับผิดชอบระดับเดียวกับตำแหน่งทั้ง ๓
นั้น และระดับเดียวกับเลขาธิการคณะกรรมการ
การพัฒนา การเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ซึ่งเทียบเท่าปลัดกระทรวงอยู่ก่อนแล้ว ก็ต้อง
เทียบตำแหน่งเลขาธิการ ก.พ. เท่ากันด้วย
เป็นการเทียบตำแหน่งตามกฎหมายเก่า
ไม่ใช่ตามกฎหมายใหม่ ไม่ใช่เทียบตาม
ระบบ พ.ช.

ถวิล

ท่านรองอธิบดีฯ สำคัญอีก
ประการหนึ่ง มีท่านผู้ชมให้ความสนใจ
มากที่สุด คือ ก.พ. เวลานี้จัดสอบหลายอย่าง
รู้สึกว่ามีมากมายหลายอย่าง มีอย่างหนึ่งที่ท่าน
ผู้ชมฝากถามมาว่า เคยมีข่าวว่าทาง ก.พ.
ได้ จัดสอบชิงทุนนักเรียนไม่ทราบเหมือนกัน
ว่าระดับไหนไปศึกษาต่อในต่างประเทศ ได้
ข่าวว่ามีคนของ ก.พ. เองก็ กักไม่ให้ความ
ยุติธรรมแก่ผู้เข้ามาสอบพอเพียง มีการ
ช่วยเหลือพรรคพวกตัวเอง ทำให้ได้ชิงทุนไป
ศึกษาต่อต่างประเทศกันเป็นความจริงไหมครับ

ประวิณ

อันนี้ไม่ใช่เรื่อง พ.ช. อีกละครับ
แต่ถ้าอาจารย์ถามผม ผมก็พอใจมากที่สุด
เพราะว่าผมเองยังไม่เคยได้ยินเลย ถ้าเป็น
ความจริง ผมก็ต้องสอบสวนพิจารณาโทษคุณ
จระพงษ์ ซึ่งนั่งอยู่ข้างๆ ผม เพราะว่าเบาะ
คุณงานเรื่องการดำเนินการสอบอยู่คุณจระพงษ์
ไปทำก็ กักก้อย่างไร หรือเปล่า

จระพงษ์

อาจารย์ครับเรื่องนั้นในฐานะที่ ก.พ.
เป็นผู้รับผิดชอบในการสอบ เพราะฉะนั้นจะ
มีเรื่องทำนองนี้ไม่ได้ เพราะว่าการดำเนิน
งานในเรื่องการจัดสอบชิงทุนรัฐบาลนั้น ก.พ.
ตระหนักความเป็นเรื่องสำคัญมาก การพิจารณา

บุคคลที่จะได้รับทุนไปศึกษาต่อก็ต้องเลือกคน
เก่งและมีความสามารถ เพื่อกลับมารับใช้ประ
เทศชาติรับใช้ประชาชนต่อไป อีกประการหนึ่ง
เนื่องจากส่งไปถึง เมือง นอก ต้อง ใช้เงินมาก
เงิน นี้ ก็คือ ภาษีอากร ของ ราษฎร เพราะฉะนั้น
การดำเนินการสอบ คณะกรรมการฯ จึงควม
คุมดูแลอย่าง ใกล้ชิดและ คณะกรรมการชุดนี้
ประธาน ก.พ. คือ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี เป็น
ผู้แต่งตั้งมาจากผู้เป็นกรรมการ ก.พ. เป็น
ส่วนใหญ่ คณะกรรมการชุดนี้ก็พิจารณาวาง
รูปว่าจะดำเนินการสอบอย่างไรและพิจารณา
ว่าผู้ใดเหมาะสมที่จะแต่งตั้งเป็นกรรมการออก
ข้อสอบประจำวิชาต่าง ๆ แต่ละหน่วยจะต้องมี
กรรมการที่เป็นผู้เชี่ยวชาญจากสถาบันต่างๆ ไม่
น้อยกว่า ๒๐ ท่าน แล้วเสนอชื่อให้ประธาน
ก.พ. เป็นผู้แต่งตั้ง ในการสอบข้อเขียนก็ค
สอบสัมภาษณ์ก็ดี คณะกรรมการได้ควบคุม
ดูแลในเรื่องนี้อย่างดี การสอบสัมภาษณ์ ก็
เช่นเดียวกันครับ เป็นกรรมการชุดเดียวกัน
กับกรรมการดำเนินการสอบ ซึ่งอย่างน้อยก็ ๕
ท่านที่จะมาทำการสอบสัมภาษณ์ เพราะฉะนั้น
ผมขอย้ำอีกว่าในการดำเนินการสอบซึ่งทุน
รัฐบาลนั้น ก.พ. ดำเนินการในรูปคณะกรรมการ
การอย่างผมเป็นเพียงเจ้าหน้าที่ซึ่งเป็นผู้รับใช้
คณะกรรมการเท่านั้นแล้วอาจารย์ก็คิดว่า
ใครจะไปวิ่งเต้นตัวเล็กๆ อย่างผมได้ เพราะ
ฉะนั้นขอยืนยันอีกกับท่านรองและอาจารย์ว่า
ไม่มีการกุกกักแน่นอนครับ

คุณ

ผมขอถามปัญหาต่อเลย เขาบอก
ว่าการจัดระบบ พ.ช. ก.พ. มีความมุ่งหมาย
อยู่อย่างหนึ่งคือการรวบอำนาจในการสอบเข้า
รับราชการมาไว้ที่ ก.พ. ทั้งหมดจริงไหมครับ

กระทรวง

ผมขอเรียนว่าจะจริงหรือไม่จริงตอบ
ไม่ได้ เพราะว่าการสอบกับการใช้ระบบ พ.ช.
เป็นคนละเรื่อง การสอบนั้นถึงแม้จะไม่ใช้ระบบ
พ.ช. ก็มีการสอบมานานแล้ว ก.พ. มีหน้าที่
หลักคือ เพื่อสรรหาบุคคลเข้ารับราชการ
เพราะฉะนั้นในการสอบเพื่อเข้ารับราชการจะ
ต้องคู่ไปกับ ก.พ. และกฎหมายได้กำหนด
อำนาจและหน้าที่ให้ ก.พ. ไว้เช่นนั้น แต่
เนื่องจากว่าเดิม ก.พ. ยังไม่พร้อมที่จะดำเนิน
การสอบเองทั้งหมด จึงได้มอบให้ ก.พ. ต่างๆ
เช่น อ.ก.พ. กรม อ.ก.พ. กระทรวง อ.ก.พ.
จังหวัดทำหน้าที่สอบแทนเป็นผู้ช่วยให้ ก.พ.
แต่บัดนี้ ก.พ. พร้อมแล้วที่จะดำเนินการสอบ
ตามหน้าที่ซึ่งกฎหมายกำหนดไว้ แต่ก็มีบาง
ตำแหน่งที่ยังให้ส่วนราชการต่างๆ เป็นผู้สอบ
ไปตามเดิม ฉะนั้นการที่สำนักงาน ก.พ. จะได้
ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดโดยไม่มี
เกี่ยงต่อไปแล้วคือเริ่มจะสอบรวมเสียที แล้ว
อาจารย์คิดว่าจะเป็นการรวบอำนาจหรือครับ

คุณ

อันนี้ผมคิดว่าพอจะเข้าใจ หันถ้
ให้ ก.พ. สอบแล้วดูเหมือนก็ได้ทดลองสอบ
ไปแล้วบ้าง

กระทรวง

สอบมาหลายครั้งแล้ว

คุณ

มีคนเข่าว่ากันว่าสองไปแล้วได้ค่า
ที่ ก.พ. สอบแล้วส่งไปตามกรมกองต่าง ๆ
ไม่ตรงกับความต้องการของกรมกองนั้น ๆ
แล้วก็บางคร้ก็เสียกล่าวหาอีกว่า ก.พ. บาง
ทีก็ส่งคนของตัวเองเข้าไปยังกรม กองต่าง ๆ
ก็มี คุณจ๊ะจะพงษ์ พอจะชี้แจงให้กระจ่างได้
ไหมครับ

จ๊ะจะพงษ์

อาจารย์ครับที่ว่าไม่ตรง ผมยังสงสัย
ว่าส่งผู้ที่มีคุณวุฒิไม่ตรงไปหรือว่าส่งผู้ที่มี
หน้าส่วนราชการนั้นคิดว่าไม่ตรงกับความต้องการ
ของท่านโดยเฉพาะระบบ พ.ช. ถ้ามีการ
สอบตามระบบ พ.ช. แล้ว ก.พ. ต้องดำเนินการ
การสอบตามหลักสูตรและวิธีการสอบ ซึ่ง
แต่ละตำแหน่งกำหนดไว้ชัดเลยว่า ตำแหน่ง
นี้หลักสูตรและวิธีการสอบเป็นอย่างไร ใน
การสอบ ก.พ. ก็เชิญผู้เชี่ยวชาญ ในสาขา
วิชานั้น ๆ มาเป็นผู้ออกข้อสอบ การสอบสัม
ภาษณ์ก็ได้เชิญผู้แทนของส่วนราชการซึ่งจะทำ
การบรรจุมาร่วมเป็นกรรมการสอบสัมภาษณ์
เพราะฉะนั้นการที่ ก.พ. จัดสอบจะต้องได้คน
ที่มีคุณสมบัติตรงตามตำแหน่งที่จะต้องปฏิบัติ
งาน แต่จะเอาคนใดนั้น ก.พ. สอบให้ไม่ได้
ส่วนข้อกล่าวหาว่า ก.พ. ส่งคนของตัวเองเข้า
ไปบรรจุยังกรมต่าง ๆ นั้นขอรับรองว่าไม่เป็นไป
ไม่ได้ เพราะการสอบของ ก.พ. แต่ละครั้งมี
จำนวนมากนับเป็นพัน ๆ คน การเรียกบรรจุ
ก็ต้องเรียกตามลำดับที่สอบได้ ใครได้ต่ำกว่า

กับการบรรจุก่อน และมีผู้แทนของส่วน
ราชการที่จะรับบรรจุมาเป็นพยานรู้เห็นด้วย

คุณ

ผมพอจะเข้าใจครับ ที่นี้เขาบอกว่า
ที่ ก.พ. นั้นสอบไปแล้วนั้น ปรากฏว่าข้อสอบ
ของ ก.พ. นั้นสอบกันแบบปรนัยก็เลยรู้สึก
ว่าไปวัดในสิ่งที่ผู้ที่จะเข้ารับราชการไม่ถนัด ก็
เลยทำให้เราเสียคนที่ที่จะเข้ารับราชการไป
เป็นความจริงไหมครับ

จ๊ะจะพงษ์

ข้อสอบของ ก.พ. มีทั้งปรนัยและ
อัตนัย แต่อาจารย์ถามเฉพาะปรนัย ผมขอ
ตอบสั้น ๆ เกี่ยวกับข้อสอบปรนัยว่า ก.พ.
ได้แต่งตั้งผู้เชี่ยวชาญจากสาขาต่าง ๆ มาเป็น
คณะกรรมการออกข้อสอบจากที่คณะกรรมการ
ได้ออกแล้ว ยังมีคณะกรรมการอีกชุดหนึ่งทำ
หน้าที่วิเคราะห์ข้อสอบ ก่อนนำมาใช้
เพราะฉะนั้นผมเชื่อเหลือเกิน ว่าข้อสอบ
ของเราเป็นข้อสอบซึ่งสามารถวัดความสามารถ
ของบุคคลเพราะไม่ต้องการออกข้อสอบอย่าง
เก่าเพื่อมาวัดในสิ่งที่ไม่ควรวัด เช่น วัด
ความจำ วัดความรู้ศีลธรรม วัฒนธรรม
อะไรพวกนั้น เคยนั่น ก.พ. ไม่ใช่แล้วครับ
เราออกข้อสอบเพื่อวัดความเข้าใจ การคิด
สันใจของแต่ละบุคคลเพื่อที่จะสรรหาบุคคลที่
ดีที่สุดเข้ารับราชการ

คุณ

ขอบคุณมากครับคุณจ๊ะจะพงษ์ ผม
ก็ได้ความกระจ่างมากจากคุณจ๊ะจะพงษ์ เกี่ยว

กับเรื่องการสอนที่มันมาถึงประเด็นอีกประเด็น
หนึ่ง มีเวลาเหลืออยู่บ้างอยากจะเรียนถามท่าน
รองเลขาธิการ ก.พ. ว่าที่มีคนเขากล่าวหาว่า
ก.พ. อีกเรื่องหนึ่งว่า เวลามีคนจบปริญญา
ชั้นสูง ๆ มาจากต่างประเทศต้องให้ ก.พ.
พิจารณาเงินเดือนว่าควรจะตราค่าเท่าไร อันนี้
อาจจะไม่เกี่ยวกับ พ.ช. ผมก็เลยถือโอกาส
เรียนถาม เลขาธิการ ก.พ. ก็เลือกเอาคนไหนที่เกี่ยว
ข้องเป็นพรรคพวกอยู่ใน ก.พ. กัดให้สูงหน่อย
คนที่ไม่ได้เป็นพรรคพวก หรือไม่รู้จักใครใน
ก.พ. กัดให้ต่ำหน่อยก็เลยเกิดความเหลื่อมล้ำ
ค่าสูงกันเป็นเหตุให้บางครั้งเขาได้ผู้จบปริญญา
สูง ๆ จะเห็นได้ชัดที่บางคนไปดำรงตำแหน่ง
ในมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งเป็นถึงคณบดีบ้าง
รองอธิการบดีบ้าง แล้วก็นั่งทำงานอยู่ในห้อง
ร้อยป่นปี้ไม่เคยใช้ ความสามารถ ทักษะ
ได้เรียนมาเลย ท่านรองคิดว่าเรื่องนี้เป็น
ความจริงไหมครับ

ประวิณ

เรื่องที่ว่าตราค่าต่างกันโดยพรรคพวก
ผมรับรองได้ว่าไม่มีเลย ถ้าต่างกันโดยกาล
เวลาแน่นอน การตราค่าขึ้นอยู่กับค่าตราค่า
ในอีกวันหนึ่งอาจไม่ตรงกัน เพราะเงินเดือน
ข้าราชการเปลี่ยนไปเรื่อย ตอนหลังเปลี่ยน
เกือบทุกปี เพราะฉะนั้นราคาก็เปลี่ยนไปตาม
เงินเดือน ไม่ได้เท่ากันพอดี เพราะอัตรา
เงินเดือนที่เปลี่ยนไปนั้นไม่ได้เปลี่ยนไปตาม

เปอร์เซ็นต์ ราคาจึงเพี้ยน ๆ ไปบ้าง แต่ว่า
ถ้าเป็นรุ่นเดียวกัน ปริญญาอย่างเดียวกัน
ต้องตราค่าอย่างเดียวกัน เพราะมีมาตรฐานไว้
แน่นอน มีเกณฑ์วัดที่แน่นอน และผู้ตราค่า
ผมอยากเรียนชี้ว่า คนพิจารณาของ ก.พ.
คือกรรมการไม่ใช่เจ้าหน้าที่ ไม่ใช่ผม ไม่ใช่
คุณจระพณ์ ไม่ใช่คุณสมสละ เจ้าหน้าที่
เพียงแต่หาข้อมูลมาเสนอเท่านั้น ผู้พิจารณา
เป็นกรรมการ ก.พ. กรรมการ ก.พ. ก็มั่วท่าน
นายกรัฐมนตรีเป็นประธาน แล้วก็มี กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิอีก ๗ ท่าน ที่เรียกว่า ก.พ.
คือท่านกรรมการ ผมเป็นเจ้าหน้าที่ไม่ใช่คน
ตัด เขามีมาตรฐานอยู่ว่าปริญญาอย่างไร
จากประเทศไหน เป็นคุณวุฒิตะดับไหน
เทียบได้อย่างไร ตราค่าเท่าไร

คุณ

ไม่มีการเล่นพรรคเล่นพวกตามที่
กล่าวหา

ประวิณ

ไม่มีเลยครับ ถ้าเล่นพวกละก็ร้อง
ได้เลย เพราะมีหลักฐาน มีมาตรฐาน มี
มาตรการอะไรที่แน่นอนชนิด ๑+๑ เป็น ๒ เลย

คุณ

เรื่อง พ.ช. ตอนนั้นทำไปแล้วก็
หน่วยราชการครับ

ประวิณ

ที่เรียกว่าท่านเป็นชนตอนทำหลาย
อย่าง

คุณ

หมายถึงทำเสร็จสมบูรณ์แบบ

ประวิณ

ยังไม่สมบูรณ์ แบบเลขสักแห่งเดียว

คุณ

แม้กระทั่งของ ก.พ. เองหรือครับ

ประวิณ

ตามกฎหมายเก่าสมบูรณ์แบบไป
แล้ว กฎหมายใหม่ยังเลยครับ ไม่เหมือนกัน
ขั้นตอนถ้าจะว่ากันแล้วนาน ผมขอเรียนแต่
เพียงสั้น ๆ ว่า ชั้นแรกไปสำรวจหน้าที่ความ
รับผิดชอบของตำแหน่งต่าง ๆ ซึ่งจะสำรวจ
ได้จากการสอบถาม โดยแบบสอบถามบ้าง
โดยไปถามด้วยปากคำบ้าง อันหนึ่งแล้ว
สำรวจได้จากเอกสารอีกอันหนึ่ง ซึ่งเอกสาร
มีอยู่ในกระทรวงทบวงกรมที่มีการจัดอัตรา
กำลังไว้แล้วโดยคณะที่ปรึกษาระเบียบบริหาร
ของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรี มีเอกสารไว้
พร้อมว่า ตำแหน่งไหนมีหน้าที่อย่างไร และ
เอกสารที่กระทรวงทบวงกรมของอนุมัติ ก.พ.
ปรับตำแหน่งเก่า ๆ มากมีเอกสารอยู่ ก็ได้
ตำแหน่งต่าง ๆ พร้อมแล้วเป็นบัญชีว่าตำแหน่ง
ไหน มีหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างไรใคร
ครองอยู่ อันนี้ได้พร้อมแล้วแต่อย่างมีชั้น
ตอนต่อไปอีกคือ ต้องมาเขียนมาตรฐาน
กำหนดตำแหน่งว่าตำแหน่งนี้เรียกว่าอย่างไร
ในระดับไหน มีหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างไร
และควรจะใช้คนที่มีคุณสมบัติอย่างไร ต้อง
มาเขียนอีกชั้นหนึ่ง แล้วจึงจะเอาหน้าที่ความ
รับผิดชอบที่มีอยู่จริง ๆ ของแต่ละตำแหน่ง
หรือแต่ละคนมาเทียบกับมาตรฐาน นั้นว่าเข้า

กับมาตรฐานไหน ถ้าเทียบเข้ากับมาตรฐาน
ไหนก็เรียกว่าเท่ากับระดับนั้น เป็นตำแหน่ง
ระดับนั้น ซึ่งในการนomenclature ก.พ. เป็นผู้
เทียบไม่ใช่เจ้าหน้าที่ ก.พ. เป็นผู้เทียบ

คุณ

เวลาน้อยในระหว่างสำรวจ

ประวิณ

เวลานำสำรวจจะเสร็จแล้ว มีบัญชี
พร้อมแล้วว่าตำแหน่งไหนเป็นตำแหน่งอะไร
อยู่ในสายไหน ประเภทไหน แล้วใครดำรง
ตำแหน่งอยู่ เท่านั้นเอง แต่ยังไม่มีการกำหนด
ว่าเป็นระดับไหน

คุณ

ผมถามเลขตึกนี้คิดว่าระหว่างไป
สำรวจมีไปพบบ้างไหมคนกินเงินเดือนสูง ๆ
สมมติว่าเป็นชั้นเอกแล้วไม่มีงานทำ หรือทำ
ไม่สมกับเงินเดือนกับชั้นที่ครองอยู่เวลานี้

ประวิณ

ความจริงเป็นความลับ ผมไม่อยาก
บอกแต่ถ้าอาจารย์ถามเดี่ยวจะหาว่าผมบิดประ
ชาชน มีครับมีบางชั้นเอกพิมพ์คดียังมีเลข
ครับเอามาลงรับหนังสือก็มี

คุณ

ระดับชั้นอย่างอธิบดีไม่ได้ทำงานเลข
มีไหมครับ เช่นหนังสืออย่างเดียวไม่ได้คิด
อะไรออกมาเลยใหม่ ๆ มีไหมครับ

ประวัติ

อธิบดีเป็นขั้นขอตแล้ว ท่านก็มอบหมาย
วางแผนกำหนดงาน และกำกับให้คนทำงาน
แล้วก็ตัดสินใจสั่งการ จึงต้องนั่งเขียน
หนังสือสั่งการและติดต่อประสานงาน จะ
ว่าไม่ทำอะไรก็ได้ เพราะว่าการทำงานอย่าง
ว่านั้นท่านก็ต้องคิด ถ้าไม่คิดงานก็ไม่เดินทั้ง
กรมแหละครับ

พ.ช. เป็นปัญหาที่ท่านผู้ชมก็สนใจและดู
เหมือนว่าท่านผู้ชมก็ยังมีความต่าง ๆ อีกมาก
แล้วก็จะรวบรวม ปัญหา ของท่านผู้ชมไว้
มาถามในชั่วโมงนี้ชั่วโมงเดียวในรายการสน-
ทนาประชาธิปไตยครั้งนี้ไม่ได้ แต่ถ้าหาก
ยังมีปัญหาต่าง ๆ ที่ท่านผู้ชมสนใจ ผมก็
เรียนถามท่านรองว่าพร้อมที่จะมาขแรงเพิ่ม
เติมต่อไปอีกไหมครับ

กลศ

ขอบคุณมากครับท่านรอง ฯ คุณ
จิระพงษ์ คุณสมสละ ผมคิดว่าปัญหาเรื่อง

ประวัติ

อินลีเสมอลครับ

ความรับผิดชอบ

อาทิตย์ อุไรรัตน์

ถ้าจะถามทัศนะของผู้บังคับบัญชาว่า ชอบผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีลักษณะอย่างไร น่าจะได้คำตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า ต้องการผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีความสามารถ รับผิดชอบ หน้าที่การงาน เป็นอย่างดี มอบหมายให้ทำอะไร ก็สามารถทำจนเป็นผลสำเร็จ โดยรวดเร็วและเรียบร้อยที่สุด คอยดูแลและคาดการณ์ล่วงหน้าว่าจะเกิดปัญหาอะไรขึ้น แล้วหาทางแก้ไขมิให้เกิดความเสียหายขึ้นได้ และหาทางปรับปรุงงานให้ก้าวหน้าเป็นผลดีแก่ส่วนรวมตามวัตถุประสงค์ของงานที่กำหนดไว้ และหากจะถามผู้ใต้บังคับบัญชาว่าชอบเจ้านายแบบไหน ก็อาจได้คำตอบว่า ต้องการเจ้านายที่มีความรับผิดชอบเช่นเดียวกัน ให้การสนับสนุนทั้งกำลังใจและกำลังใจ ให้การทำงานของผู้นี้ได้ บังคับบัญชาประสบผลสำเร็จอีกทั้งต้องพร้อมที่จะร่วมทุกข์ร่วมสุขกับผู้ใต้บังคับบัญชาด้วย ซึ่งถ้าผู้บังคับบัญชาและผู้ใต้บังคับบัญชาทำงานร่วมกัน ในลักษณะที่มีความรับผิดชอบดังกล่าวมานี้ การงานน่าจะเจริญก้าวหน้าไปอย่างคึกคัก และสารพันปัญหาที่จะไม่เกิดขึ้น

ความรับผิดชอบของผู้ร่วมปฏิบัติงานทุกคนจึงเป็นสิ่งพึงปรารถนาสูงสุดที่จะให้งานสำเร็จได้ด้วยดี

ความรับผิดชอบในการทำงานนี้จะเกิดขึ้นได้ ก็ต้องอาศัยปัจจัยหลายประการด้วยกัน คือ

ประการแรกที่สุด ผู้ปฏิบัติงานจะต้องมีความ

สามารถที่จะรับผิดชอบงานได้ ซึ่งถือเป็นคุณสมบัติพื้นฐานที่สำคัญ ความสามารถนี้ ได้แก่ **ความสามารถในวิชาการวิชาชีพ** ตลอดจนทักษะที่จะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานทั้งทางตรงและทางอ้อม ดังนั้น จึงจำเป็นที่ผู้ปฏิบัติงานจะต้องขวนขวายโดยมิหยุดยั้งที่จะพัฒนาตนเอง ให้เป็นผู้รู้และสามารถอยู่เสมอทันต่อเหตุการณ์ นอกจากนั้นยังคลุมถึง **คุณลักษณะส่วนตัว** ในทางที่เป็นคุณต่องานด้วย กล่าวคือ เป็นผู้มีความกระตือรือร้นให้งานสำเร็จได้ผลดี มีความซื่อสัตย์และซื่อตรง ไม่พะวักพะวนถึงแม้ประโยชน์ที่ตัวเองจะได้รับ ซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างมากที่ทำให้หลายความสามารถที่จะรับผิดชอบ และเป็นบ่อเกิดของคอร์ปชั่นทั้งหลาย **ความมั่นใจในตัวเอง** เป็นคุณลักษณะจำเป็นอีกประการหนึ่ง ความมั่นใจหรือความเชื่อในตัวเอง ถ้ามีพอเหมาะพอควร จะทำให้มีเหตุผลในความคิดความอ่าน ซึ่งจะช่วยให้สามารถมองอะไรได้ทะลุปรุโปร่ง เป็นขั้นเป็นตอนมากยิ่งขึ้น คนเราถ้าขาดความมั่นใจ หรือมีน้อยเกินไป จะมีแต่ความกลัว ความวอกแวก สับสน และในที่สุดความวุ่นวาย จนเรื่องเล็กกลายเป็นเรื่องใหญ่ แต่ในทางตรงกันข้าม ถ้าคนเรามีความมั่นใจมากจนเกินไป ก็อาจนำไปสู่ความผิดพลาดได้อย่างมาก พร้อมๆ กับการสมน้ำหน้าของเพื่อนฝูงอย่างครื้นเครง และสืบเนื่องจากความมั่นใจในตนเองพอควร ผู้ที่จะสามารถรับผิดชอบได้ จะต้องมีความกล้าที่จะคิด กล้าที่จะตัดสินใจ และกล้าที่จะรับผลที่เกิดขึ้น

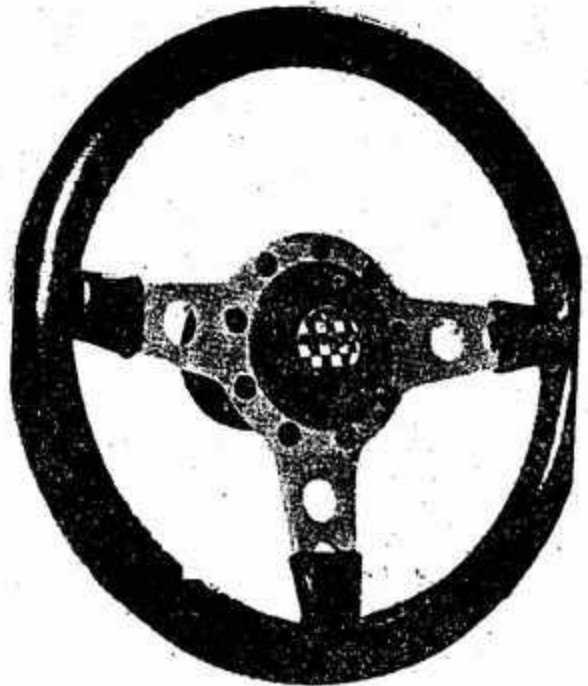
คุณลักษณะประการที่สามที่น่าจะชี้ให้เห็นว่าผู้ใดจะ

ประสบความสำเร็จในการทำงานได้หรือไม่ ผู้ปฏิบัติงานถ้าปราศจากความกล้าที่จะคิดอย่างมีเหตุผลและผล หรือคิดริเริ่มอะไรใหม่ๆ ที่ผิดแผกไปจากที่เคยมีเคยเป็น ย่อมไม่เจริญ อย่างน้อยก็ไม่เจริญในสายตาของบุคคลทั่วไป แม้ว่าอาจจะเจริญด้วยลาภยศจากระบบที่จอมปลอมซึ่งไม่จริงก็ตาม บุคคลใดที่กล้าตัดสินใจเลือกทางเดินที่จะนำไปสู่เป้าหมายที่ต้องการได้อย่างปราดเปรียว ถูกต้อง ทันกาล และไม่ประหวั่นต่อผลที่จะเกิดขึ้นหากไม่เป็นไปตามที่คาดหมายไว้ แต่ได้เตรียมการล่วงหน้าถึงวิธีแก้ไขเหตุการณ์ไว้แล้ว ย่อมมีโอกาสนำกิจการให้บรรลุผลสำเร็จด้วยดีได้

ประการที่สอง บรรยากาศการทำงานต้องเอื้ออำนวยให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับผิดชอบในงานและผลงานมากที่สุดเท่าที่จะมากได้ กล่าวคือ การทำงานจะต้องมีบรรยากาศที่ผู้ปฏิบัติงานจะพึงอุทิศเวลาให้กับงานในหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ ไม่ต้องกังวลด้วยการหาเลี้ยงชีพด้วยวิธีอื่น นอกจากนั้นระเบียบวิธีการทำงานต่าง ๆ ต้องเอื้ออำนวยให้ผู้ปฏิบัติงานได้รับผิดชอบงานได้ หากระเบียบและวิธีการต่าง ๆ จำกัดความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน ย่อมไม่เป็นผลดี

ประการที่สาม คือ หัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชา ซึ่งเป็นกุญแจสำคัญอีกดอกหนึ่งที่จะสร้างความรับผิดชอบ

๒ ความขลาดที่จะกล้าตัดสินใจทำการตาม ที่ควรต้องเสนอขึ้นไปตามลำดับขั้น ไม่มีที่สิ้นสุด ส่วนหนึ่งต้องการเสนอเพื่อเอาหน้า แต่อีกส่วนหนึ่ง เพราะกลัวผิดพลาดและต้องรับผิดชอบ โดยคำนึงถึงการรักษามลประโยชน์ส่วนตัวเป็นใหญ่ จึงบิดสว่สนไปเรื่อย ๆ จนถึงคณะรัฐมนตรี และไม่มีใครกล้าที่จะผลักกลับมาให้ตัดสินใจ โดยกลัวรับผิดชอบในฐานะผู้บังคับบัญชา เจ้านายสมัยนี้แม้แต่พลเอกเมื่อไหร่เป็นสับเมื่อไหร่

๓ การใช้เหตุผลและวิธีการทางการเมืองมาใช้ในการปฏิบัติ

ราชการอย่างไม่มีขอบเขต การปฏิบัติราชการหลายอย่างเป็นเรื่องทางเทคนิค ที่ต้องตัดสินใจด้วยเหตุผลและข้อมูลทางเทคนิค ไม่ใช่โลเล ไม่กล้าตัดสินใจและกลับดื้อเหตุผลสามัญสำนึก และจิตวิทยาของสังคม ๆ และในหลายกรณีไม่ถูกต้อง เพื่อให้เหตุการณ์พอล้วนผ่านไป แม้ว่าจะไม่เกิดผลดีที่แท้จริงก็ตาม แต่เพื่อความอยู่รอดของตนและของพรรค จึงทำ ซึ่งน่าจะเป็นความไม่รับผิดชอบต่อส่วนรวมอย่างมาก เพราะเท่ากับเป็นการดูถูกภูมิปัญญาของคนทั่วไปด้วย

ทางแก้ที่หน้าจะถูกจุด คือ การคัดเลือกและพัฒนาหัวหน้างานระดับสูงให้ถูกต้องเหมาะสม ราชการพลเรือนได้ปล่อยการเจริญเติบโตของข้าราชการ

การให้ก้าวหน้าไปตามโอกาสและโชคชะตา และได้ทอดทิ้งการเตรียมตัวข้าราชการให้มีความรู้ความสามารถเข้ารับงานในตำแหน่งหน้าที่ต่าง ๆ น้อยนักที่จะมีการคิดการไว้วางหน้า การพัฒนา ฝึกอบรม และวางแผนความก้าวหน้าหากจะมีบ้าง ก็เป็นเพียงทำตามกันเพื่อหวังตำแหน่งและโอกาสมากกว่า ผู้รู้ด้านนี้โดยเฉพาะมีน้อยและไม่ได้ ได้รับความสนใจสนับสนุนเท่าที่ควร เพราะเป็นเรื่องยาก จึงไม่ได้ทำกันอย่างจริงจัง ราชการไทยจึงขาดแคลนนักบริหาร หรือหัวหน้างานระดับสูงอยู่มาก

และถ้าหัวหน้าระดับสูงไม่มีความรับผิดชอบแล้ว อย่าหวังเลยว่าผู้ใต้บังคับบัญชาจะรับผิดชอบได้ ●

การมอบอำนาจหน้าที่

ประธาน คณะกรรมการ

โดยปกติแล้ว ในการบริหารเฉพาะอย่างยิ่ง การบริหารราชการ ย่อมจะต้องมีบุคคลอยู่ระดับหนึ่ง ซึ่งเป็นหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชา และผู้บังคับบัญชานั้นจะมีหลายชั้น หลายระดับลดหลั่นกันลงไป และผู้บังคับบัญชาแต่ละชั้นแต่ละระดับก็มีอำนาจหน้าที่ ในการบริหาร และการปกครองบังคับบัญชา ในขอบ

เขตที่ต่าง ๆ กัน เช่น อธิบดี ย่อมมีอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบในกิจการทั้งปวงของกรมนั้น อันเป็นส่วนรวม แต่ปัญหามือยว่าอธิบดีผู้ซึ่งเป็นหัวหน้างานจะทำงานเสียเองทั้งหมดทุกอย่างไป ก็ได้ หรือจะทำงานมาก ๆ เสียคนเดียวคนอื่นแทบจะไม่ต้องทำอะไร เรียกว่ารวมงานไว้ย่อมเป็นไปได้หรือไม่

เพราะว่าหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาควรจะมีภาระกิจอันสำคัญก็แต่ในเรื่องการวางแผน การจัดหาทรัพยากร เพื่อการบริหาร การมอบหมายแบ่งแยกหน้าที่ให้ข้าราชการได้ปฏิบัติ การแนะนำและการควบคุมงาน ให้เป็นไปตามแผนนโยบาย และวัตถุประสงค์ของทางราชการที่ได้ตั้งไว้ด้วยดี มีประสิทธิภาพ

ฉะนั้นการมอบอำนาจหน้าที่ จึงเป็นศิลปะและวิธีการที่สำคัญหนึ่งของผู้บังคับบัญชา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมอบหมายอำนาจหน้าที่นั้น จะเป็นเครื่องมือวัด ถึงความสามารถในการอำนวยการของผู้บังคับบัญชาว่าเป็นผู้ทำงานได้ดีหรือไม่เพียงใดอีกด้วย

ความหมายและคำจำกัดความของการมอบอำนาจหน้าที่

คำว่า การมอบอำนาจหน้าที่ ขวนให้สงสัย หรือเข้าใจไขว่ไขวไปได้ ทั้งนี้เพราะมีคำที่ใกล้เคียงกันได้เช่น การมอบหมาย หรือสั่งงาน ซึ่งทั้งสองคำนี้ความรู้สึกจะคล้าย ๆ กันมาก และในการทำงานโดยทั่ว ๆ ไปในทางราชการ ผู้บังคับบัญชาที่จะมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้ข้าราชการหรือผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีหน้าที่รับผิดชอบในงานอย่างหนึ่งอย่างใด และในบางครั้งผู้บังคับบัญชาก็มักแต่เพียงสั่งให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทำอย่างหนึ่งอย่างใด โดยไม่ให้อำนาจหน้าที่เกิดขึ้นก็เป็นได้ เพราะฉะนั้น จึงใคร่ที่จะได้ทำความเข้าใจต่อไป

๑. การมอบหมายงาน หมายถึงการมอบหมายอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบให้ทำอย่างหนึ่งอย่างใด จากผู้บังคับบัญชา ในการนี้ผู้รับมอบมีอำนาจในกาใช้ดุลยพินิจ การตัดสินใจ และความรับผิดชอบเล็กน้อย

๒. การสั่งงาน หมายถึงการที่ผู้บังคับบัญชา มอบหมายหรือสั่งให้ข้าราชการผู้หนึ่งผู้ใด กระทำอย่างหนึ่งอย่างใดเท่านั้น การสั่งหรือการมอบหมายดังกล่าวนี้ ผู้ใต้รับมอบไม่มีอำนาจหน้าที่เกิดขึ้น เป็นการปฏิบัติตามนโยบายหรือการตัดสินใจ ตลอดจนของผู้บังคับบัญชาโดยตรง

ดังนั้นในการปฏิบัติหน้าที่ทางราชการมักจะพบอยู่เสมอถึงลักษณะของคำสั่งที่ผู้บังคับบัญชามอบให้ผู้ใต้บังคับบัญชา อาจจะเป็นลักษณะของการสั่งงาน มากกว่า การมอบอำนาจหน้าที่ ปัญหาจึงปรากฏอยู่เสมอว่าทำไมผู้บังคับบัญชามอบหมายอำนาจหน้าที่แล้วแต่ไม่ให้อำนาจอะไร ไม่ให้อิสระในการใช้ดุลยพินิจ การตัดสินใจ แต่อย่างใด ฉะนั้นเรื่องที่จะศึกษาต่อไปนี้จะได้ทำการศึกษาเฉพาะการมอบอำนาจหน้าที่เท่านั้นต่อไป

การมอบอำนาจหน้าที่นั้น ถือเป็นหลักการสำคัญทีเดียวว่า จะช่วยให้เกิดผลสำเร็จในการทำงานที่ดี มีประสิทธิภาพ แต่ในบางครั้งก็จำเป็นอยู่มากที่จะต้องอาศัยบุคคลิกภาพ และความสามารถของผู้บังคับบัญชาเองว่า เรื่องใดหรือคำสั่ง ใดบ้าง ที่ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาเต็มใจ และกระตือรือร้น จะรับงานนั้นไปปฏิบัติตาม ดังนั้นรากฐานอันสำคัญที่จะก่อ

ให้เกิดความสำเร็จ จึงขึ้นอยู่กับคุณลักษณะของผู้นำ หรือผู้บังคับบัญชาเป็นสำคัญ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การมอบหมายอำนาจหน้าที่คือ

๑. เป็นการมอบโดยผู้บังคับบัญชา ที่เป็นคำสั่งอันชอบด้วยกฎหมาย

๒. เป็นการมอบโดยให้มีอำนาจหน้าที่เกิดขึ้น อำนาจหน้าที่ดังกล่าวนี้หมายถึงอำนาจหน้าที่ที่จะปฏิบัติการใด ๆ ให้เกิดผลสำเร็จในงานได้ เช่นอำนาจในการใช้คน เงิน วัสดุ ตลอดจนอำนาจในการใช้ดุลยพินิจ การตัดสินใจ

๓. เป็นการมอบโดยให้ทั้งอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบควบคู่กันไป ความรับผิดชอบดังกล่าวนี้หมายถึงความรับผิดชอบต่อประสิทธิภาพของงาน คือหมายความว่างานชิ้นนั้นจะต้องมีประสิทธิภาพ ประหยัด ได้รับผลสูงสุด

๔. ถึงแม้ว่าได้มีการมอบอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบไปแล้ว ผู้บังคับบัญชายังจะต้องมีความรับผิดชอบอยู่เสมอไป มิใช่เป็นการผลักความรับผิดชอบ และความรับผิดชอบดังกล่าวนี้ ผู้บังคับบัญชาจะต้องพร้อมที่จะแนะนำ ตรวจสอบ และติดตามผลได้ทุกโอกาส

๕. ถ้าแม้ว่าได้มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ให้แล้ว ผู้ที่ได้รับมอบ จะมอบคนอื่น หรือผู้ใต้บังคับบัญชาใด ๆ ไปอีกก็ได้, แต่ความรับผิดชอบก็ต้องมีต่อกันไปเรื่อย ๆ

ตามที่ ได้กล่าวมาแล้วว่าเป็นความหมายและความสำคัญ ของการมอบอำนาจหน้าที่ ต่อไปนี้จะได้อธิบายให้ทราบถึงวิธีการมอบอำนาจหน้าที่ ให้ได้ทราบต่อไป

วิธีมอบอำนาจหน้าที่

หลักการสำคัญในการมอบอำนาจหน้าที่นั้น มีอยู่ว่าผู้บังคับบัญชาจะต้องใช้ดุลยพินิจ ความรอบคอบ อยู่มาก อาทิเช่น งานบางอย่างมอบได้ งานบางอย่างมอบไม่ได้ ก็ไม่ควรมอบ เช่นงานสำคัญเกี่ยวกับนโยบาย เป็นต้น ถือเป็นการงานของผู้บังคับบัญชาโดยตรงก็ ไม่อาจที่จะมอบหมายให้ผู้อื่นได้ ในอีกจากการมอบอำนาจหน้าที่ ที่ว่าต้องอยู่ในดุลยพินิจ อันรอบคอบของผู้บังคับบัญชาก็คือ การใช้คนให้ถูกกับงานก็เป็นสิ่งที่ควรระวังเป็นอย่างยิ่ง มิฉะนั้นการมอบหมายอำนาจหน้าที่นั้นจะเป็นผลกลับอาจเป็นเรื่องยุ่งยากขึ้นได้ อย่างไรก็ตามการมอบอำนาจหน้าที่ควรจะมีความวิธการดังต่อไปนี้ คือ

๑. ต้องมีการวางแผนที่ดีในการทำงาน

ผู้บังคับบัญชาจะต้องมีส่วนอันสำคัญ ในการวางแผน การทำงานของหน่วยงาน ซึ่งตนมีหน้าที่รับผิดชอบ การวางแผนดังกล่าวนี้ หมายถึงการวางรูปแบบการบริหารงานตามนโยบาย และโครงการต่าง ๆ จัดทำบัญชีหรือทรัพยากรเพื่อการบริหารให้เกิดขึ้นกำหนดมาตรฐานของงาน ของแต่ละคนและมาตรฐาน

ในส่วนรวม กล่าวคือ จะให้ใครทำอะไร การกระทำนั้น ควรจะเสร็จเรียบร้อยอย่างไรจะต้องใช้เวลา ใช้เงิน วัสดุ เท้าใด การวางแผนนี้เท่ากับทำให้ผู้บังคับบัญชาได้รู้ความเป็นไปของงาน รู้เหตุผล รู้ปัญหา เมื่อเป็นเช่นนั้น การมอบอำนาจหน้าที่ก็จะเป็นไปด้วยเหตุผล และความรอบคอบได้

๒. ต้องมีการชี้แจงแนะนำให้เข้าใจก่อน

การชี้แจงแนะนำลักษณะงาน ขอบเขตความรับผิดชอบ เป็นการให้ผู้รับมอบ ได้มีโอกาสศึกษาและเข้าใจเสียก่อน จะเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้ผู้รับมอบมีความเต็มใจ ความกระตือรือร้น ในการทำงานมากกว่าการมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างหนึ่งอย่างใด โดยไม่เต็มใจ หรือไม่รู้อะไรทั้งนั้น ๆ ดีพอ ก็อาจจะทำให้งานนั้นไม่บังเกิดผลดีได้เท่าที่ควร ฉะนั้นผู้บังคับบัญชาที่สามารถจะต้องการทำงาน เก่งงาน จึงจะสอนหรืออธิบายให้ผู้รับมอบได้ทราบถึงลักษณะงานนั้น ๆ ได้

๓. ต้องเป็นการมอบให้ทั้งอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบ

การมอบอำนาจหน้าที่นั้นนับว่ามีความสำคัญมาก ในการบริหารราชการของไทย กล่าวคือในบางครั้งผู้รับมอบเข้าใจว่าเป็นการมอบอำนาจหน้าที่ กล่าวคือผู้บังคับบัญชาให้ทำงานอย่างหนึ่งอย่างใดแต่ในบางครั้งผู้บังคับบัญชาไม่ได้ให้อำนาจ อำนาจดังกล่าวนี้หมายถึงการใช้คน เงิน วัสดุ ตลอดจนอำนาจในการตัดสินใจ ผลที่สุดผู้รับมอบงานนั้นๆ ก็มีประสบปัญหา คือไม่ทราบจะทำอะไรได้ดั่งนั้นก็มิใช่การมอบอำนาจหน้าที่ หากแต่เป็นการมอบให้ทำแต่หน้าที่เฉยๆ ไป

การมอบอำนาจหน้าที่ย่อมหมายถึงเป็นการมอบความรับผิดชอบให้เกิดขึ้น ให้ผู้มอบตระหนักในความสำคัญ การมีความริเริ่มความคิดสร้างสรรค์ ใช้ดุลยพินิจ ตัดสินตกลงใจของเขาเองได้ และการที่เขาจะใช้ดุลยพินิจ ตัดสินใจทำอะไรไปได้เขาก็ต้องมีกำลัง คน เงิน วัสดุ ในการทำงาน ซึ่งเรื่องเหล่านี้ก็ต้องให้ไปด้วย รวมความว่าเป็นการให้ทั้งอำนาจหน้าที่ และ ความรับผิดชอบ

๔. ต้องมีการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์

เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งว่าการมอบหมายอำนาจหน้าที่นั้นก็คือ ทำให้ผู้ได้บังคับบัญชาได้มีโอกาสทำงาน มีความคิดริเริ่ม กล้าตัดสินใจแทนผู้บังคับบัญชาได้ เรื่องนี้วิธีการสำคัญก็จำเป็นอย่างหนึ่งที่ส่วนราชการต่างๆ จะต้องหาทางเพิ่มพูนความรู้ จะเป็นโดยวิธีการดูงาน ฝึกอบรม ต่างก็เป็นวิธีการเพิ่มพูนความรู้ให้กับข้าราชการได้เป็นอย่างดี การที่ผู้รับมอบหมายอำนาจหน้าที่ได้มีโอกาสศึกษาหาความรู้เพิ่มพูนความรู้เพิ่มเติมมากขึ้น ทำให้เกิดความรู้ในเทคนิค หรือวิธีการทำงานใหม่ๆ ย่อมอาจจะช่วยให้ เกิดผลดีในการทำงานต่อไปได้

๕. ต้องมีการตรวจสอบติดตามผล

การมอบหมายอำนาจหน้าที่นั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บังคับบัญชาจะต้องสนใจ อยู่ตลอดเวลาไม่ใช่มอบงานแล้วก็ทิ้งกันเลย หาวิธีการที่ถูกไม่ ในทางปฏิบัติ ผู้บังคับบัญชา ควรให้ความสนใจสอบถามถึงปัญหา เพื่อจะได้ช่วยแก้ไข ให้คำแนะนำ และหรือ

ไม่ก็ควรจะได้ตรวจสอบติดตามความก้าวหน้า ๆ ได้สำเร็จ
คล่องไปมากน้อยเพียงใด ทั้งนี้ต้องไม่ลืมว่าเมื่อมี
การมอบหมายอำนาจหน้าที่ไปแล้ว ความรับผิดชอบ
ก็หาได้หมดไปจากตัวผู้บังคับบัญชาแต่อย่างใดไม่

๖. ต้องเป็นการมอบให้เสร็จเด็ดขาด และ ไม่มีการทำงานซ้อนกัน

การมอบอำนาจหน้าที่ต้องระวางมากที่สุดก็คือ
ต้องมอบให้ชัดแจ้งว่าให้เขาทำอะไร แก่ไหน และ
เมื่อมอบไปแล้ว ผู้บังคับบัญชาก็ไม่ควรจะทำงานนั้นๆ
ซ้อนกับงานที่ได้มอบให้ผู้อื่นทำแล้วอีก อีกทั้งต้อง
ไม่เป็นการแสดงออกอย่างหนึ่งอย่างใดในความไม่เชื่อ
ถือ เช่น มอบคนไปแล้ว ก็มอบคนอื่นอีกอย่างนี้
อาจทำให้ผู้ได้รับมอบเกิดความเบื่อหน่าย ท้อถอย
หมดกำลังใจในการทำงานที่ดีได้

๗. ต้องไม่เป็นการมอบเพื่อเป็นการขັດ ความรับผิดชอบ

ความข้อนสำคัญที่สุด เพราะผู้บังคับบัญชาที่
ดีต้องมีวิสัยทัศน์ที่ทะลุทะลวง หรือวัดความรับผิดชอบ
ให้ทันตัวไป ด้วยการมอบอำนาจหน้าที่ให้ผู้ใต้บังคับ
บัญชาารองๆ ลงไปทำเสียให้หมด การมอบงานนั้น
เป็นวิธีการที่ดี ต้องมีความรับผิดชอบอยู่เสมอในผล
งานนั้นในขั้นสุดท้าย

ประโยชน์ของการมอบอำนาจหน้าที่

ดังได้กล่าวมาแล้วว่า การมอบหมายอำนาจ
หน้าที่เป็นสิ่งจำเป็นในการทำงาน ผู้บังคับบัญชาควร

จะมีการมอบหมายอำนาจหน้าที่ เมื่อเป็นเช่นนั้นเพื่อ
หลักฐานที่จะเข้ามาสนับสนุนว่า ควรจะมีการมอบ
หมายอำนาจหน้าที่ให้เกิดขึ้นในการบริหารราชการ ก็
เป็นการสมควรที่จะได้แจ้งให้เห็นถึงประโยชน์ของ
การมอบหมายอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑. เป็นเครื่องช่วยให้ลดความล่าช้า ในการ
ทำงานทั้งหมายความว่าในกรณีของผู้บังคับบัญชา ต้อง
ตัดสินใจคนเดียว อาจทำให้งานล่าช้าขึ้นได้ การมอบ
หมายอำนาจหน้าที่จึงเป็นเครื่องช่วยให้ดีขึ้นได้ ใน
การลดภาระของผู้บังคับบัญชา และทำให้เกิดความ
รวดเร็วในการทำงาน

๒. เป็นการฝึกคนหรือข้าราชการ ให้มีความ
สามารถ และความรับผิดชอบ กล่าวคือ ผู้ที่ได้รับ
มอบหมายย่อมจะเกิดความเคยชิน มีความสามารถ
ในการทำงาน และพร้อมที่จะเลื่อนตำแหน่งขึ้นไปเป็น
ผู้บังคับบัญชาต่อไป

๓. เป็นการพัฒนาข้าราชการ ให้มีความคิด
สร้างสรรค์ หมายถึงเป็นการทำให้ข้าราชการรู้จักใช้
ความคิด มีความเชื่อมั่น เป็นหนทางหนึ่งที่จะทำให้
เกิดแรงจูงใจ ในการทำงานแก่ข้าราชการ

๔. เป็นการสร้างความร่วมมือในการทำงาน
และในการทำงานนั้น ถ้าข้าราชการได้รับความไว้วางใจจาก
ผู้บังคับบัญชา ทำให้เขามีส่วนร่วมในการทำงาน เขารู้สึกว่ามี
ส่วนสำคัญของหน่วยงาน ก็จะเกิดการทำงานเต็มที่ และ
ความกระตือรือร้น

๕. เป็นการสร้างขวัญ และโอกาสความ

ก้าวหน้า เรื่องนี้สำคัญที่สุด เพราะข้าราชการทุกคน
ก็ต้องการให้ผู้บังคับบัญชารัก และไว้วางใจ ยิ่งถ้า
เขามีส่วนได้ทำงานที่สำคัญ ๆ และผู้บังคับบัญชาให้
เกียรติยกย่องชมเชย เขาก็จะนึกถึงอนาคตอันแจ่มใส
แสดงว่าเขาได้รับผลสำเร็จในการทำงาน ทั้งนี้ว่า
โอกาสแห่งความก้าวหน้าของข้าราชการผู้นั้นมีขึ้นแล้ว

เรื่องของประโยชน์ในการมอบหมายอำนาจ
หน้าที่นั้นมีมาก สรุปได้ว่าเป็นประโยชน์ทั้งตัวผู้
บังคับบัญชาเอง และผู้ใต้บังคับบัญชาในการทำงาน
แต่การมอบหมายอำนาจหน้าที่จะสำเร็จได้ผลหรือไม่
เป็นเรื่องที่ยังขึ้นอยู่กับบุคคลทั้งสองฝ่ายดังกล่าวแล้ว
กล่าวโดยเรื่องการมอบอำนาจหน้าที่ เป็นเรื่องที่ยัง
อยู่กับผู้บังคับบัญชา จึงเห็นเป็นการสมควรที่จะได้
ศึกษาถึงบทบาทของผู้บังคับบัญชาในการมอบหมาย
อำนาจหน้าที่ต่อไป

บทบาทของผู้บังคับบัญชาในการ มอบหมายอำนาจหน้าที่

ในการบริหารงานนั้นไม่ว่าในองค์การหรือส่วน
ราชการระดับใด และแบบใด หัวหน้าหรือผู้บังคับ
บัญชา จะมีบทบาทอันสำคัญในการใช้ลักษณะการ
นำของตน โดยวิธีการต่าง ๆ เพื่อก่อให้เกิดความ
เชื่อถือ ศรัทธา และเป็นผลให้ผู้ใต้บังคับบัญชา
ตกลงปลงใจ ยอมรับปฏิบัติตามคำสั่งด้วยดี และ
เห็นดีเชื่อว่า การเป็นหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาก็ย่อม
จะต้องมีเหตุผลในการปฏิบัติงาน และการสั่งงาน

ด้วยกันทั้งนั้น แต่ปัญหามักจะเกิดขึ้นกับตัวผู้บังคับบัญชาเองอยู่เป็นเนืองนิจ ว่าในบางครั้งผู้บังคับบัญชาไม่ได้รับความร่วมมือเท่าที่ควรจากผู้ใต้บังคับบัญชา โดยเช่นนี้บุคคลิกภาพ หรือบทบาทของหัวหน้าที่จะต้องพึงหยิบยกขึ้นมาพิจารณาก็คือบทบาทและคุณสมบัติบางประการของหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชาที่จะช่วยให้เกิดความสำเร็จในการสั่งงานหรือการมอบหมายอำนาจหน้าที่ คือ

๑. ต้องรู้งาน

คำว่า รู้งานในที่นี้หมายถึงผู้บังคับบัญชาที่ดีต้องรู้ถึงลักษณะของงานในหน้าที่รับผิดชอบรู้นโยบาย รู้วัตถุประสงค์ ของหน่วยงานที่รับผิดชอบ การที่ผู้บังคับบัญชาไม่รู้งาน ไม่เข้าใจงาน ก็จะทำให้เกิดปัญหาในการทำงานเป็นอย่างมาก และจะเป็นผลกระทบถึงการมอบงาน หรือการสั่งงานอีกด้วย อย่างไรก็ตามผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างานที่มีความขยัน เอาใจใส่ มีความรับผิดชอบ ก็ย่อมจะหาโอกาสศึกษางานได้

๒. ต้องรู้วิธีทำงาน

เรื่องการเรียนรู้ทำงานนั้นหมายถึงรู้ว่าจะงานที่ตนรับผิดชอบ อันเป็นส่วนรรมนั้น จะทำอะไร อย่างไร คือรู้วิธีการบริหารและการปกครองบังคับบัญชา คือ

๑) มีความสามารถที่จะกำหนดแนวดำเนินการวิธีปฏิบัติงานที่ถูกต้อง เช่นการวางแผน การจัดองค์การ การอำนวยการ การประสานงาน การควบคุมงาน การตรวจสอบ และการประเมินผลรวมความว่า ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้างาน ควรจะต้องรู้หลักในการทำงาน เพื่อควบคุมอำนวยการให้งานนั้น ๆ เกิดผลสำเร็จด้วยดีมีประสิทธิภาพได้

๒) มีความสามารถที่จะทำการวินิจฉัยสั่งการได้อย่างถูกต้อง การตัดสินใจดังกล่าวนี้ จะต้องอยู่บนรากฐานของการตัดสินใจที่เต็มไปด้วยเหตุผลกล้าตัดสินใจ มีความคิดรอบคอบ เต็มใจว่าจะสั่งอะไร อย่างไร

๓) มีความสามารถที่จะใช้คนให้ถูกกับงาน

ผู้บังคับบัญชาที่ดีจะต้องรู้จักลูกน้อง เข้าใจลูกน้อง ว่าคนไหนทำอะไรอยู่ คนไหนมีความรู้ มีความคล่องตัวในเรื่องอะไร แล้วได้มีการมอบหมายให้ใครทำอะไร การมอบหมายให้ใครทำอะไรดังกล่าวนี้ หมายถึง การรู้จักใช้คนให้ถูกต้องกับงานนั่นเอง

๔) สามารถที่จะปกครองบังคับบัญชา หรือ อื่นๆหนึ่งทำให้คนทั้งหลายเชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง กล่าวคือมีหลักการ และศิลป์ในการปกครอง และการครองใจคน ทั้งนี้เพราะหัวหน้างานต้องบริหารงานให้ได้ผลอย่างนั้น ๒ ประการคือ

๑. ผลงานดีมีประสิทธิภาพ

๒. น้ำใจของผู้ใต้บังคับบัญชาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

๓. ต้องรู้จักการวางตัว

การวางตัวของผู้บังคับบัญชานั้นเป็นสิ่งสำคัญมากที่จะก่อให้เกิดความเชื่อถือขึ้น ในเหล่าผู้ใต้บังคับบัญชา การวางตัวดังกล่าวนี้ หมายถึงการที่ผู้บังคับบัญชาต้องสร้างบุคลิกภาพที่ดีเด่น อาทิเช่น เป็นต้น ขันขยันแข็ง อดทน ไม่ท้อแท้ ห่วงใญ่ใจ ไม่เล่นพวกพ้อง ไม่โลก เป็นดิน การวางตนให้เหมาะสม ย่อมสร้างความเชื่อถือได้เป็นรากฐาน และทำให้การทำงานเจริญเป็นเกรงกลัวของคน เรืองเหล่านเป็นคุณสมบัติของผู้นำหรือผู้บังคับบัญชา อย่างน้อยผู้นำหรือผู้บังคับบัญชาที่ดีควรจะมีคุณสมบัติอันเป็นมาตรฐานเช่น

๑. มีความเฉลียวฉลาด มีไหวพริบ ทันคน ไม่ให้ลูกน้องตามได้ง่าย ๆ

๒. มีความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่เป็นคนโลเลหรือเป็นคนที่ไม่กล้าลงมือทำอะไร ไม่เป็นผู้นำ ไม่มีความแน่วแน่ อย่างนับเป็นสิ่งที่ไม่ดี ทำให้ลูกน้องขาดความเชื่อมั่น ศรัทธา คนเป็นผู้บังคับบัญชาต้องกล้าหาญ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง

๓. มีกำลังใจสูง คือเป็นคนที่มีจิตใจเข้มแข็งนึกเห็นความสำเร็จอยู่เบื้องหน้าไม่มีท้อถอย อย่างนี้ก็เป็นเรื่องก่อให้เกิดความสำเร็จในการทำงานของตนเอง และนำคนอื่นได้ดี

๔. มีการศึกษาอบรมดี คือเป็นผู้ที่มีความรอบรู้ สามารถเข้าใจเรื่องต่างๆ ได้ดี สามารถมีวิจาร์ณญาณใช้เหตุผล ความเหมาะสมต่างๆ ในการทำงาน

๕. มีประสบการณ์ดี ผู้บังคับบัญชาที่ดี ต้องมีประสบการณ์คือผ่านงานมานาน เคยทำงาน เคยผ่านชีวิตของการเป็นผู้ใต้บังคับบัญชามาก่อนมาบ่มเพาะดี การทำงานอย่างไรจึงจะถูกต้อง จึงจะเป็นผลสำเร็จ ประ-

สมการนี้จะช่วยได้มาก สามารถทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชา
ซาบซึ้งจิตใจของผู้ใต้บังคับบัญชา รู้จักปกครองคน

๖. มีชื่อเสียงเกียรติคุณ รักศักดิ์ศรี ซื่อสัตย์
มั่นคงเที่ยงธรรม ซึ่งคุณสมบัติเหล่านี้ จะทำให้ผู้ใต้
บังคับบัญชาเกรงใจ และเกิดศรัทธาในการทำงาน
เพราะผู้ที่มีความซื่อสัตย์ ยุติธรรม ก็จะเกิดความ
สามัคคีในหมู่คณะ ไม่มีคนประจบสอพลอ ไม่มีการ
ลำเอียง เล่นพวกพ้อง

การวางตัวของผู้นำบังคับบัญชาเป็นปัญหาสำคัญ
มาก และผู้นำบังคับบัญชาต้องเป็นตัวอย่างที่ดีในการ
ทำงาน

๔. ต้องรู้จักจิตใจคน

การรู้จักจิตใจคนเป็นวิธีการสำคัญ ที่ผู้นำ
บังคับบัญชาจะปกครองหรือครองใจผู้ใต้บังคับบัญชาได้ การ
รู้จักใจคนนี้ วิธีการที่ดีที่สุดคือต้องรู้หลักมนุษย์

สัมพันธ์ หลักกันถือเป็นกฎอย่างหนึ่ง มรรพ คือ มั่นคง
รางวัล พยายาม และ กลวัช ซึ่งมั่นคง หมายถึง
ลูกน้องหรือผู้ใต้บังคับบัญชาที่ต้องหรืออย่างขังในความ
มั่นคงในการทำงาน ความมั่นคงในชีวิตรมีความ
สบายใจในการทำงาน รางวัลหมายถึงการทำงานนั้น
ผู้บังคับบัญชาต้องรู้จักการให้ ในเมื่อควรให้รู้จัก
รางวัล รู้จักยกย่องชมเชยกล่าวคือถึงที่ให้รู้จักให้
ถึงคราวชมต้องรู้จักชม พยายามหมายถึงการ

ใช้ความพยายาม หรือความอดทน ของ
ผู้บังคับบัญชาที่จะต้องเอาใจใส่ต่อลูกน้อง รู้จักแนะนำ
อบรม สั่งสอน ฝึกบ้างพล้งหน้อย พอภัยได้ก็ควร
อภัย และสำคัญที่สุดคือผู้บังคับบัญชาต้องพยายาม
ในการทำงาน กลวัชหมายถึงการรู้จักกาลเทศะสิ่ง
ใดควรไม่ควร การทำงานนั้นยอมมาก ปากหวานตลอด
เวลาไม่ดี จะเอาแต่งงาน เอาแต่อารมณ์ที่ไม่ได้ ถึง
คราวดีก็ต้องดี ถึงคราวชมนี่ควรชม จะใช้ จะยกย่อง
จะดู จะว่าก็ต้องดูว่า เวลาไหนควร เวลาไหนไม่ควร
อย่างไร

รวมความว่า การวางตัวของผู้นำบังคับบัญชาเป็น
สิ่งสำคัญที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือที่ดีในการทำงาน
กล่าวโดยเฉพาะการมอบหมายอำนาจหน้าที่เป็นเรื่อง
ที่เกี่ยวข้องกับการใช้คนเป็นเรื่องของการมอบหน้าที่
ความรับผิดชอบให้คน ฉะนั้นการทำงานถ้ารู้จักใจคน
ใช้คนให้ถูกและสามารถครองใจคนได้ การมอบอำนาจ
หน้าที่ของผู้บังคับบัญชาที่อาจจะประสบผลสำเร็จได้

อย่างไรก็ตาม เท่าที่ปรากฏในวงการบริหาร

ราชการไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในราชการฝ่ายพลเรือน มักจะมีแต่การสั่งงาน ไม่ค่อยมีการมอบหมายอำนาจ หน้าที่ตามความหมายที่ได้กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า ปลัดกระทรวง อธิบดี รองอธิบดี ของบางส่วนราชการ ต้องหอบแถมงานราชการไปทำต่อที่บ้านอีก ทั้งนี้ก็ เพราะไม่สามารถเซ็นสั่งงานหรือเซ็นหนังสือราชการ ได้หมดในเวลาราชการ ซึ่งอาจจะเนื่องจากไม่มีเวลา เซ็นเพราะต้องคอยรับแขกหรือเข้าประชุมพิจารณา เรื่องต่างๆ อยู่เสมอ หรืออาจจะเนื่องจากไม่รู้จักการ มอบหมายอำนาจหน้าที่ให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาในระดับ ถัดมาโดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับผู้อำนวยการกอง หรือหัวหน้ากองต่างๆ นั้นเอง ได้แต่สั่งงานให้ไปทำ แล้วเสนอมาเพื่อพิจารณาเท่านั้น การไม่รู้จักรับ มอบหมายอำนาจหน้าที่เช่นนั้นทำให้ผู้อำนวยการกองหรือ หัวหน้ากองไม่ค่อยรับผิดชอบเพราะถือว่าทำไปแล้วก็ แล้วกัน ตนเองไม่มีอำนาจหน้าที่พิจารณา ทั้งยังทำ ให้งานราชการล่าช้าโดยไม่จำเป็น และผู้ใต้บังคับ บัญชาที่ไม่รู้จักการรับผิดชอบ ไม่เป็นการพัฒนาผู้ ใต้บังคับบัญชาในระดับต่างๆ อีกด้วย

เพราะฉะนั้น หากจะได้มีการฝึกอบรมหรือที่เรียก กันใน ภาษาราชการสำหรับข้าราชการระดับสูงว่าการธำนา นกบริหารให้แก่ข้าราชการระดับสูง เช่น ปลัดกระทรวง อธิบดี รองอธิบดี ให้รู้จักการมอบ หมายอำนาจหน้าที่ ให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเสียบ้าง มิใช่รู้ แต่จะสั่งงานแต่เพียง อย่างเดียวแล้ว ก็จะเป็นวิธีหนึ่งที่จะทำให้งานราชการรุด หน้าไปไ้รวดเร็วกว่าเท่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนี้ได้เป็นอย่างดี

๕ มิถุนายน ๒๕๑๘

เรื่อง การปรับปรุงอัตราค่าจ้างของลูกจ้างอนุโลมตามกฎหมาย ก.พ. ฉบับที่ ๑๑๔ ถึง ๑๑๘ และฉบับที่ ๑๘๐ (พ.ศ. ๒๕๑๑)
เรียน เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน

ตามที่ได้มีการประกาศใช้กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๑๑๔ ถึง ๑๑๘ และฉบับที่ ๑๘๐ (พ.ศ. ๒๕๑๑) ว่าด้วยการบรรจุผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพต่าง ๆ และตามกฎหมาย ก.พ. ดังกล่าว ผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพต่างๆ จะได้รับการบรรจุเข้ารับราชการเป็นข้าราชการประจำในอัตราเงินเดือนที่สูงขึ้น

บัดนี้ สำนักงานประมาณและกระทรวงการคลังได้พิจารณาเห็นว่า ลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราวที่จ้างไว้ในตำแหน่งที่กำหนดเงื่อนไขการจ้างไว้ให้จ้างจากผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพ ตามกฎก.พ. ดังกล่าว สมควรจะได้รับปรับปรุงค่าจ้างโดยอนุโลมด้วย จึงเห็นสมควรให้ปรับอัตราค่าจ้างของลูกจ้างประจำและลูกจ้างชั่วคราวโดยอนุโลมตามกฎหมาย ก.พ. ดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์และวิธีการดังต่อไปนี้

๑. ลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราวที่จะได้รับการปรับอัตราค่าจ้างอนุโลมตามกฎหมาย ก.พ. ดังกล่าวข้างต้น ต้องเป็นลูกจ้างประจำหรือลูกจ้างชั่วคราวที่จ้างไว้ในตำแหน่งที่กำหนดเงื่อนไขการจ้างไว้ให้จ้างจากผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพตามกฎหมาย ก.พ.

๒. ในกรณีที่ตำแหน่งใดตำแหน่งหนึ่ง กำหนดเงื่อนไขการจ้างไว้ให้จ้างจากผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรวิชาชีพหรือให้จ้างจากผู้มีความรู้ความชำนาญงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ถ้าส่วนราชการได้จ้างผู้มีความรู้ความชำนาญงาน ในตำแหน่งนั้นให้ปรับอัตราค่าจ้างของลูกจ้างผู้มีความรู้ความชำนาญงานซึ่งจ้างไว้ในตำแหน่งนั้นโดยอนุโลมด้วย

๓. ให้ปรับอัตราค่าจ้างตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๑ เป็นต้นไป โดยให้ปรับค่าจ้างตามนี้ดังกล่าวเสียก่อนแล้วจึงเลื่อนค่าจ้างประจำปี

๔. การปรับค่าจ้างตามข้อ ๑ และข้อ ๒ ให้ส่วนราชการใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปี ๒๕๑๘ หมวดค่าจ้างประจำ หรือหมวดค่าจ้างชั่วคราวซึ่งเหลือจ่ายแล้วแต่กรณีเป็นเงินปรับค่าจ้าง ถ้างบประมาณรายจ่ายหมวดค่าจ้างประจำหรือหมวดค่าจ้างชั่วคราวเหลือจ่ายไม่พอ ให้ขออนุมัติสำนักงานประมาณโอนเงินประมาณรายจ่ายหมวดอื่น ๆ มาใช้เพื่อการนี้ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

บุญธรรม ทองไข่มุกต์

(นายบุญธรรม ทองไข่มุกต์)

ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ

กองวิชาการ

โทร ๘๑๑๐๔๔ ศป๑๐๔๔.

การพิจารณาอนุมัติให้ลาไปราชการ

ที่ สร. ๐๒๐๒/ว. ๖๒

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๘

เรื่อง อำนาจในการพิจารณาอนุมัติด้วยบุคคลให้ข้าราชการ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ และลูกจ้างของส่วนราชการ ลาราชการภายในประเทศ หรือลาราชการไปต่างประเทศ

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือที่ น.ว. ๑๒/๒๕๐๑ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๐๑ ที่ สร. ๐๔๐๑/ว. ๘๖ ลงวันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๐๘ ที่ สร. ๐๔๐๑/ว. ๘๑ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๐๘ ที่ สร. ๐๔๐๑/ว. ๘๑ ลงวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๑๐ ที่ สร. ๐๔๐๑/ว. ๑๒๕ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๑๐ ที่ สร. ๐๔๐๑/ว. ๔๗ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๑๒ ที่ สร. ๐๒๐๑/ว. ๑๑๔ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๑๖ และที่ สร. ๐๒๐๑/ว. ๗๒ ลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๑๗

ตามที่ได้ขึ้นบันทึกคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการอนุมัติให้ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจไปร่วมประชุมศึกษา คูงาน และไปราชการต่างประเทศ โดยให้นายกรัฐมนตรี คณะรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรี เป็นผู้พิจารณาอนุมัติให้ด้วยบุคคล แล้วแต่กรณีมาเพื่อถือปฏิบัติ ความแจ้งอยู่แล้วนั้น

บัดนี้ สำนักนายกรัฐมนตรีแจ้งว่า เพื่อให้งานบริหารทั่วไปกับงานนโยบายไม่ก้ำก้ำกันและ เป็นไปด้วยความสะดวกรวดเร็ว โดยให้งานบริหารทั่วไปอยู่ในความรับผิดชอบของข้าราชการประจำและเปิดโอกาสให้ข้าราชการการเมืองได้มีเวลาพิจารณางานที่เป็นปัญหา นโยบายได้อย่างเต็มที่ และเพื่อแบ่งเบาภาระงาน ด้านการเมืองในด้านอื่น ๆ เช่น การประชุมพรรค การประชุมรัฐสภา การประชุมคณะรัฐมนตรี การออกไปเยี่ยม เยียนราษฎร เป็นต้น สมควรที่จะได้มอบหมายงานบริหารทั่วไปในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาอนุมัติด้วยบุคคล ให้ข้าราชการ พนักงานของรัฐวิสาหกิจและลูกจ้างของส่วนราชการ ลาราชการภายในประเทศหรือลาราชการไปต่างประเทศ ทุกกรณีที่อยู่ในอำนาจของนายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรี ให้ปลัดกระทรวง เป็นผู้พิจารณาอนุมัติ ทั้งนี้ ยก เว้นกรณีปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่ากับตำแหน่งดังกล่าว ลาราชการภายใน ประเทศหรือลาราชการไปต่างประเทศทุกกรณีให้เสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาอนุมัติ จึงขอให้ท่านเสนอคณะ รัฐมนตรีพิจารณา

๑. อนุมัติการโอนอำนาจของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี ในส่วนที่เกี่ยวกับ ลาราชการภายในประเทศหรือลาราชการไปต่างประเทศทุกกรณี ให้ปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรือหัวหน้าส่วนราชการที่ เทียบเท่ากับตำแหน่งดังกล่าวเป็นผู้พิจารณาอนุมัติ

สำหรับกรณีปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่ากับตำแหน่งดังกล่าว ลาราชการตามนัยข้างต้น ให้เสนอรัฐมนตรีเจ้าสังกัดพิจารณาอนุมัติ

การโอนอำนาจของนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรี มาเป็นอำนาจของปลัดกระทรวง ปลัดทบวง หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่า ให้มีผลใช้บังคับได้ตั้งแต่วันที่คณะรัฐมนตรีลงมติอนุมัติเป็นต้นไป

๒. ให้ส่วนราชการเจ้าของระเบียบหรือมติคณะรัฐมนตรี ที่เกี่ยวกับการอนุมัติควบคุมการเข้าราชการ พนักงานของรัฐวิสาหกิจ และลูกจ้างของส่วนราชการ ราชการภายในประเทศ หรือราชการไปต่างประเทศ ดำเนินการแก้ไขบรรดาระเบียบหรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนี้ต่อไป

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๑๘ ลงมติเห็นชอบด้วยและอนุมัติให้ดำเนินการต่อไปได้ ตามที่สำนักนายกรัฐมนตรีเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อถือปฏิบัติต่อไป ขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการที่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรีทราบต่อไปด้วย.

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(ลงชื่อ) ปลั่ง มีจุล

(นายปลั่ง มีจุล)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร. ๘๑๒๒๔๐

ที่ กค. ๐๕๐๒/๒๐๐๕๒

กระทรวงการคลัง

๒๕ พฤษภาคม ๒๕๑๔

เรื่อง เวลาปิดบัญชีรับจ่ายเงินของส่วนราชการ

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ด้วยมีส่วนราชการบางแห่งหาว่า ตามระเบียบว่าด้วยการรับ จ่าย การเก็บรักษาเงินของ ส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๑๖ ข้อ ๑๘ วรรค ๒ กำหนดว่า “ในกรณีที่มีการรับเงินภายหลังกำหนดเวลาปิดบัญชี สำหรับวันนั้นแล้ว ก็ให้บันทึกการรับเงินนั้นในบัญชีดังกล่าว ในวันทำการถัดไป” กำหนดเวลาปิดบัญชี ตามระเบียบดังกล่าวนี้คือเวลาใด

กระทรวงการคลัง ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้ส่วนราชการได้มีเวลาปิดบัญชีและรวบรวม ตัวเงินในความรับผิดชอบ ในวันหนึ่ง ๆ จัดทำรายงานเงินคงเหลือประจำวันส่งมอบให้กรรมการเก็บรักษาเงินนำ เข้าเก็บรักษา ในตู้เซฟเก็บเงินของทางราชการได้ทันก่อนสิ้นเวลาทำงาน เวลาปิดบัญชีรับจ่ายเงินของส่วน ราชการ โดยปกติจึงควรเป็นเวลา ๑๕.๓๐ น.

จึงเรียนมาเพื่อทราบและโปรดแจ้งให้เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องทราบและถือปฏิบัติต่อไป.

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) อำนวย วีรวรรณ

(นายอำนวย วีรวรรณ)

ปลัดกระทรวงการคลัง

กองระบบบัญชีและการคลัง

กรมบัญชีกลาง

โทร. ๒๒๔๘๖๔

**ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการให้การสงเคราะห์แก่ประชาชน
ผู้มีรายได้น้อยในเขตเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘**

เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล ซึ่งได้รับความไว้วางใจจากสภาผู้แทนราษฎร เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๑๘ เกี่ยวกับการจัดความยากจนในเขตเมือง ในส่วนที่จะให้ประชาชนผู้มีรายได้น้อยได้รับการสงเคราะห์จากรัฐบาล ให้ได้รับสิทธิโดยสภารรณนคโดยสภารปรจําทางโดยไมตองเสืลคําโดยสภาร ด้รับสิทธิไม่ต้องเสืลคําเลําเรืยน คําหนังสือเรืยน แลคําธรรมเนียมอื่นๆ ที่เกืยวกับคําศักษภาค บังคัสำหรับบุดรทุกคน แลด้รับบริการด้านการศักษา ความเจืบบว้ยโดยไมตองเสืลคํารักษา นายกรัฐมนตรี โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีตามมติที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๘ จึงวางระเบียบว่าด้วยการให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยในเขตเมือง ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑

ข้อความทั่วไป

ชื่อระเบียบ

ข้อ ๑. ระเบียบนี้ให้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการให้การสงเคราะห์แก่ประชาชนผู้มีรายได้น้อยในเขตเมือง พ.ศ. ๒๕๑๘”

วันใช้บังคับ

ข้อ ๒. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่วันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๘ เป็นต้นไป ถ้าจะให้ใช้ระเบียบนี้ในเขตเมืองใด เมื่อใด ให้นายกรัฐมนตรีออกประกาศเป็นคราวๆ ไป

คำนิยาม

ข้อ ๓. ในระเบียบนี้ คำว่า

“เขตเมือง” หมายความว่า เขตการปกครองของกรุงเทพมหานคร เทศบาล และสุขาภิบาล

“ผู้มีรายได้น้อย” หมายความว่า ผู้มีสิทธิได้รับการสงเคราะห์ตามระเบียบนี้

“บุตร” หมายความว่า บุตรอันชอบด้วยกฎหมายของผู้ได้รับ
การสงเคราะห์ตามระเบียบนี้

“คู่สมรส” หมายความว่า คู่สมรสอันชอบด้วยกฎหมาย

“บัตรประจำตัว” หมายความว่า บัตรประจำตัวประชาชน
บัตรประจำตัวข้าราชการ บัตรประจำตัวพนักงานและลูกจ้างขององค์การของรัฐ หรือ
รัฐวิสาหกิจ และให้หมายความรวมถึงเอกสารที่ทางราชการ ออกให้เป็นหลักฐาน
ในการขอรับการสงเคราะห์ ทำนองเดียวกับบัตรประจำตัว

หมวดที่ ๒

การให้การสงเคราะห์

ประเภทของการสงเคราะห์ ข้อ ๔. เมื่อนายกรัฐมนตรีได้ประกาศให้ใช้ระเบียบนี้ในเขตเมืองใดแล้ว
ให้จัดให้มีการสงเคราะห์แก่ผู้มรายได้น้อย ๓ ประเภทคือ

ประเภทที่ ๑ การโดยสาธารณต์โดยสารประจำทางโดยไม่ต้องเสีย
ค่าโดยสารในเขตเมือง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงคมนาคมกำหนด

ประเภทที่ ๒ การไม่เสียค่าเล่าเรียน ค่าหนังสือเรียน และค่า
ธรรมเนียมอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับการศึกษาภาคบังคับสำหรับบุตร ณ สถานศึกษาในเขตเมือง
ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด

ประเภทที่ ๓ การได้รับบริการด้านการรักษาความเจ็บป่วยโดยไม่
ต้องเสียค่ารักษาพยาบาลในเขตเมือง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงสาธารณสุข
กำหนด

ผู้มีสิทธิได้รับการสงเคราะห์ ข้อ ๕ ภายใต้งบับแห่งข้อ ๔ และข้อ ๕ ผู้มรายได้น้อยที่จะได้รับการ
สงเคราะห์ ได้แก่ผู้ทุพพลสมบติและอยู่ในบับแห่งเงื่อนไขดังต่อไปนี้

๕.๑ มีสัญชาติไทย

๕.๒ บรรลุนิติภาวะ

๕.๓ มีภูมิลำเนา หรือถื่นที่อยู่ และสถานประกอบอาชีพปกติใน
เขตเมือง

๕.๔ มีรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน

๕.๕ แสดงความจำเป็นขอรับการสงเคราะห์ และได้รับบัตรสงเคราะห์
ตามระเบียบ

เกณฑ์คำนวณรายได้

ข้อ ๖. ให้ถือว่าผู้แสดงความจำเป็นขอรับการสงเคราะห์ มีรายได้ต่ำกว่า
๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน ในเมื่อผู้แสดงความจำเป็น

๖.๑ มีรายได้ที่เป็นเงินเดือน หรือค่าจ้าง ค่าอาหาร ค่าบ้านพัก
ค่ารถโดยสารจ่ายเหมา ที่ได้รับอยู่ในปัจจุบันจนถึงวันที่แสดง
ความจำเป็นมีจำนวนต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน หรือ

๖.๒ มีรายได้ที่เป็นโบนัส เงินปันผล ค่าเช่า รายได้จากการขาย
ผลผลิตเกษตร รายได้จากการค้าขาย หรือการเป็นนายหน้า
หรือรายได้อย่างอื่น รวมทั้งค่าอาหาร หรือค่าที่พักไม่ว่าจะเป็น
เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์ที่คำนวณเป็นเงินได้ ซึ่ง
เมื่อเฉลี่ยในรอบ ๑๒ เดือนที่แล้วมาจนถึงวันที่แสดงความ
จำเป็นมีจำนวนต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน หรือ

๖.๓ มีรายได้ตาม ๖.๑ และ ๖.๒ รวมกัน มีจำนวนต่ำกว่า ๑,๐๐๐
บาทต่อเดือน

รายได้ของคู่สมรส

ข้อ ๗. ในกรณีที่ผู้แสดงความจำเป็นมีคู่สมรส

๗.๑ แม้ว่าผู้แสดงความจำเป็นจะมีรายได้จำนวน ตั้งแต่ ๑,๐๐๐ บาท
ต่อเดือนขึ้นไป หากรายได้ของผู้แสดงความจำเป็นและของ
คู่สมรสรวมกัน มีจำนวนต่ำกว่า ๒,๐๐๐ บาทต่อเดือน ให้ถือว่า
ผู้แสดงความจำเป็นมีรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน
เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการสงเคราะห์ในประเภทที่ ๒ และ
ประเภทที่ ๓

๗.๒ แม้ว่าผู้แสดงความจำเป็นจะมีรายได้จำนวนต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาท
ต่อเดือน หากรายได้ของผู้แสดงความจำเป็นและของคู่สมรส
รวมกันมีจำนวนตั้งแต่ ๒,๐๐๐ บาทต่อเดือนขึ้นไป ให้ถือว่าผู้

แสดงความจำนงมีรายได้ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน เฉพาะ
ในส่วนที่เกี่ยวกับการสงเคราะห์ในประเภทที่ ๑

การสงเคราะห์พิเศษ

ข้อ ๘ เมื่อเห็นสมควร กระทรวงคมนาคมอาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธี
การเพื่อจัดให้

๘.๑ นักเรียน นิสิตและนักศึกษา ได้รับการสงเคราะห์ในประเภทที่ ๑

๘.๒ ผู้มีคุณสมบัติและอยู่ในบังคับแห่งเงื่อนไขตามข้อ ๕ ยกเว้น

๕.๓ โดยเป็นผู้มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในเขตเมือง แต่มี

สถานประกอบอาชีพปกตินอกเขตเมือง หรือมีภูมิลำเนาหรือ

ถิ่นอยู่นอกเขตเมือง แต่มีสถานประกอบอาชีพปกติในเขต

เมือง ได้รับการสงเคราะห์ในประเภทที่ ๑

ข้อ ๙ เมื่อเห็นสมควร กระทรวงศึกษาธิการ หรือกระทรวงสาธารณสุข
แล้วแต่กรณี อาจกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อจัดให้ผู้มีคุณสมบัติและอยู่ในที่บังคับ
แห่งเงื่อนไขตามข้อ ๕ ยกเว้น ๕.๓ โดยเป็นผู้มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในเขตเมือง แต่
มีสถานประกอบอาชีพปกตินอกเขตเมือง ได้รับการสงเคราะห์ในประเภทที่ ๒ หรือ
ประเภทที่ ๓ แล้วแต่กรณี

หมวดที่ ๓

การรับการสงเคราะห์

การแสดงความจำนง

ข้อเจ็ด

ข้อ ๑๐. เมื่อนายกรัฐมนตรีได้ประกาศให้ใช้ระเบียบนี้ในเขตเมืองใดแล้ว
ให้ผู้มีรายได้น้อยซึ่งมีสิทธิจะได้รับการสงเคราะห์ และประสงค์จะรับการสงเคราะห์
แสดงความจำนงโดยการกรอกข้อความตามแบบ สปน. ๑ ซึ่งแนบท้ายระเบียบนี้ พร้อม
ทั้งนำบัตรประจำตัว สำเนาทะเบียนบ้าน หลักฐานการประกอบอาชีพและการมีรายได้
(ถ้ามี) มาแสดงและยื่นต่อบุคคลหรือหน่วยงานหรือที่ทำการ ดังต่อไปนี้

๑๐.๑ ในกรณีที่ประกาศให้ใช้ระเบียบนี้ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้
แสดงและยื่นต่อหัวหน้าเขตแห่งท้องที่ตนมี ภูมิลำเนาหรือถิ่นที่
อยู่ หรือที่ตนมีสถานประกอบอาชีพปกติอยู่ในเขตในกรณี

ที่ตนมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่นอกเขตเมือง หรือแสดงและยื่น

ต่อหน่วยงานหรือที่ทำการหรือบุคคลอื่นที่หัวหน้าเขตมอบหมาย

๑๐.๒ ในกรณีประกาศให้ใช้ระเบียบนี้ ในเขตเมืองที่เป็นเทศบาลหรือ

สุขาภิบาล ให้แสดงและยื่นต่อนายอำเภอแห่งท้องที่ที่ตนมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ หรือที่ตนมีสถานประกอบอาชีพปกติอยู่ใน

เขตเมือง ในกรณีที่ตนมีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่นอกเขตเมือง

หรือแสดงและยื่นต่อหน่วยงานหรือที่ทำการ หรือบุคคลอื่นที่นาย

อำเภอมอบหมาย

ในการนี้ ให้หัวหน้าเขตหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี ประกาศกำหนดวัน

เวลาและสถานที่ที่จะรับการแสดงความจำนงให้ประชาชนทราบล่วงหน้าก่อนในเวลาอันควร

หมวดที่ ๕

บัตรสงเคราะห์

การออกบัตรสงเคราะห์

ข้อ ๑๑. เมื่อได้ตรวจสอบเรื่องราวและหลักฐานแล้วเป็นที่เชื่อได้ว่า ผู้

แสดงความจำนงมีคุณสมบัติและอยู่ในบังคับแห่งเงื่อนไขของการเป็นผู้รับการสงเคราะห์

แล้ว ให้หัวหน้าเขตหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี ออกบัตรสงเคราะห์ตามแบบ สปน. ๒

ซึ่งแนบท้ายระเบียบนี้ให้แก่ผู้รับการสงเคราะห์

ในการนี้ ให้หัวหน้าเขตหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี ประกาศกำหนด

วันเวลาและสถานที่ที่จะมอบบัตรสงเคราะห์ให้ประชาชนทราบล่วงหน้าก่อนในเวลาอันควร

การใช้บัตรสงเคราะห์

ข้อ ๑๒. ให้ผู้รับการสงเคราะห์ ใช้บัตรสงเคราะห์เป็นหลักฐานในการขอ

รับการสงเคราะห์ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงคมนาคม กระทรวงศึกษาธิการ

และกระทรวงสาธารณสุข แล้วแต่กรณีกำหนด

ข้อ ๑๓. บัตรสงเคราะห์ใช้ได้เป็นการเฉพาะตัวของผู้รับการสงเคราะห์

บัตรสงเคราะห์ชั่วคราว

ข้อ ๑๔. ในกรณีที่บัตรสงเคราะห์ชำรุดจนใช้การไม่ได้หรือสูญหาย ให้

หรือสูญหาย

ผู้รับการสงเคราะห์ร้องขอใบแทนบัตรสงเคราะห์ต่อหัวหน้าเขต หรือนายอำเภอแห่งท้องที่

ที่ออกบัตรสงเคราะห์ให้แก่ผู้รับการสงเคราะห์นั้น

- ให้ใบแทนบัตรสงเคราะห์ผู้มีผลเช่นเดียวกับบัตรสงเคราะห์ทุกประการ
- อายุบัตรสงเคราะห์** ข้อ ๑๕. ให้บัตรสงเคราะห์มีอายุการใช้หนึ่งปีนับตั้งแต่วันออกบัตร และเมื่อสิ้นอายุการใช้แล้ว ให้สิทธิที่จะได้รับการสงเคราะห์ทุกประเภทระงับลง เว้นแต่จะมีการขยายอายุการใช้ตามข้อ ๑๖
- การขยายอายุบัตรสงเคราะห์** ข้อ ๑๖. เมื่อเห็นสมควร หัวหน้าเขตหรือนายอำเภอ แล้วแต่กรณี อาจจะประกาศขยายอายุการใช้บัตรสงเคราะห์ได้ไม่เกินหนึ่งเดือน นับตั้งแต่วันที่บัตรสงเคราะห์สิ้นอายุการใช้
- การออกบัตรสงเคราะห์ใหม่** ข้อ ๑๗. หากในวันที่ยังบัตรสงเคราะห์สิ้นอายุการใช้ ผู้รับการสงเคราะห์ยังคงมีสิทธิที่จะได้รับการสงเคราะห์ และประสงค์จะรับการสงเคราะห์ต่อไป ให้ผู้รับการสงเคราะห์แสดงความจำนงขอรับการสงเคราะห์ใหม่ต่อหัวหน้าเขตหรือนายอำเภอแห่งท้องที่ที่ออกบัตรสงเคราะห์เดิมให้แก่อน ก่อนวันที่ยังบัตรสงเคราะห์เดิมสิ้นอายุการใช้ ไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน

ในกรณีผู้รับการสงเคราะห์ย้ายภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ หรือเปลี่ยนสถานประกอบอาชีพปกติไปอยู่ท้องที่อื่น ในเขตเมืองนั้น ให้ผู้รับการสงเคราะห์แสดงความจำนงขอรับการสงเคราะห์ใหม่ต่อหัวหน้าเขต หรือนายอำเภอแห่งท้องที่ที่ย้ายหรือเปลี่ยนไปอยู่ใหม่นั้น

ในการพิจารณาออกบัตรสงเคราะห์ใหม่ให้นำความในข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวดที่ ๕

การระงับสิทธิรับการสงเคราะห์

- การขาดคุณสมบัติ** ข้อ ๑๘. ในระหว่างที่ยังบัตรสงเคราะห์มีอายุการใช้อยู่ หากผู้รับการสงเคราะห์ผู้ใดขาดคุณสมบัติหรือไม่อยู่ในบังคับแห่งเงื่อนไขที่จะได้รับการสงเคราะห์ตามระเบียบนี้ทุกประเภทหรือบางประเภท ให้สิทธิรับการสงเคราะห์ของผู้นั้นระงับลงทุกประเภทหรือบางประเภท แล้วแต่กรณี

การคืนบัตรสงเคราะห์ ข้อ ๑๘. ในกรณีที่สิทธิรับการสงเคราะห์ของผู้ใดระงับลงทุกประเภท ให้
เพื่อคืนมา ผู้นั้นส่งมอบบัตรสงเคราะห์คืนแก่หัวหน้าเขต หรือนายอำเภอผู้ออกบัตรสงเคราะห์นั้น
เพื่อคืนมา

การยกเลิกบัตรสงเคราะห์ หากความปรากฏแก่หัวหน้าเขตหรือนายอำเภอ ผู้ออกบัตรสงเคราะห์ว่า
ทุกประเภท สิทธิรับการสงเคราะห์ของผู้ใดระงับลงทุกประเภท และหัวหน้าเขตหรือนายอำเภอนั้น
มิได้รับบัตรสงเคราะห์จากผู้นั้นคนภายในเวลาอันสมควร ให้หัวหน้าเขตหรือนายอำเภอ
มีอำนาจประกาศยกเลิกบัตรสงเคราะห์นั้น แล้วแจ้งให้กระทรวงคมนาคม กระทรวง
ศึกษาธิการและกระทรวงสาธารณสุขทราบ

การมอบบัตรสงเคราะห์เพื่อ ข้อ ๒๐. ในกรณีที่สิทธิรับการสงเคราะห์ของผู้ใดระงับลงบางประเภทและ
แก้ไขหรือออกใหม่ ยังมีสิทธิรับการสงเคราะห์อีกบางประเภท ให้ผู้นั้นส่งมอบบัตรสงเคราะห์ต่อหัวหน้าเขต
หรือนายอำเภอผู้ออกบัตรสงเคราะห์นั้น เพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือออกบัตรสงเคราะห์
ใหม่ให้ถูกต้องตามประเภท

การยกเลิกบัตรสงเคราะห์ หากความปรากฏแก่หัวหน้าเขต หรือนายอำเภอผู้ออกบัตรสงเคราะห์ว่า
บางประเภท สิทธิรับการสงเคราะห์ของผู้ใดระงับลงบางประเภท และหัวหน้าเขตหรือนายอำเภอนั้น
มิได้รับมอบบัตรสงเคราะห์คืนเพื่อแก้ไขเปลี่ยนแปลง หรือออกบัตรสงเคราะห์ใหม่ให้
ถูกต้องตามประเภท ให้หัวหน้าเขตหรือนายอำเภอมีอำนาจประกาศยกเลิกบัตรสงเคราะห์
นั้น แล้วแจ้งให้กระทรวงคมนาคม กระทรวงศึกษาธิการ และกระทรวงสาธารณสุข
ทราบ

การประกาศยกเลิกบัตรสงเคราะห์ตามความในวรรคสอง ไม่เป็นการตัด
สิทธิการขอให้ออกบัตรสงเคราะห์ใหม่ตามประเภทที่ถูกต้อง

การใช้บัตรสงเคราะห์ ข้อ ๒๑. เมื่อปรากฏหลักฐานว่า ผู้ใดใช้บัตรสงเคราะห์รับการสงเคราะห์
โดยไม่มีสิทธิ ภายหลังที่สิทธิรับการสงเคราะห์ระงับลงแล้วทุกประเภท หรือใช้บัตรสงเคราะห์ใน
ประเภทที่ตนไม่มีสิทธิรับการสงเคราะห์ หรือใช้ภายหลังที่สิทธิรับการสงเคราะห์ประเภท
นั้นระงับลงแล้ว ผู้นั้นอาจถูกเรียกร้องให้ชดเชยค่าเสียหายที่เกิดขึ้นเนื่องจากการนี้ได้

หมวดที่ ๖

การควบคุมดูแลและการออกคำสั่งหรือวางระเบียบ

การควบคุมดูแล

ข้อ ๒๒. ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือผู้ว่าราชการจังหวัด
แล้วแต่กรณี มีอำนาจควบคุมดูแลโดยทั่วไปซึ่งการปฏิบัติเกี่ยวกับการรับการสงเคราะห์
ตามความในหมวดที่ ๓ เกี่ยวกับการออก การใช้ การขยายอายุการใช้บัตรสงเคราะห์
และการออกบัตรสงเคราะห์ใหม่ ตามความในหมวดที่ ๔ และเกี่ยวกับการจัดมา
ยกเลิก แก้ไขเปลี่ยนแปลงและออกบัตรสงเคราะห์ใหม่ตามความในหมวดที่ ๕

การออกคำสั่งและ วางระเบียบ

ข้อ ๒๓. ให้กระทรวงมหาดไทยมีอำนาจออกคำสั่ง หรือวางระเบียบเกี่ยว
เกี่ยวกับการปฏิบัติตามความในหมวดที่ ๓ หมวดที่ ๔ และ หมวดที่ ๕ ได้ตามที่
เห็นสมควร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๑๘

คึกฤทธิ์ ปราโมช

(หม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช)

นายกรัฐมนตรี

ปะทะปะทะปะทะ ข้าราชการพลเรือน

มติของข้าราชการวิสามัญทดลองปฏิบัติราชการ

ถาม : ตามหนังสือวารสารข้าราชการบทที่ ๒๐ ฉบับที่ ๔ เมษายน ๒๕๑๘ หน้า ๖๕ ตอบปัญหาสมาชิกที่ ๖๘๓๘ โดยเฉพาะข้อ ๒ ข้าพเจ้ายังมีความข้องใจอยู่อีกเล็กน้อยคือ

ข้าราชการวิสามัญทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ เมื่อถูกคัดเลือกคิดเป็นข้าราชการทหาร จะต้องลาออกจากข้าราชการวิสามัญทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ใช่หรือไม่ และเมื่อลาออกแล้วทางราชการจะต้องกันตำแหน่งไว้ให้หรือไม่ และเงินเดือนจากส่วนราชการที่ทดลองฯ ในระหว่างรับราชการทหารจะเบิกได้หรือไม่ ซึ่งทั้งนี้ยังไม่เป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญ เพราะยังทดลองไม่ครบ ๖ เดือนตามกฎหมาย ขอได้โปรดตอบในวารสารข้าราชการประจำเดือนต่อไปด้วย

ตอบ : ๑. ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๖ ข้าราชการพลเรือนวิสามัญทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ เมื่อต้องไปรับราชการทหารตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหาร จะต้องลาออกจากราชการตาม กฎ ก.พ. ฉบับที่ ๘๖ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับดังกล่าว

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ข้าราชการพลเรือนวิสามัญทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ (เพราะ พ.ร.บ. ฉบับใหม่ไม่มีข้าราชการพลเรือนวิสามัญทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ) เมื่อต้องไปรับราชการทหาร ตามกฎหมาย ว่าด้วยการรับราชการทหารจะต้องลาออกจากราชการตามความในมาตรา ๑๐๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับดังกล่าว

๒. ทั้ง ๒ กรณี ทางราชการจะต้องสงวนตำแหน่งและอัตราเงินเดือนไว้ให้ แต่เมื่อบุคคลผู้นั้นพ้นจากราชการทหารแล้วเกิน ๑๘๐ วัน แต่ไม่มารายงานตัวเข้ารับการบรรจุกลับเข้ารับราชการ อีกก็อาจบรรจุผู้อื่นแทนได้ (มาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๖ หรือมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘)

๓. เงินเดือนระหว่างที่ไปรับราชการทหาร ตามกฎหมายว่าด้วยการรับราชการทหารนั้น จะเบิกไม่ได้ เพราะถือว่าออกจากราชการไปแล้ว

๔. หากบรรจุเข้ารับราชการอีก ก็จะต้องทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการต่อไปอีกจนกระทั่งครบ

กำหนดเวลาทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยนับระยะเวลาทดลองปฏิบัติในครั้งแรกก่อนไปรับราชการทหารด้วย แต่ไม่นับระยะเวลาระหว่างที่ไปรับราชการทหารนั้น (กำหนดระยะเวลาทดลอง ๖ เดือน ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗) หรือระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ใน กฎ ก.พ. ว่าด้วยการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ ที่ออกตามความใน มาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๐๙)

หรือตำแหน่งอนุกรรมการ อ.ก.พ. กรมตำรวจ

ผู้ถาม : พ.ล.ท. ประเทือง นาคบัว

ตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พ.ศ. ๒๕๐๙ บัญญัติว่า "อ.ก.พ. กรมประกอบด้วย อธิบดีเป็นประธาน รองอธิบดี ผู้ช่วยอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง และเลขาธิการกรม เป็นอนุกรรมการ โดยตำแหน่ง ทั้งนี้อธิบดี จะต้องข้าราชการพลเรือนที่เห็นสมควรในกรมนี้เป็นอนุกรรมการอีกด้วย"

ผมได้พิจารณาแล้วเห็นว่า ผู้ที่จะเป็น อ.ก.พ. กรมฯ ได้ตามความในมาตรา ๑๘ นี้จะได้แก่เฉพาะผู้ที่ดำรงตำแหน่ง อธิบดี รองอธิบดี ผู้ช่วยอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง และเลขาธิการกรมเท่านั้น ผู้ที่ดำรงตำแหน่งที่เทียบเท่ากับตำแหน่งดังกล่าวคงจะเป็น อ.ก.พ. กรมตำรวจไม่ได้

สำหรับข้าราชการตำรวจหมยสนัน มีตำแหน่งต่างๆ ตามพระราชกฤษฎีกากำหนดอัตราเงินเดือนๆ ของข้าราชการตำรวจ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๑๓ ดังนี้

ลูกแถว, ผู้บังคับหมู่, ผู้บังคับหมวด, รองผู้บังคับกอง, ผู้บังคับกอง, รองผู้กำกับการ, ผู้กำกับการ, รองผู้บังคับการ, ผู้บังคับการ, ผู้ช่วยผู้บัญชาการ, รองผู้บัญชาการ, ผู้บัญชาการ, ผู้ช่วยอธิบดี, รองอธิบดี, อธิบดี เมื่อความตามมาตรา ๑๘ ผู้ที่จะเป็น อ.ก.พ. กรมตำรวจ โดยตำแหน่งก็จะได้แก่ อธิบดีกรมตำรวจ, รองอธิบดีกรมตำรวจ และผู้ช่วยอธิบดีกรมตำรวจเท่านั้น

ดังนั้น กระผมมีความเห็นว่า ในทางปฏิบัติที่ต้องแล้ว อธิบดีกรมตำรวจจะต้องดำรงราชการตำรวจที่เห็นสมควรในกรมตำรวจเป็น อ.ก.พ. กรมตำรวจอีก ซึ่งคงจะได้แก่ตำแหน่ง ผู้บัญชาการ, จเรตำรวจ, รองผู้บัญชาการ, ผู้ช่วยผู้บัญชาการ, รองจเรตำรวจ, ผู้ช่วยจเรตำรวจ, ผู้บังคับการ, หัวหน้ากอง, ผู้อำนวยการกอง, เลขานุการกรมตำรวจ และหัวหน้าฝ่ายอำนวยการ เป็นต้น

ตอบ : ความเห็นว่า อ.ก.พ. กรมตามความใน มาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๐๙ จะได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่ง อธิบดี รองอธิบดี ผู้ช่วยอธิบดี ผู้อำนวยการกอง หัวหน้ากอง เลขานุการกรม และข้าราชการพลเรือนผู้ที่อธิบดีเห็นสมควรแต่งตั้งให้เป็น อ.ก.พ. กรมตำรวจจะได้แก่ อธิบดี รองอธิบดี ผู้ช่วยอธิบดี เลขานุการกรมเป็น อ.ก.พ. โดยตำแหน่ง ส่วนการที่อธิบดีกรมตำรวจจะแต่งตั้งข้าราชการตำรวจผู้ใดเป็น อ.ก.พ. อีกนั้นขึ้นอยู่กับความเห็นของอธิบดีกรมตำรวจ ซึ่งน่าจะจะได้แก่ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการต่าง ๆ

ซึ่งมีฐานะเทียบเท่ากองตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วน
ราชการกรมตำรวจ กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. ๒๕๐๘

๑. สำนักงานจเรตำรวจ
๒. กองคดี
๓. กองคดีศาลแขวง
๔. กองการเงิน
๕. กองพลาริการ
๖. กองการต่างประเทศ
๗. กองตรวจคนเข้าเมือง
๘. กองวิจัยและวางแผน
๙. กองการสื่อสาร
๑๐. กองวิชาการ
๑๑. กองแพทย์
๑๒. กองสวัสดิการ
๑๓. กองทะเบียนคนต่างด้าวและภาษีอากร
๑๔. กองบัญชาการตำรวจสอบสวนกลาง
๑๕. กองบัญชาการศึกษา
๑๖. กองบัญชาการตำรวจนครบาล
๑๗. กองบัญชาการตำรวจภูธร
๑๘. กองบินตำรวจ
๑๙. กองบังคับการตำรวจดับเพลิง
๒๐. กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน.

บัญชาการตำรวจภูธรภาค ๑

ผู้ถาม : สมาชิกสภา

๑. ผมเริ่มรับราชการมาตั้งแต่วันที่ ๑ กันยายน
๒๕๔๑ ปีเกิดวันที่ ๒๔ กรกฎาคม ๒๕๖๑ ขอทราบ

ว่าผมจะมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์เมื่อใด และจะต้อง
พ้นจากหน้าที่ราชการเมื่อใด

๒. ในระหว่างที่ผมรับราชการอยู่นั้น การ
นับเวลาราชการที่ควรที่จะนำไปคิดคำนวณบำเหน็จ
บำนาญเพิ่มอีก ๑ เท่า มีดังนี้ถูกต้องหรือไม่

ครั้งที่ ๑ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๔ ถึง
๖ กันยายน ๒๕๔๔ (๒ เดือน ๖ วัน)

ครั้งที่ ๒ ๑๖ กันยายน ๒๕๐๐ ถึง
๑๐ มกราคม ๒๕๐๑ (๓ เดือน ๒๓ วัน)

ครั้งที่ ๓ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๑ ถึง
๒๐ ตุลาคม ๒๕๐๘ (๗ ปี)

๓. การนับเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จ
บำนาญ มีการหักเวลาสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญ
ออกในกรณีใดบ้าง

๔. ผมรับราชการหลายแห่ง โดยการโอน
สังกัดทุกครั้ง การนับเวลาราชการติดต่อกันหรือไม่

๕. การเตรียมการที่จะรับบำเหน็จบำนาญ
ควรจะปฏิบัติอย่างไร จึงจะได้รับความสะดวกและ
รวดเร็ว และอย่างช้าจะได้รับบำเหน็จหรือบำนาญ
เมื่อใดนับจากวันยื่นขอ

ตอบ : ๑. ท่านมีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ในวันที่ ๒๔
กรกฎาคม ๒๕๖๑ และจะต้องพ้นจากราชการใน
วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

๒. ก. ถ้าท่านประจำปฏิบัติหน้าที่ราชการใน
เขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ที่มีสิทธิรับเวลาทวิคูณ
ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๔ ถึงวันที่ ๖ กันยายน
๒๕๔๔

ข. ถ้าท่านประจำปฏิบัติหน้าที่ราชการใน เขต ๒๖ จังหวัดกัมพูชนับเวลาทั่วคุณตั้งแต่วันที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๐๐ ถึงวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๐๑

ค. ถ้าท่านประจำปฏิบัติหน้าที่ราชการ ภายในราชอาณาจักรกัมพูชนับเวลาทั่วคุณ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๐๑ ถึงวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๐๘

๓. เวลาราชการทบวย ลา หรือขาดราชการ โดยไม่ได้รับเงินเดือนต้องหักออก พักราชการไม่ได้รับเงินเดือนเลขต้องหักออก แต่ถ้าพักราชการได้รับเงินเดือนไม่เต็ม เช่น ได้รับ ๑ ใน ๒ หรือ ๑ ใน ๓ ก็นับให้ตามส่วนแห่งเงินเดือนที่ได้รับ

๔. นับเวลาติดต่อกันโดยตลอด แต่ถ้าเป็นการโอนก่อน พ.ศ. ๒๔๘๓ ควรจะมีสำเนาคำสั่งโอน ติดใบเลื่อนขอรับบำเหน็จบำนาญด้วย

๕. ถ้าออกเพราะเกษียณอายุ คุณจะต้องยื่นเรื่องราวโดยลงชื่อในแบบขอรับบำเหน็จบำนาญยื่นต่อเจ้าหน้าที่สังกัดของคุณ ในเดือนกรกฎาคมของปีที่คุณจะพ้นราชการ เจ้าหน้าที่จะเป็นผู้รวบรวมหลักฐานส่งกระทรวงการคลังล่วงหน้า ๒ เดือน ก่อนคุณออกจากราชการ ถ้าหลักฐานครบถ้วนกระทรวงการคลัง (กรมบัญชีกลาง) จะส่งจ่ายบำเหน็จหรือบำนาญให้คุณก่อนวันที่คุณออกจากราชการเสียอีก

หลักเกณฑ์การเบิกค่าเช่าบ้าน

ดูตาม : สมาชิกเลขที่ ๔๖๔๔

ผมรับราชการประจำอยู่ที่จังหวัดน่าน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๑ ได้รับเงินเดือนในอัตรา

๒,๑๔๐ บาท ต่อมาในเดือนมกราคม ๒๕๐๑ ได้รับ การปรับอัตราเงินเดือนเป็น ๒,๕๒๐ บาท และในเดือนสิงหาคม ๒๕๐๑ ผมได้รับคำสั่งให้ย้ายไปรับราชการประจำที่จังหวัดฉะเชิงเทรา ผมจึงเบิกค่าเช่าบ้านตามอัตราเงินเดือนที่ได้รับการปรับใหม่ คืออัตรา ๒,๕๒๐ บาท แต่เจ้าหน้าที่แจ้งว่าผมจะต้องเบิกค่าเช่าบ้านตามอัตราเงินเดือนเดิม เมื่อเกิดข้อโต้แย้งขึ้นเช่นนั้น ผมไม่ทราบว่าจะเบิกค่าเช่าบ้านตามอัตราเงินเดือนใด จึงขอให้ช่วยวินิจฉัยด้วยว่า ผมมีสิทธิเบิกค่าเช่าบ้านตามอัตราเงินเดือนใด

ตอบ : ๑. อัตราเงินเดือน ๒,๕๒๐ บาทเป็นอัตราเงินเดือนตามบัญชีอัตราค่าเช่าบ้านข้าราชการท้ายพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๑ ซึ่งมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ มกราคม ๒๕๐๑ เป็นต้นไป ฉะนั้น การเบิกค่าเช่าบ้านของท่านในเดือนสิงหาคม ๒๕๐๑ จึงต้องใช้อัตราเงินเดือน ๒,๕๒๐ บาท เป็นเกณฑ์เบิกจ่าย

๒. แต่เนื่องจากพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยระเบียบค่าเช่าบ้านข้าราชการ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๐๑ เพิ่งประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๐๑ การเบิกค่าเช่าบ้านของท่านระหว่างเดือนสิงหาคม-กันยายน ๒๕๐๑ จึงต้องใช้อัตราเงินเดือนเดิมเป็นการเบิกจ่ายไปพลางก่อน แต่ถ้าท่านขอเบิกค่าเช่าบ้านหลังจากวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๐๑ ไปแล้ว ก็ต้องใช้อัตราเงินเดือนใหม่เป็นเกณฑ์เบิกจ่าย

อย่างไรก็ดี ท่านจะได้ใช้อัตราเงินเดือนเดิม

หรืออัตราเงินเดือนใหม่เป็นเกณฑ์เบิกจ่ายค่าเช่าบ้าน
ได้ในอัตราเดือนละ ๔๕๐ บาทเท่ากัน

การเบิกค่าเครื่องแต่งตัวสำหรับภรรยา

ผู้ถาม : ข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศ

ข้าราชการผู้ซึ่งยังมิได้ทำการสมรส ได้รับ
การแต่งตั้งให้ไปรับราชการประจำ ณ สำนักงานใน
ต่างประเทศ ภายหลังได้เดินทางกลับประเทศไทย
เพื่อทำการสมรสและจดทะเบียนถูกต้องตามกฎหมาย
หรือได้ทำการสมรสและจดทะเบียนในต่างประเทศซึ่ง
เป็นท้องของสำนักงานที่ข้าราชการผู้นั้นปฏิบัติราชการ
อยู่ กรณีทั้งสองนี้ ข้าราชการจะมีสิทธิเบิกค่า
เครื่องแต่งตัวสำหรับภรรยา ตามพระราชกฤษฎีกาว่า
ด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ พ.ศ. ๒๕๐๔
ได้หรือไม่

ตอบ : ๑. กรณีที่ข้าราชการเดินทางมาสมรสและจดทะเบียนในประเทศไทย ถ้านับตั้งแต่วันที่ข้าราชการ
ผู้นั้นเดินทางไปรับราชการประจำในต่างประเทศจนถึง
วันที่ได้นำภรรยาเดินทางไปด้วย เป็น
เวลาไม่เกิน ๑ ปี ก็มีสิทธิเบิกค่าเครื่องแต่งตัวสำหรับ
ภรรยาได้ ตามนัยมาตรา ๔๑ วรรคสอง แห่งพระ
ราชกฤษฎีกาว่าด้วยค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปราชการ
พ.ศ. ๒๕๐๔

๒. พระราชกฤษฎีกาดังกล่าว มาตรา ๔๑
วรรคแรก กำหนดว่า ให้เบิกค่าเครื่องแต่งตัวสำหรับ
ภรรยาที่จะต้องเดินทางไปต่างประเทศด้วยได้ แต่
สำหรับกรณีที่ข้าราชการได้ทำการสมรสในต่างประเทศ

ภรรยาของข้าราชการจึงมิใช่เป็นผู้ที่เดินทางไปต่าง
ประเทศกับข้าราชการ เนื่องจากเหตุที่ข้าราชการเดิน
ทางไปรับราชการประจำในต่างประเทศ จึงไม่มีสิทธิ
เบิกค่าเครื่องแต่งตัวสำหรับภรรยา

การปรับอัตราเงินเดือนตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการ พลเรือนฉบับใหม่

ผู้ถาม : สมาชิกเลขที่ ๔๔๗๖

ผมเป็นข้าราชการสังกัดกรมบัญชีกลางได้รับ
เงินเดือนชั้น ๑,๘๑๕ บาท ขั้นโท ข้องใจเรื่องอัตรา
เงินเดือนใหม่ที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม
ที่ ๘๒ ตอนที่ ๒๖ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๘
กล่าวคือ

ทางกรมบัญชีกลางได้ใช้ระบบ พช. แล้วแต่
วันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๐๘ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง
อยู่ในระดับมาตรฐานกลางที่ ๔ ให้ได้รับเงินเดือน
ในชั้น ๑,๘๑๕ บาท

แต่ตามบัญชีอัตราเงินเดือนข้าราชการพลเรือน
ตามพระราชบัญญัติใหม่ที่ประกาศใช้แล้วนั้นกำหนด
ขั้นต่ำเป็น ๒,๒๓๐ บาท

จึงเรียนถามว่า ในเมื่อกรมบัญชีกลางได้ใช้
ระบบ พช. แล้ว อัตราเงินเดือนทำไมไม่เปลี่ยนแปลง
ให้เข้ากับบัญชีอัตราเงินเดือนตามพระราชบัญญัติใหม่
ระดับมาตรฐานกลางที่ ๔ อัตราเงินเดือนน่าจะให้ได้
รับขั้น ๒,๒๓๐ บาท หรือจะให้ได้รับอัตราเงินเดือน
ในชั้นเดิมไปพลางก่อนเรื่อย ๆ

ตอบ : ปัจจุบันยังต้องรับอัตราเงินเดือนในชั้นเดิม

ไปพลางก่อน จนกว่า ก.พ. จะได้กำหนดตำแหน่งข้าราชการพลเรือนตามมาตรา ๓๒ ซึ่งหมายถึงการจำแนกตำแหน่งข้าราชการในส่วนราชการต่าง ๆ ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่ รวมทั้งการจำแนกตำแหน่งในส่วนราชการที่เคยจำแนกตำแหน่งตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๔๘๗ ด้วย อย่างไรก็ตามการรับเงินเดือนตามระดับตำแหน่ง ก็จะรับเงินเดือนขั้นต่ำหรือสูงกว่าหรือต่ำกว่าขั้นต่ำ ย่อมต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ ก.พ. กำหนดด้วย ซึ่งขณะนั้นกำลังอยู่ระหว่างดำเนินการ คงจะประกาศพร้อมกับการปรับใช้ระบบจำแนกตำแหน่งในส่วนราชการทั้งหลายเร็ว ๆ นี้

การนับวันรับราชการเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญ

ผู้ถาม : สมาชิกเลขที่ ๙๔๙๔

ผม ใครจะขอรับถามเกี่ยวกับการนับวันรับราชการเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญ เพราะตลอดระยะเวลาที่รับราชการของผม ได้มีการประกาศใช้กฎอัยการศึกหลายครั้งจนจำไม่ได้ว่ามักครั้งและกวันครั้งใดมีสิทธิได้นับหรือไม่ได้นับเป็นวันทั่วคุณ ขอบได้โปรดตอบในวารสาร ฯ ให้ทราบด้วย สำหรับประวัติการรับราชการของผมดังนี้

๔ ก.พ. ๒๔๖๒ ได้รับการบรรจุเป็นข้าราชการพลเรือนวิสามัญจากส่วนกลาง แต่ตัวไปรับราชการอยู่ที่ อ. ศรีราชา จ. ชลบุรี

๑. ม.ค. ๒๔๖๔ ได้ปรับเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญ

๑๐ ธ.ค. ๒๔๖๔ ถูกระดมไปรับราชการทหารเนื่องจากสงครามมหาเอเชียบูรพา (ผมเป็นทหารเกณฑ์ ๒๔๖๐ ปลดกองหนุน ๒๔๖๒ รับราชการทหาร ๒ ปีเต็ม ได้แจ้งขออนับวันรับราชการทหารรวมกับวันรับราชการพลเรือนไว้ยังต้นสังกัดแล้ว) ถูกระดมไปประจำการอยู่ประมาณ ๖ เดือน ก็ได้รับการปลดปล่อยให้กลับไปรับราชการยังที่เดิม

๑๑ ก.พ. ๒๔๖๕ ไปรับราชการอยู่ที่ อำเภอกะบุรี จ. ระนอง

๒๑. ธ.ค. ๒๔๖๕ กลับมารับราชการอยู่ที่ท้องที่อำเภอศรีราชา จ. ชลบุรี

๑๑ ม.ค. ๒๔๖๖ ประจำอยู่ที่ท้องที่อำเภอพระโขนง กรุงเทพมหานคร

๒๓ พ.ค. ๒๔๖๖ กลับไปประจำอยู่ที่ท้องที่อำเภอศรีราชา

๑๕ ก.พ. ๒๔๖๗ ไปประจำอยู่ที่ท้องที่อำเภอเมือง จ. สมุทรปราการ และจะครบเกษียณอายุ สิ้นงบประมาณ ๒๔๖๗ นี้ อยากทราบว่าผมจะมีสิทธิได้นับวันทั่วคุณสำหรับคำนวณบำเหน็จบำนาญรวมเท่าใดเมื่อผมครบเกษียณแล้วจะได้รับเงินเดือนเพื่อคำนวณบำเหน็จบำนาญ ๒,๐๐๐ บาท ถ้ารับบำนาญได้เดือนละเท่าใด หากขอรับบำเหน็จจะได้เท่าใด กรุณาตอบให้ละเอียดด้วย

ตอบ : คุณมีสิทธิได้นับเวลาราชการดังนี้

	ปี	เดือน	วัน
เวลาทหารเกณฑ์	๒	-	-
เวลาปกติ ๑ ม.ค. ๒๔๖๔ - ๓๐ ก.ย. ๒๔๖๔	๕	-	-

ทวิคุณ พ.ศ. ๒๕๐๐	-	๓	๒๓
ทวิคุณ พ.ศ. ๒๕๐๑	๗	-	๘
รวมทวิคุณ	๔๔	๑	๒

เวลาตอนเป็นวิสามัญไม่นับ เวลาทวิคุณ พ.ศ. ๒๕๕๔ อยู่นอกเขตพระนครธนบุรีไม่นับ ส่วนเวลา ทวิคุณกรณีสงครามมหาเอเชียบูรพาตามสิทธิก็ได้ไม่นับ เพิ่มอีก

เวลาราชการเท่าที่ปรากฏจะได้รับบำนาญเดือน ละ ๑,๘๔๘ บาทหรือบำเหน็จเป็นเงิน ๘๒,๔๐๐ บาท

เวลาปฏิบัติราชการเพื่อประโยชน์ในการเลื่อนเงินเดือน

คู่ตาม : สมานึกใหม่

ผมเป็นข้าราชการครู เมื่อปีการศึกษา ๒๕๑๖ ได้รับอนุญาตให้ไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒ ประสานมิตร และเริ่มเข้าศึกษาค้นคว้าตั้งแต่เดือน มิถุนายน ๒๕๑๖ เป็นต้นมา ในการพิจารณาความดี ความชอบประจำปี (ในปีแรกที่เรียน) ในปีงบประมาณ ๒๕๑๗ นั้น ไม่ได้รับการพิจารณาทั้ง ๆ ที่ ได้ปฏิบัติราชการมาแล้วในรอบปีถึง ๑๑ เดือน โดย ทางกรมเจ้าสังกัดอ้างว่าขาดต่อกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๖๗๗ (พ.ศ. ๒๕๑๒) แต่ได้มีการร้องเรียนกันจนเกี่ยวข้องกับ เรือง ก.พ. ได้เวียนหนังสือที่ สร ๑๐๐๕/ว. ๑๒ ลง วันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๑๗ โดยมีสาระสำคัญให้ผู้ ศึกษาต่อที่ได้ปฏิบัติราชการในรอบปีมาแล้วไม่ต่ำกว่า ๖ เดือน มีสิทธิได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนได้ แต่ด้วยเหตุที่หนังสือเวียนฉบับดังกล่าวออกช้ากว่าทาง กรมเจ้าสังกัดได้พิจารณาความดีความชอบประจำปีผ่าน

พ้นไปแล้ว จึงทำให้ผม (และอีกหลายสิบคน) ไม่ได้ รับการเลื่อนเงินเดือนในปีงบประมาณ ๒๕๑๗ นั้น บัด นี้ การศึกษาได้สำเร็จแล้วโดยเข้าปฏิบัติราชการตั้งแต่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๑๘ จึงขอเรียนถามว่า จะมีวิธีใด ๆบ้างที่จะได้รับการพิจารณาให้ได้รับการเลื่อนเงินเดือนประจำปี เพราะการไม่ได้รับเลื่อนเงินเดือนในปีงบประมาณ ๒๕๑๗ (ซึ่งเป็นปีแรกที่ศึกษาต่อ) และไม่ใช้ ความผิดของผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ศึกษาต่อด้วยเหตุดัง กล่าวข้างต้น และทาง ก.พ. จะมีวิธีใดจะ ช่วยข้าราชการ เหล่านี้เพื่อ เป็นการชดเชยที่เขาเหล่านั้นเสียสิทธิ ที่พึงจะได้ และข้าราชการเหล่านั้นส่วนใหญ่เงินเดือนที่ได้รับอยู่สูง กว่าที่จะปรับปรุงเงินเดือนตามวุฒิใหม่ หวังว่าจะได้ รับความอนุเคราะห์จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ตอบ : ข้อเท็จจริงที่เสนอมาในเรื่องลาไปศึกษาแล้วกลับ มาปฏิบัติราชการ ซึ่งได้ความว่าก่อนลาไปศึกษาได้ ปฏิบัติราชการอยู่แล้ว ๑๑ เดือน ควรได้รับการเลื่อน เงินเดือนแต่ระเบียบบอกภายหลัง เลยไม่ได้เลื่อน ส่วน เมื่อกลับมาแล้วมีเวลาปฏิบัติราชการเพียง ๗ เดือน ไม่ได้เลื่อนอีก รวมความแล้วทำราชการถึง ๑๘ เดือน หรือ ๖ เดือนโดยไม่ได้เลื่อนเงินเดือนเลย

กรณีดังกล่าวข้างต้นถ้าพิจารณาระเบียบปฏิบัติปัจจุบัน ย่อมไม่อาจเลื่อนเงินเดือนให้ได้เพราะในปี ๒๕๑๗ ก็ผ่านพ้นมาแล้ว ส่วนในปีที่กลับมาแล้วนั้นคุณปฏิบัติราชการตามปีงบประมาณระหว่าง ๑ ตุลาคม ๒๕๑๗ ถึง ๓๐ กันยายน ๒๕๑๘ ไม่ถึง ๘ เดือน หรือในรอบปีแล้วระหว่างวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๗ ถึง ๓๐ มิถุนายน ๒๕๑๘ ปฏิบัติราชการไม่ครบ ๖ เดือน

แต่ถ้าจะเลื่อนให้ ๑ วัน ต้องเป็นกรณีที่คุณปฏิบัติงานราชการได้เป็นพิเศษการ ได้เลื่อน ๒ วันแล้วเลื่อนให้ ๑ วันซึ่งจะทำให้เสียโควตาการเลื่อนเงินเดือน ๒ วันในส่วนราชการที่คุณสังกัด

เรื่องนั้นจริง ก.พ. ได้พิจารณาผ่อนคลายเป็นกรณีพิเศษ โดยถือว่าปฏิบัติราชการเพียง ๘ เดือนในปีงบประมาณ ซึ่งปกติหากมารับราชการภายในเดือน มกราคม ก็ย่อมได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนประจำปีอยู่แล้ว อย่างไรก็ตามการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนประจำปี ปีต่อไป ถ้าคุณปฏิบัติราชการในเกณฑ์ดี และมีเวลาปฏิบัติราชการ ซึ่งควรพิจารณาถึงปีที่ได้รับการเลื่อนด้วย คุณย่อมมีโอกาสได้เลื่อนเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษมากขึ้น เป็นการชดเชยเวลาที่ได้รับการพิจารณาเลื่อนเงินเดือนก่อน ๆ นั้น

อนึ่ง กรณีปฏิบัติราชการ ไม่ครบเกณฑ์ที่จะเลื่อนเงินเดือนได้ตามปกติ สำหรับข้าราชการครู ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นสมควร อาจเสนอขออนุมัติคุณลักษณะเป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายได้

การลาป่วยที่ค้างหนี้ใบรับรองแพทย์

คำถาม : ข้าราชการส่วนกลาง

ตามระเบียบการลา หากลาป่วยเกินกว่า ๑๕ วัน ต้องมีใบรับรองแพทย์ด้วยหรือไม่เพราะเหตุใด
ตอบ : ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการพลเรือนและตุลาการ พ.ศ. ๒๔๗๘ มาตรา ๖ ระบุ ให้การลาป่วยตั้งแต่ ๓๐ วันขึ้นไป ต้องมีใบตรวจของแพทย์ปริญญหรือแพทย์

ประกาศนียบัตร หรือแพทย์ซึ่งผู้บังคับบัญชาของผู้ลาเห็นชอบด้วยแนบไปกับใบลาป่วย แต่ตามประกาศสำนักนายกรัฐมนตรี เรื่องระเบียบการลาของข้าราชการพลเรือนและข้าราชการฝ่ายตุลาการ พ.ศ. ๒๕๐๐ ข้อ ๘ วรรค ๒ ระบุให้ในการพิจารณาอนุญาต แม้การลาไม่ถึงกำหนดระยะเวลาซึ่งจะต้องมีใบตรวจของแพทย์ตามกฎหมายว่าด้วยการจ่ายเงินเดือนระหว่างลาของข้าราชการ ถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นสมควรจะให้ไม่มีใบตรวจของแพทย์ หรือสั่งให้แพทย์ตรวจก็ได้

ดังนั้น การลาป่วยเกินกว่า ๑๕ วัน แต่ไม่เกิน ๓๐ วัน จะต้องต้องมีใบรับรองแพทย์ด้วยหรือไม่ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของผู้บังคับบัญชาของผู้ลาเป็นสำคัญ ซึ่งการปฏิบัติปัจจุบันของส่วนราชการต่าง ๆ เช่น สำนักงาน ก.พ. เป็นต้น หากลาป่วยตั้งแต่ ๓ วันขึ้นไปจะต้องมีใบรับรองแพทย์แนบประกอบใบลาด้วย

ข้าราชการถูกกลโกงทางวินัยเลื่อนเงินเดือนได้หรือไม่

คำถาม : ข้าราชการส่วนกลาง

ข้าราชการพลเรือนจะเลื่อนเงินเดือนได้ในรอบปีแล้วมาจนถึงวันส่งเงินเดือน (นับแต่ ๑ กรกฎาคม - ๓๐ มิถุนายน) จะต้องไม่ถูกลงโทษทางวินัยใช่หรือไม่ เป็นประการใด

ตอบ หลักเกณฑ์การเลื่อนเงินเดือนข้าราชการที่เกี่ยวข้องกับวินัย ตามกฎ ก.พ. ฉบับที่ ๒๗๕ (พ.ศ. ๒๕๐๔) ข้อ ๔ (๘) หมายถึงว่า ข้าราชการพลเรือนจะเลื่อนเงินเดือนได้นั้น ในรอบปีที่แล้วมาคือ ๑ กรกฎาคม - ๓๐

มีธนาคาร และตั้งแต่ ๑ กรกฎาคม จนถึงวันที่ผู้จำหน่าย
 เงินเดือนออกคำสั่งหรือลงนามในคำสั่ง จะต้องไม่
 ถูกกลโกงทางวินัยเว้นแต่โทษภาคทัณฑ์ ในกรณีที่
 ข้าราชการผู้ใด ได้ถูกงดเงินเดือนเพราะถูกละ
 โทษทางวินัยหรืออยู่ในระหว่างสอบสวน หรือถูกฟ้อง
 ในคดีอาญาในกรณีนั้นมาแล้ว ถ้าเป็นผู้ซึ่งอยู่ใน
 เกณฑ์จะได้เงินเดือนให้ก็ได้ แต่ถ้าเป็นผู้ซึ่งถูก
 ลงโทษลดเงินเดือน จะลดเงินเดือนได้ต่อเมื่อ
 ได้ถูกละโทษลดเงินเดือนมาแล้วเป็นเวลาไม่น้อย
 กว่า ๖ เดือน

อาการรวมเกี่ยวกับกรมการจังหวัด

คำถาม : สมาชิกส่วนกลาง

ผู้ดำรงตำแหน่งตรวจคนเข้าเมืองจังหวัด ผู้
 อำนวยการโรงพยาบาล สสจจังหวัดและขนส่งจังหวัด
 เป็นกรมการจังหวัดหรือไม่ อย่างไรบ้าง

ตอบ กรมการจังหวัดตามความในข้อ ๔๕ วรรค ๒
 แห่งประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ ๒๑๙ (พ.ศ. ๒๕๑๕)
 ประกอบด้วย ปลัดจังหวัด และหัวหน้าส่วนราชการประจำ
 จังหวัดซึ่งกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ ส่งไปประจำ โดย
 มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานคณะกรรมการโดย
 ตำแหน่ง

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่า ผู้ที่เป็นกรมการจังหวัด
 จะต้องเป็นหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัดนั้น ๆ ซึ่ง
 กระทรวง ทบวง กรม ต่าง ๆ ส่งไป ซึ่งเท่ากับว่าอย่าง
 น้อยที่สุดจะต้องเป็นตัวแทนของส่วนราชการระดับกรม
 ที่ประจำอยู่ในจังหวัดนั้น และเป็นหัวหน้าส่วนราชการ

การตามระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค และพระ
 ราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการของแต่ละกระทรวงทบวง
 กรม ในระเบียบบริหารราชการส่วนภูมิภาค ฉะนั้น
 ผู้ดำรงตำแหน่งตรวจคนเข้าเมืองจังหวัด จึงไม่เป็น
 กรมการจังหวัด เพราะกรมตำรวจมีตัวแทนอยู่แล้ว
 คือผู้กำกับการตำรวจภูธรจังหวัด แต่สสจจังหวัด และ
 ขนส่งจังหวัด เป็นกรมการจังหวัด เพราะเป็นตัวแทน
 ของกระทรวงกลาโหมและกรมการขนส่งทางบกใน
 จังหวัดนั้นส่วนผู้อำนวยการโรงพยาบาลนั้น เข้าใจ
 ว่าไม่ได้เป็นกรมการจังหวัดตามพระราชกฤษฎีกาแบ่ง
 ส่วนราชการกรมต่าง ๆ ในกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ.
 ๒๕๑๑ เนื่องจากกระทรวงสาธารณสุขมีราชการบริหาร
 ส่วนภูมิภาคเพียงสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข
 กรมเดียวเท่านั้น คือ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
 และอำเภอ ส่วนโรงพยาบาลต่าง ๆ นั้น สังกัดในราช
 การบริหารส่วนกลางของกรมควบคุมโรคติดต่อและ
 กรมการแพทย์.

ผู้ตอบปัญหาในฉบับนี้

สำนักงาน ก.พ.

ธงชัย	วานิชกะ
สุพจน์	สาทรกิจ
สุธี	สุทธิสมบูรณ์
ศุภิต	พวงวิ

กรมบัญชีกลาง

ผาสวนชัย	ปิ่นพระจุ
สุวัช	วาริวารักษ์
สมพงษ์	วิวัฒน์

ความสับสน

ในการปฏิบัติราชการ

สมาน รังสีโยกฤษฎ์

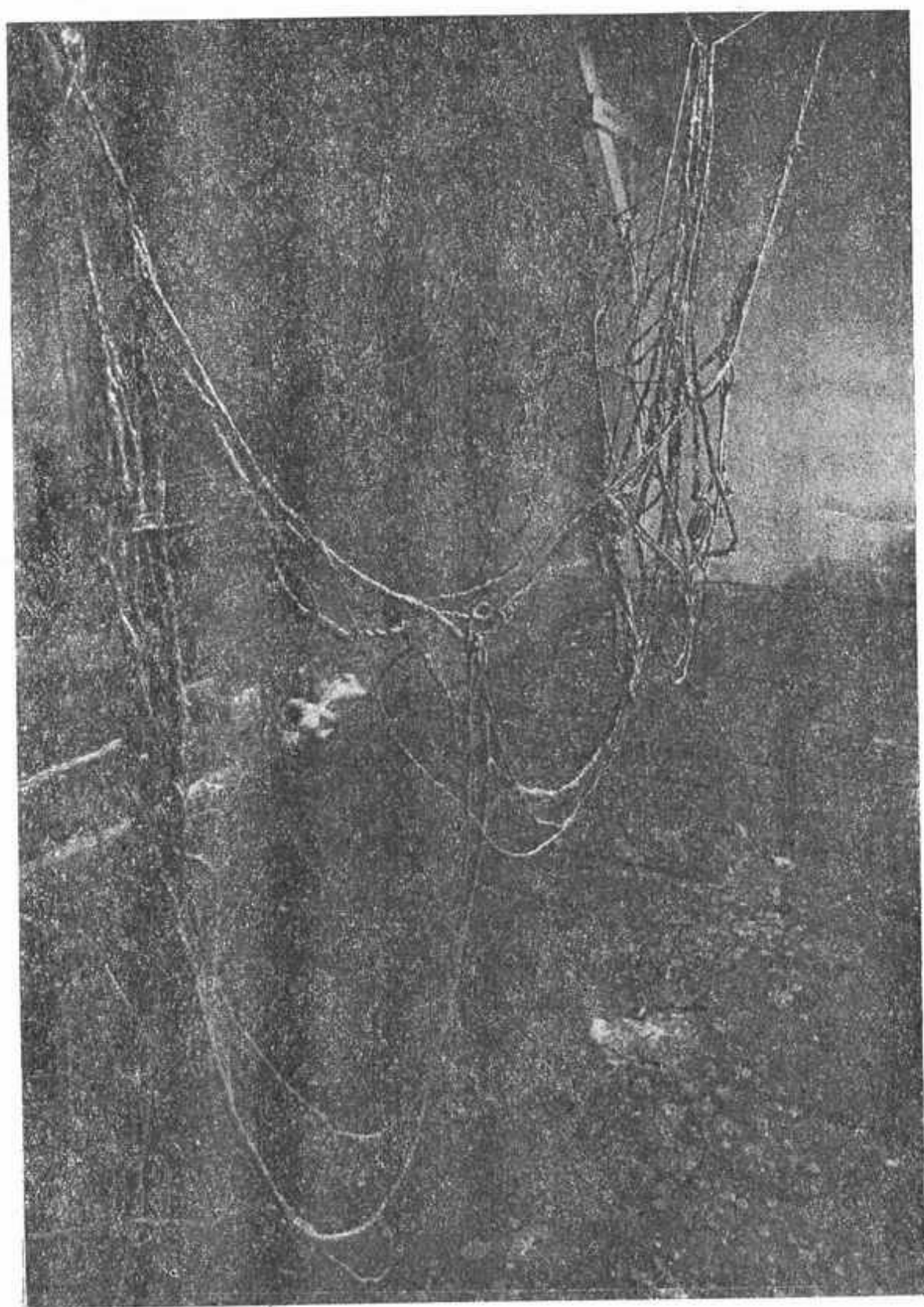

ความจำเป็นที่จะต้องจัดตั้งหน่วยงานหรือองค์การนั้นขึ้นมาก็เนื่องมาจากงานที่จะต้องทำมากมายหลายประการด้วยกัน เกินความสามารถของบุคคลคนเดียวที่จะทำได้สำเร็จ ความจำเป็นที่จะต้องมีการแบ่งงานเพื่อมอบหมายให้หน่วยงานย่อยหรือเจ้าหน้าที่แต่ละคนรับไปปฏิบัติจึงเกิดขึ้น

ในการจัดแบ่งงานหรือจัดรูปงานนั้น ไม่ว่าจะ เป็นหน่วยงานของธุรกิจเอกชนหรือองค์การของรัฐ มักจะแบ่งงานออกเป็น ๓ หน่วยงานใหญ่ ๆ คือ

๑. หน่วยงานหลัก อันได้แก่หน่วยงานที่ทำหน้าที่อันเป็นงานหลักขององค์การนั้น ๆ กล่าวคือ เป็นหน้าที่โดยตรงที่จะทำให้องค์การบรรลุเป้าหมาย บางแห่งเรียกหน่วยงานประเภทนี้ว่า “งานสายตรง” เช่น กรมสรรพากร หน่วยงานหลัก ก็คือ กองภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กองภาษีเงินได้นิติบุคคล กองภาษีการค้า กรมควบคุมโรคติดต่อ หน่วยงานหลักก็คือ กองกามโรค กองมาเลเรีย กองโรคติดต่อ กองโรคเท้าช้าง กองโรคเรื้อน เป็นต้น

๒. หน่วยงานที่ปรึกษาหรือหน่วยงานวิชาการ อันได้แก่หน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนหรือบริการหน่วยงานหลักในด้านการให้คำปรึกษา ทางทหารเรียกหน่วยงานประเภทนี้ว่า “เสนาธิการ” สำหรับในส่วนราชการฝ่ายพลเรือน ก็ได้แก่กองวิชาการ หรือกองที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาทางวิชาการในส่วนราชการต่าง ๆ นั้นเอง

๑. **หน่วยงานช่วย** อันได้แก่หน่วยงานที่ทำหน้าที่สนับสนุนหรือบริการหน่วยงานหลักและหน่วยงานวิชาการในด้านการจัดหาคน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ทั้งนี้เพื่อให้หน่วยงานวิชาการสามารถปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายหรือแผนงานที่วางไว้ หน่วยงานประเภทนี้ได้แก่กองหรือแผนกการเจ้าหน้าที่ และกองหรือแผนกคลังของส่วนราชการต่าง ๆ

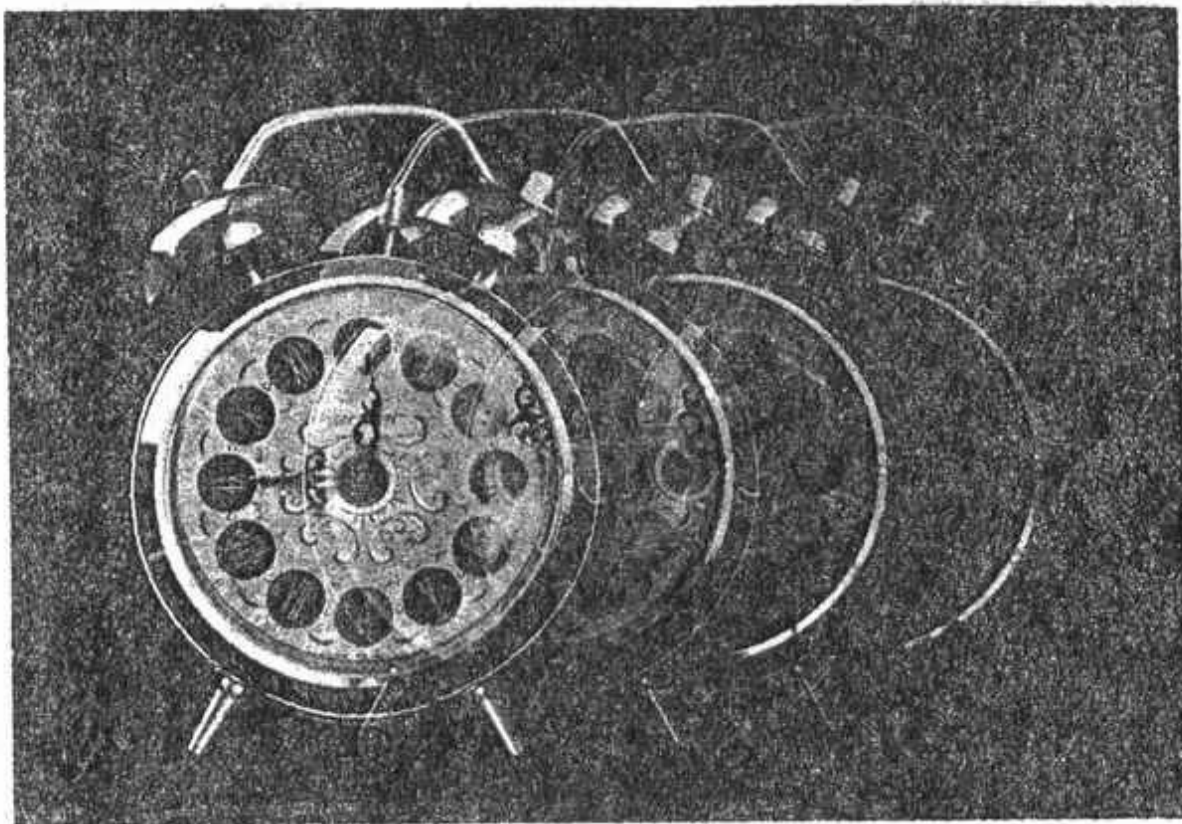
จากหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานดังกล่าวข้างต้น จะเห็นได้ว่า หน่วยงานทั้ง ๓ ประเภทนี้ มีความสำคัญต่อความสำเร็จขององค์การเท่าเทียมกัน กล่าวคือ **หน่วยงานหลัก** ไม่อาจปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากไม่ได้รับบริการทางวิชาการ จากหน่วยงานวิชาการ **หน่วยงานหลักและหน่วยงานวิชาการ** จะไม่สามารถปฏิบัติงาน หากไม่ได้รับบริการในด้านปัจจัยในการบริหารจากหน่วยงานช่วย ดังนั้นหากแต่ละหน่วยงานเข้าใจถึงของหน้าที่ปฏิบัติ ตามหน้าที่ของตนโดยเคร่งครัด ไม่ก้าวถ่างหน้าที่ซึ่งกันและกันแล้ว งานขององค์การก็จะสามารถบรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และประหยัด

แต่เท่าที่เห็นอยู่ในขณะนี้ปรากฏว่า การปฏิบัติหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานดังกล่าวข้างต้นยังสับสนกันอยู่มาก เช่น หน่วยงานหลักมักจะไม่ปฏิบัติงานที่เป็นหน้าที่ของหน่วยวิชาการและหน่วยงานช่วยเสียเอง ดังจะเห็นได้ว่า ในกองต่าง ๆ อันเป็นหน่วยงานหลักของบางส่วนราชการ จะมีการจัดเจ้าหน้าที่จำนวนหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ด้านวิชาการ ด้านการเจ้าหน้าที่ และด้านการคลังอันเป็นหน้าที่ของหน่วยงานวิชาการและหน่วยงาน

ช่วย ส่วนหน่วยงานวิชาการก็มักจะล้มหน้าที่ของตน ซึ่งเป็นแต่เพียงที่ปรึกษาทางวิชาการ ไม่มีอำนาจสั่งการ กลับชอบใช้อำนาจสั่งการ

สำหรับหน่วยงานช่วยนั้นก็ยังไปกันใหญ่ แทนที่จะทำหน้าที่ให้การสนับสนุนหรือให้บริการแก่หน่วยงานหลักและหน่วยงานวิชาการโดยเป็นผู้จัดหาคน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ตามที่หน่วยงานหลักและหน่วยงานวิชาการ ต้องการในจำนวนที่เพียงพอและเป็นที่พอใจตามระเบียบที่วางไว้ ตลอดจนการให้คำแนะนำแก่ข้าราชการในเรื่องการปฏิบัติตามระเบียบต่าง ๆ ที่วางไว้ให้ถูกต้อง กลับชอบทำหน้าที่เป็นผู้คอยจับผิดหรือหน่วงเหนี่ยวคำขอต่าง ๆ ของหน่วยงานหลักหรือหน่วยงานวิชาการ โดยอ้างว่า ทำมาไม่ถูกต้องระเบียบ หลักฐานไม่ครบ เป็นต้น ทำให้การปฏิบัติงานของหน่วยงานหลักหรือหน่วยงานวิชาการต้องหยุดชะงักและไม่เป็นไปตามเป้าหมายหรือแผนที่วางไว้ และเป็นเหตุผลอีกประการหนึ่งที่หน่วยงานหลักและหน่วยงานวิชาการจำเป็นต้องมีเจ้าหน้าที่ที่จะให้บริการในด้านคน เงิน และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เสียเองดังกล่าวมาแล้ว ทั้งนี้ก็เนื่องมาจากจะหวังพึ่งบริการในด้านนี้จากหน่วยงานช่วยซึ่งมีหน้าที่โดยตรงไม่ได้ หน่วยงานช่วยในส่วนราชการต่าง ๆ จึงต้องหันไปทำหน้าที่เป็นบรรณารักษ์ และเป็นเจ้าหน้าที่ตรวจเงินแผ่นดินประจำกรมไป

ยิ่งไปกว่านั้น หน่วยงานช่วยในบางส่วนราชการยังทำหน้าที่เป็นนายหน้าหรือเจ้าหน้าที่ภาษาเถื่อน

โดยจะทำการหักค่านายหน้าหรือทำการเก็บภาษีเดือน
จากข้าราชการตามความจำเป็นต้องขอเบิกเงินค่าพาหนะ
ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าที่พัก ค่ารักษาพยาบาลค่าเล่า
เรียนบุตร ฯลฯ โดยจะมีขอหัก ๑% ถึง ๑๐% ของ
จำนวนที่ขอเบิก มิฉะนั้นแล้ว จะต้องรอไป ๆ โดยไม่
ทราบว่ามีอะไรจะได้สักที บางทีอาจจะต้องรอไปเป็น
ปี ๆ ก็ได้

การปล่อยให้หน่วยงานต่างๆ เลือกปฏิบัติหน้า
ที่ได้ตามใจชอบนั้น นอกจากจะทำให้เกิดความสับสน
ในการปฏิบัติราชการแล้ว ยังจะทำให้ขวัญของข้าราชการ
เสื่อมอีกด้วย

ถึงเวลาแล้วหรือยังที่จะคิดหาทางที่จะให้หน่วย

งานต่าง ๆ ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามหน้าที่ของตนโดย
เคร่งครัด โดยเฉพาะหน่วยงานช่วยควรจะทำให้การ
สนับสนุนหรือบริการหน่วยงานหลักและหน่วยงานวิชา
การในด้านการจัดหาปัจจัยในการบริหารให้สมบูรณ์ยิ่ง
ขึ้น มิใช่มาตั้งหน้าตั้งตาคอยแสวงหาประโยชน์อันมิ
ชอบจากข้าราชการด้วยกันอย่างที่เป็นอยู่ในเวลานี้

ในเมื่อข้าราชการก็มีความรู้ความสามารถต้อง
มาเสียขวัญอันเนื่องมาจากความสับสนในการบริหาร
การตั้งกล่าวข้างต้นแล้ว การที่จะหวังให้ข้าราชการอุทิศ
ทั้งกำลังกายและกำลังใจให้แก่ราชการ อย่างเต็มความ
สามารถนั้น เห็นที่จะยาก เพราะมัน “เซ็ง” เสีย
ก่อนแล้ว ●

“ภาษีสังคม” ภาระที่หนักอึ้งของข้าราชการชั้นผู้น้อย

“พจวน”

“โดนเขาก็กแล้วครับผมคราวนี้คนละ ๕๐ บาท”
นี่เป็นเสียงบ่นของเพื่อนข้าราชการชั้นผู้น้อยผู้หนึ่ง
เหตุที่บ่นออกมาเพราะเพื่อนผู้นี้ได้โดนเรียกเงินคน
ละ ๕๐ บาท เพื่อช่วยในงานเลี้ยงส่งข้าราชการชั้น
ผู้ใหญ่ท่านหนึ่งของจังหวัด ฟังเขามันตอดึกว่า
“สำหรับนายคนนี่” (เขาระบุชื่อออกมา) “โดยส่วนตัว
แล้วผมไม่เคยรู้จักหรือสนิทสนมคุ้นเคยกันมาก่อน เลย
เคยเห็นหน้า ครั้งหนึ่ง เมื่อ คราวเปิดอาคารที่ทำการหลัง
ใหม่ แต่ก็ไม่เคยพูดคุยกัน แต่เวลาย้ายโหงมาเก็บ
เงินกับพวกผมเล่า” เมื่อถามว่า “ก็แค่ ๕๐ บาทก็อาจจะ
เสียสละเพื่อสังคมออกถึงน้ำใจอันดีงาม” เขากลับย้อน
ทันควันว่า “โง่พี่ก็เดือนนี้ผมโดนเข้าไปถึง ๕ รายแล้ว
แต่งงาน ๒ บวช ๑ ทาย ๑ แล้วอีกเลี้ยงครั้งนอก ๑
ก็ปาเข้าไปถึงเกือบ ๓๐๐ บาทแล้ว ถ้าขึ้นเป็นอย่างนี้
ทุกเดือน ผมจะทำยังไง เงินเดือนผมแค่พันกว่าบาท
ต้องเสียค่าเช่าบ้านอีก ค่าลูกไปโรงเรียนอีก แล้วผม
ลูกเมียผมไม่ต้องกินต้องใช้หรือครับ” ผม (ผู้เขียน) ก็
เลยต้องนั่งฟังเพราะจริงอย่างที่เขาสอบทุกประการ แล้ว
ก็เลยต้องกลับมาอนาคิดถึงเรื่องนอก

โดยธรรมเนียมของสังคมไทยเราแต่ดั้งเดิม
นั้น เป็นสังคมที่รักสงบ ทุกคนจะอยู่ร่วมกันแบบ
ด้อยที่ด้อยอาศัยกัน จะเห็นได้ชัดตามชนบทที่ห่าง
ไกล แม้กระทั่งเดี๋ยวนี้ก็ยังมียุ้ย ยกตัวอย่าง เช่น
ประเพณีการลงแขก (มิใช่ลงแขกในความหมาย
ปัจจุบัน) ชาวบ้านทุกหลังคาเรือนจะไปช่วยกันทำ
งาน ไม่ว่าจะเป็นการเก็บเกี่ยวข้าว ซุดดิน ถางป่า
เขาจะจัดคิวเวียนกันช่วยทำงาน จนงานเสร็จครบ
หมดทุกบ้าน ในระหว่างลงแขกก็จะช่วยกันทำงาน
อย่างแข็งขันและเต็มใจยิ่ง พร้อมทั้งร้องเพลงคุยกัน
หยอกล้อกันอย่างสนุกสนาน เป็นการบรรเทาความ
เหน็ดเหนื่อยไปในตัว นี่เป็นการร่วมแรงร่วมใจใน
การทำงาน หรือถ้าใครจะปลูกบ้านใหม่ ชาวบ้าน
โดยเฉพาะ ผู้ชายก็จะ ไปช่วยกันคนละไม้คนละมือ
นับตั้งแต่ตัดไม้ เลื่อยไม้ ไซไม้ ปราบที่ ซุดหลุม
ลงเสา จนกระทั่งมุงหลังคา ตีฝา ปูพื้นจนเสร็จสรรพ
เป็นบ้านที่สมบูรณ์ โดยไม่มีการจ่ายค่าแรงกันแม้แต่
บาทเดียว เจ้าของบ้านเพียงแต่หุงหาอาหารทั้งคาว
หวาน เลี้ยงดูให้อิ่มหนำเป็นพอ และเมื่อถึงงานบุญ
ไม่ว่าจะเป็นการทำบุญขึ้นบ้านใหม่ บวชนาค แต่งงาน
โกนจุก งานศพ ตลอดจนงานกรฐิน ผ้าป่า ทุกคน
จะช่วยกันทั้งแรงกายแรงใจ เงินทองจะช่วยทำบุญ
ก็คนละ ๕-๑๐ บาท คือแล้วแต่ศรัทธา ใครไม่ถ้อย
วางก็ช่วยด้วยเงิน ใครไม่ค่อยมีเงินก็มาช่วยด้วยแรง
กาย ทักถ้ามานเป็นธรรมเนียมไทยเท่านั้นตั้งแต่
โบราณมา ที่สามารถยึดเหนี่ยวให้สังคมไทยเรายู
ยงกันอยู่อย่างร่มเย็นเป็นปึกติสุขหลายชั่วอายุคน แต่

แต่ระยะหลัง ๆ นี้ นับตั้งแต่ความส่วไลซ์ได้แพร่เข้า
มา ตูจะมีอิทธิพลทำให้สังคมไทยเราเริ่มเปลี่ยนแปลง
โดยเฉพาะอย่างยิ่งสังคมในเมืองดูเหมือนว่าทุกคน
ต่างอยู่ ตัวใครตัวมัน การเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ซึ่งกัน
และกันหดหายไปหมด เหลือแต่การแก่งแย่งชิงดี
ชิงเด่น แข่งขันความร่ำรวยกันเอาหน้าไม่มีการให
อภัยซึ่งกันและกันดูจะเป็นสังคมของคนใจจืด ไปเสีย
หมด

หันมาพูดถึงประเพณีการเรียไรโดยเฉพาะ
อย่างยิ่งในสังคมข้าราชการ ทั้งในส่วนกลางและต่าง
จังหวัด ปัจจุบันนี้แตกต่างไปจากสมัยก่อนมาก คือ
มักมีวัตถุประสงค์อันแอบแฝงอยู่เบื้องหลัง จึงทำให้
ความศรัทธาในการทำบุญที่มีอยู่ก่อนแล้วเสื่อมลงมาก
ประเด็นที่จะพูดถึงในที่นี้จะขอพูดถึงการ เรียไรที่เกี่ยว
กับการบุญ และที่ไม่เกี่ยวกับการทำบุญเช่นงานเลี้ยง
ต่าง ๆ

การเรียไรเพื่อการทำบุญ

เช่นการทอดกฐิน ทอดผ้าป่า ทำบุญบวชนาค
ขึ้นบ้านใหม่ งานศพ งานแต่งงานและทำบุญเลี้ยงพระ
อื่น ๆ ส่วนมากการเรียไรประเภทนี้ยังคงวัตถุประสงค์
เดิมที่ตั้งใจอยู่ จะมีบ้างก็เป็นส่วนน้อยที่มีวัตถุประสงค์
แฝงอยู่เป็นการค้ากำไร โดยเอาพระพุท
ศาสนา มาบังหน้า ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือเรียไรทอด
กฐิน ผ้าป่า หรือเรียไรสร้างพระอุโบสถ มักจะมีกระ

สื่อทางพระพุทธศาสนานำไปแอบอ้างหากินเพราะเห็นว่าชาวบ้านชอบทำบุญ เมื่อเรียไรไปแล้วก็นำไปแบ่งสรรปันส่วนกัน จะเหลือเข้าวัดทำบุญจริงๆก็น้อยมาก หลังจากเสร็จงานแล้วปรากฏว่าผู้จัดรวบกันคนละหลายหมื่น ส่วนวัด หรืออุโบสถที่โฆษณาจะซ่อมแซมเพิ่มเติมก็ค้างเค้งไม่เสร็จสักที หรือเราๆท่านๆคงจะเคยได้ยินคำว่าผ้าป่าลม เป็นต้น

สำหรับการเรียไรการบุญการกุศลในสายตาของชาวบ้านส่วนใหญ่แล้วมักจะไม่ขัดข้อง และยินดีที่จะร่วมทำบุญด้วย แต่สำหรับในสังคมข้าราชการมีบางแห่งไม่เป็นไปตามศรัทธา แต่จะใช้วิธีบังคับเรียไร บางแห่งถึงขนาดกำหนดเก็บเอาตามอัตรารายได้ของแต่ละคน ที่ได้รับค่อนหนึ่งวัน หรือกำหนดลงไปเลย ว่าข้าราชการชั้นจัตวาเสียเท่านี้ ชั้นตรี โท เอก เสียเท่านี้ เก็บสูงขึ้นตามลำดับ ดุๆ ก็ยุติธรรมดี แต่คิดให้ลึกซึ้งดูแล้วก็ไม่ใช่ยุติธรรมนัก เพราะรายได้ต่อวันของข้าราชการชั้นผู้ใหญ่กับชั้นผู้น้อยนั้นมีความหมายต่างกันมาก ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่บางคนมีเงินเดือนสูง มีรายได้พิเศษหลายทาง การกำหนดเรียกเก็บตามจำนวนเป็นเงินร้อย อาจจะไม่กระทบกระเทือนหรือพูดได้ว่าไม่พอนชนหน้าแข้งหลุด แต่สำหรับข้าราชการชั้นผู้น้อยซึ่ง เงิน ๒๐-๓๐ บาท มีความหมายสำหรับเขามาก เพราะมันหมายถึงหมู ๑ กิโล ข้าวสารครึ่งถังที่กินไม่ได้อีกหลายวัน หรือแม้แต่ค่าขนมลูกไปโรงเรียนได้ตั้งอาทิตย์ เป็นต้น ทางที่ควรแล้วเรื่องการบุญการกุศลน่าจะเป็นไปตามศรัทธา ไม่ควรกำหนดว่าคนนั้น คนนี้ ระดับนี้ ระดับนั้น จะต้องจ่ายเท่าไร

ใครมีกำลังมากควรเปิดโอกาสให้เขาทำบุญมาก ใครมีกำลังน้อยก็ทำแค่พอตัว หรือใครยังไม่พร้อมที่จะทำบุญก็ไม่ควรไปบังคับเขา และเขาก็ไม่ควรถูกค้ำหน้าหรือมองไปในแง่ไม่ดีด้วย

การช่วยเงินในงานบุญต่างๆ เช่นกัน ไม่ว่าจะเป็นบวชนาค แต่งงาน งานศพ จริงอยู่ไม่มีการบังคับว่าจะต้องให้เท่านั้นเท่านี้ แต่เท่าที่ปฏิบัติกันก็มักจะให้เพราะเป็นมารยาทของสังคม งานแต่งงานก็ไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ บาท หรือ ๕๐ บาท อย่างต่ำ ใครให้น้อยกว่านี้หรือไม่ให้ก็รู้สึกว่าจะไม่ค่อยเหมาะสม ทำนองที่ว่าเห็นขี้ หรือไม่ให้ความร่วมมือ ทุกคนก็เลยให้เพราะทำตามคนส่วนใหญ่ ให้เพราะเกรงใจ หรือให้เพราะเกรงสังคมจะครหา เห็นคนอื่นให้มาก ก็ต้องให้มากตามไปด้วยทั้งๆ ที่ตนเองก็เดือดร้อน และไม่เต็มใจที่จะให้หนัก การที่จะให้เท่าไรน่าจะดูพิจารณาตามชั้นของความสนิทสนมส่วนตัว ไม่ควรต้องเกรงใจหรือให้ตามอย่างกัน หรือทางที่หน่วยงานส่วนมากก็มีเงินสวัสดิการที่เรียกเก็บจากจากข้าราชการไม่ทางใดก็ทางหนึ่งอยู่แล้ว เมื่อมีข้าราชการคนใดจัดงานก็น่าจะได้ใช้เงินสวัสดิการช่วยเหลือไป ไม่ควรมาเก็บเอาจากข้าราชการอีกทีหนึ่ง ส่วนใครจะให้เป็นการส่วนตัวต่างหากก็เป็นเรื่องของแต่ละบุคคลที่เขาสนิทสนมกัน นี่บางรายนำเกลี้ยขยี้ไปกว่านั้น พของเพื่อน หรือพของน้องภรรยา แต่งงาน หรือถึงแก่กรรมก็มาเรียไรจากพรรคพวก ทั้งๆ ที่ผู้แต่งงานหรือผู้ตายไม่ได้รู้จักหรือเห็นหน้าค่าตากันมาก่อนเลย แต่ก็ถูกเรียไรก็มี การเรียไรประเภทดังกล่าวนี้พอจะทำนา

เพราะมีการบุญเข้ามาแทรก แต่การเรียไรประเภท
ต่อไปนี้นี้จะขี้นางรายเล่มเอาเจ็บแสนคันก ลอง
พิจารณาคุณะครับ

การเรียไรเพื่อการเลี้ยง

เลี้ยงรับรอง เลี้ยงส่ง เลี้ยงต้อนรับ ฉลองยศตำแหน่ง
ฉลองวันเกิด หรือครบรอบแต่งงานของหัวหน้า
เลี้ยงส่ง เลี้ยงรับเนื่องในโอกาสได้ไปหรือกลับจาก
เมืองนอก ตลอดจนเลี้ยงฉลองความดีใจที่ได้ลูกชาย
เป็นต้น การเลี้ยงฉลองประเภทนี้ส่วนมากมักจะออก
มาในรูปลักษณะฟุ้งเฟ้อ กินหิงกินขว้าง และฟุ่มเฟือย
โดยใช่เหตุ มีการเลี้ยงสุราอาหารกันเมามาย ท้า
ชนแก้วเหล้ากัน บางรายเลยเถิดไปถึงเล่นการพนัน
กันข้ามวันข้ามคืน ใครที่ไม่เคยเห็นความทุเรศจาก
ท่าทางต่าง ๆ ของคนที่เรียกตนเองว่า “ปัญญาชน”
ที่ชั่วโลษแล้ว ขอเชิญมาดูได้ที่งานเลี้ยง หลังจาก
บรรดาท่าน ๆ ทั้งหลายกำลังได้ที คือตอนดึก ๆ ว่า
นั้นเถอะ มีทั้งนักร้องแบบลามก นักเต้นคิตคินเหมือน
กับไส้เดือนถูกน้ำร้อนลวก ตลอดจนที่มาต่าง ๆ ที่เรา
จะไม่มีโอกาสพบเห็นตอนที่เขาเหล่านั้นเป็นปกติก็จะ
ได้เห็น พฤติกรรมเหล่านั้นเป็นส่วนหนึ่งเท่านั้นครับ
แต่พวกนั้นก็มอทธิพลต่อสังคมไทยมาก จนเป็นที่ยอม
รับกันว่าใครดื่มเหล้าไม่เป็น หรือดื่มไม่เก่งก็ไม่เป็น
ลูกผู้ชาย ผู้เขียนก็เพิ่งทราบจากงานเลี้ยงแห่งหนึ่ง
เหมือนกันว่า ความเป็นลูกผู้ชายของชายไทยเรา

เคียวนี้เขาคิดกันหาคิดมึนเหล้าเป็น สิบบุหรืได้แล้วก็เดิน
ร่ำแก่ง มีดะนั้นจะถือว่า เชย เข้าสังคมไม่ได้
อาจจะให้ทันสมัยยิ่งขึ้นต้องรู้จักเทียวผู้หญิงได้ด้วย
ส่วนคนที่มีความรับผิดชอบต่อการงาน ต่อครอบครัว
รักลูกรักเมียเนะ เชยเสียแล้ว ไม่เป็นลูกผู้ชายด้วย
อาจถูกกล่าวหาว่าเป็นกระเทยบ้าง เป็น....อย่างอื่น
บ้าง นำวทนามะครีที่สังคมไทยเรายังจะปรวนแปร
และเป็นง่อยไปเสียแล้ว คนที่น่าสงสาร และที่น่า
เห็นใจแล้วมีเป็นจำนวนมาก ที่ต้องถูกเรียไรแล้วก็
มีส่วนไปร่วมเพราะไม่ยอมไป หรือไปมีส่วนก็แค่
ร่วมรับประทานอาหาร แล้วก็กลับบ้าน ไปพอกเป็น
มารยาทว่านั่นเถอะ ชัยครั้น ยังไม่หมด เงินที่เก็บ
ไปไม่ได้ไปเลี้ยงคุปส์สักอย่างเดียว แค่นี้เก็บได้
จำนวนมาก ๆ แล้วเอาไปผิ้นเข้ากระเป๋าคอนันต์นั้น
คิดนะครับ เท่าที่ผู้เขียนได้ทราบมา (ในต่างจังหวัด
นะครับ) เมื่อมีการเลี้ยงส่ง เลี้ยงรับ ไม่ว่าจะเป็น
ผู้ว่า ผู้พิพากษา ผู้กอง ผู้กำกับ นายอำเภอ หรือ
ข้าราชการ ๆ จะต้องมีการเรียไรเอาทั้งข้าราชการใน
บังคับบัญชาและผู้ที่เกี่ยวข้อง แม้กระทั่งหาสปอน-
เซอร์จากพ่อค้า ประชาชน และผู้มีอิทธิพลของ
จังหวัดอีกด้วย ซึ่งผลร้ายที่ตามมา ท่านผู้อ่านคิด
เอาเองได้ครับ บางแห่งนอกจากจะเรียไรเลี้ยงส่ง
กันอย่างเอิกเกริกแล้วยังมีการเหมารดเป็นต้น ๆ แล้ว
เกณฑ์ผู้คนไปส่งกันคืบคั้งก็มี ผู้จัด หรือผู้เจ้าภาพ
ต่างก็ได้หน้าได้ตาได้ของขวัญ ติดกระเป๋ากันไปคนละ
หลาย ๆ คู่ๆ เชียวละ

พฤติกรรมเท่าที่เขียนมานี้ มิใช่จะเป็นอย่างนั้น

ทั้งหมดนะครับ มีเป็นบางแห่ง แลวกแลวกเป็น
บางคน แต่ที่ทำเป็นห่วงก็คือ พฤติกรรมเช่นนี้ชัก
จะมีเป็นจำนวนมากขึ้นทุกที โดยเฉพาะอย่างยิ่ง
ในต่างจังหวัด ในกรุงเทพฯ ส่วนกลางก็มีเหมือนกัน
ครับ มีมากเสียด้วยเช่นการจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ เลี้ยง
ฉลองรุ่น ฉลองปริญญา จัดงานวันเกิด ฉลองปีใหม่
งานแซบปี เป็นต้น มีการเลี้ยงกันอย่างเอิกเกริก
ใหญ่โต แต่ก็ไม่พูดถึง เพราะงานเลี้ยงเหล่านี้ผู้มี
บุญหนักศักดิ์ใหญ่ท่านมักจะควักกระเป๋าของตัวเอง
หรือไม่ก็หาสปอนเซอร์เอาเอง ไม่ค่อยได้มาไล่เบย
เรย์ไรเอาจากผู้น้อยเท่าไร (หรือว่าใครเคยโดนก็เล่า
สู่กันฟังบ้างนะครับ) เอาเป็นว่าไม่อยู่ในประเด็นว่า
เงินเยอะ หรือจะพูดให้มันทันสมัยนิยมกว่า เป็นเรื่อง
ของชนชั้นศักดินา นายทุน ว่าเขานั้น

ตอนนั้นมาถึงประเด็นที่ว่า ทำอย่างไรเราจึงจะ
แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงค่านิยมที่ผิดๆ เหล่านั้นให้ลด
น้อยลงได้บ้างอย่างน้อยก็ให้สอดคล้องกับภาวะการ
ครองชีพในปัจจุบันและเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชนได้
บ้าง คิดเสียอีกจะได้ลบภาพพจน์ที่ชาวบ้านเขามอง
ข้าราชการว่าเป็นพวกทาส นาย ขี้เกียจ ทำงานเช้าชาม
เย็นชาม ขี้ประจบ แลวกฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ ผม
คิดว่าถ้าเราประหยัคเสียอย่างเดียวเราก็สามารถเป็น
ตัวอย่างในด้านอื่นๆ ได้ด้วย แถมยังเป็นการสร้าง
ฐานะครอบครัวและเป็นการช่วยเศรษฐกิจของชาติอีก
ด้วย

แล้วใครเล่าจะเป็นคนแก้ “ลือเขาเรื่อง
หนักหวัระคับสังคม ระดับชาติมาให้คิด ใครจะไปแก้

ไหว” เพื่อนของผู้เขียนคนหนึ่งถึง ถ้าทุกคนคิดอย่าง
นี้แล้วก็ไปไม่รอดแน่ แต่ถ้าทุกคนคิดที่จะช่วยกัน
พร้อมเพรียงกัน ไม่ฟุ้งเฟ้อ ใช้จ่ายแต่พอตัวและสม
กับฐานะของตนไม่จัดงานฟุ่มเฟือย ไม่ตามอย่างกัน
เวลาเราจัดงานก็เริ่มประกาศไม่รับสิ่งของใด ๆ ที่เกิน
ค่า หรือให้เขาช่วยตามแต่เหมาะสม การที่เราจะหา
ทางออกให้เขาแสดงออกด้วยน้ำใจจริงไม่ต้องรบกวน
กระเป๋าแห้ง ๆ ของเพื่อนนั้นเป็นการยากนัก หรือว่า
จะคอยคาดหวังให้รัฐบาลท่านออกกฎระเบียบห้าม เพา
ที่ทราบมาท่านก็เคยออกระเบียบห้ามกันพักหนึ่ง แต่
ระเบียบนั้นก็เป็นหมันไป ไม่มีใครสนใจหรือเคร่งครัด
ที่จะให้ปฏิบัติตาม ไม่มีการติดตามดูแลการปฏิบัติตาม
ระเบียบแต่อย่างใด ข้าราชการไปกว้านเงินผู้ออก
ระเบียบ หรือผู้หมิ่นหน้าต้องสอต่อส่งให้ปฏิบัติตาม
ระเบียบกลับเป็นเสียเอง แล้วใครจะสำนึกในเรื่องนี้
ได้ หรือจะต้องรอให้รวมสมัครพรรคพวกประทุ้ง
กันจนหมดไหม ทำอย่างนี้ไปเรื่อยแล้วสำหรับ
รูปการณ์ในปัจจุบัน สู้เรามาร่วมมือกันปฏิวัติตนเอง
เริ่มที่ตัวของเราเองทุกคนแหละ ไม่ยอมมัวเมาตก
เป็นทาสของความคิดที่ผิดๆ เช่นนี้ หรือใครไม่เคียด
ร้อนก็เป็นเรื่องหนึ่ง แต่สำหรับผู้เขียนเห็นว่ายังมี
เพื่อนข้าราชการชั้นผู้น้อยอีกมากที่ตกอยู่ในฐานะเดียวกับ
เพื่อนที่บ่นให้ฟังตั้งแต่ต้น ต้องรับผิดชอบครอบ
ครัว ลูกเมีย เลี้ยงดูพ่อแม่ ด้วยรายได้ที่แทบจะชัก
หน้าไม่ถึงหลัง ข้าราชการต้องมาเสียภาษี (สังคม) ที่
ไม่น่าจะต้องเสียอีก แล้วมันจะไหวหรือครับ ●

มีเงร แก่

สงกรานต์นั้นข้าพเจ้า ได้มีโอกาส ไปเที่ยวภาค
เหนือเข้มนเมืองตาก เมืองเก่าแก่ทั้งในประวัติศาสตร์
และเกี่ยวพันกับชีวิตส่วนตัวของข้าพเจ้าอยู่มาก เพราะ
ข้าพเจ้าเป็นนายอำเภอครั้งแรกที่จังหวัดนี้เมื่อสิบกว่า
ปีก่อนโน้น

เมืองตากเป็นเมืองเก่าแก่มาแต่โบราณ มี
วัดวาอารามมาก บางวัดก็มีมาตั้งแต่สมัยพระเจ้าตาก
หรือพระยาพิชัยราการครั้งนั้น พม่าเดินกลโกสร้าง
กลุมหัวลอยคอข้ามแม่น้ำปิง มาตีเมืองตากแตก
กระจุยกระจายไป เพราะคนไทยเรามัวสำราญสำราญ
อยู่กับอบายมุข ประกอบกับความเห็นแก่ตัวและผล
ประโยชน์ของขุนนางกังฉินในสมัยนั้น

ข้าพเจ้าชอบเข้าวัดนอกวัดโน้น ชอบหา
พระทั้งพระหมั่มชวดและพระพุทธรูปบูชา การไปเที่ยว
ตามวัด นอกจากจะได้รับความสงบสุขแล้ว มักจะ
ได้ความรู้ และได้ข้อสังเกตหลายประการ ข้าพเจ้า
ได้พบกับเงรแกหลายองค์ และหลงกราบไหว้เพราะ
นึกว่าเป็นเจ้าอาวาสบ้าง นึกว่าเป็นพระมหาเปรียญบ้าง
นึกว่าเป็นหลวงพ่อบ้าง เพราะอายุอานามอย่างเข้าวัย
๓๐ ขึ้นไปแล้วทั้งนั้น ต่อเมื่อกราบไหว้แล้วได้สนทนา
ปราศรัยกันจึงรู้ว่ายังเป็นเงรอยู่ และก็เงรแก
เสียด้วย

บางองค์ก็อาจยังนึกว่าเป็นเงร แต่พอคุยกัน
กลับกลายเป็นพระมหาเปรียญไปก็มี

ทำไมจึงเป็นไปได้เช่นนั้น ภายใต้วรรณาสาว-
พัตรหรือกำแพงศาสนจักร นับว่าเป็นปรากฏการณ์
ที่ค่อนข้างวิปริตซึ่งน่าสนใจอีกเรื่องหนึ่ง

ข้าพเจ้าได้มีโอกาส จึงเปิดฉากสัมภาษณ์
เนรแกถึงเหตุผลที่ไม่ได้บวชเป็นพระเสียที เนรแก
องค์หนึ่งบอกข้าพเจ้าว่า

“อาตมาภาพก็อยากจะบวชพระอยู่เหมือนกัน
เพราะเป็นเนรมานานเต็มที่แล้ว แต่เจ้าอาวาสท่าน
ไม่ค่อยจะสนใจโยคี เนื่องจากอาตมาขาดญาติโยม
อุปการะ และไม่มีพระเถระชั้นผู้ใหญ่ฝากฝังเหมือน
อย่างเนรองค์อื่น อาตมาจึงต้องรอ ๆ มาจนแก่บั้นนี้
ไม่ได้เป็นพระกับเขาสักที”

เนรอีกองค์หนึ่งให้เหตุผลน่าฟังว่า

“อาตมาอยากบวชหลายปีมาแล้ว แต่เจ้า
อาวาสท่านว่ากุฏิไม่ว่าง กุฏิวัดนี้มีจำกัดบางปีว่าง
บ้าง เพราะพระเก่าลาสิกขาบวชออกไป ก็มักจะมีผู้หลัก
ผู้ใหญ่มาจองไว้ให้ลูกหลานเรอบวชเต็มหมด ไม่
มีกุฏิว่างเหลืออยู่เลย ท่านเจ้าอาวาสท่านบอกอาตมา
ว่า อาตมาเป็นคนใกล้ชิดอยู่วัดมานาน อาวุโสก็
มากแล้วมีคุณสมบัติครบถ้วน จะบวชเมื่อไรก็ได้
ให้คนอื่น ๆ เขาบวชไปก่อนเถิดเราคนกันเอง เปรียบ
เสมือนคนใน อาตมาก็รอ ๆ มาจนบั้นอายุย่างเข้า
๔๖ แล้ว ก็ยังเป็นเนรแห่งแก่อยู่”

เนรอีกวัดหนึ่ง เล่าให้ข้าพเจ้าฟังว่า

“โอ ! ใคร ๆ ก็อยากเป็นพระทั้งนั้น มุ่งมั่น
จะมาเอาดีทางพระศาสนาทั้งนี้ ใครจะอยากอยู่เป็น
เนรไปจนแก่ตายไม่มีพรอก แต่ที่อาตมาต้องอยู่เป็น

เนรแก่มาจนทุกวันนี้ ก็เป็นเพราะอาตมาบวชเนร
เมื่ออายุ ๑๕ ปี ตั้งแต่สมัยเจ้าอาวาสองค์ก่อน พอ
อยู่มาได้ ๒-๓ ปี ท่านก็มรณะภาพไป ขณะนั้น
อาตมาอายุยังไม่ครบบวช ครั้นพออายุครบบวช
เจ้าอาวาสองค์ใหม่มาไม่คอยคุ้นเคยกันเท่าไรนัก อาตมา
เองก็ไม่ได้รับใช้สวด ปณิธิวัฏฐะเช่นเจ้าอาวาสให้ท่าน
อย่างใกล้ชิด ไม่เหมือนเนรบางองค์ ซึ่งรับใช้รับสวดท่าน
อยู่ทุกเมื่อเชิ้อวัน พออายุครบบวช ท่านเจ้าอาวาสก็จับบวช
ทันที ทั้ง ๆ ที่อาวุโสพรรษาชั่กว่าอาตมาจึงเป็นกอง
บวชบิณฑบาต แล้วยกให้เป็นพระฐานานุกรมเสียดื้อ
อาตมาซึ่งเข้าใจไม่พอส..... แต่ได้อาศัยธรรมะของพระ
พุทธองค์หล่อเลี้ยงหัวใจ ระวังความอยากด้วยความ
ไม่อยาก จึงสามารถอดทนไม่ไปผูกคอตายอยู่มาได้
จนทุกวันนี้”

“ทำไมที่เนรไม่หาทางขบิณฑบาตรเจ้า-
อาวาสขอบวชสักครั้งละ โดยให้เหตุผลว่า เราบวช
เนรมานานหลายพรรษาเต็มที อาวุโสก็มากแล้ว อายุ
ก็แก่ลงทุกวัน ๆ บางทีเจ้าอาวาสจะใจอ่อนสงสารยอม
บวชให้ที่เนรบ้าง” ข้าพเจ้าพยายามช่วยเหลือแนะ
นำหลวงพี่เนรไปตามแกน

หลวงพี่เนรตรัสตรองอยู่เป็นครู่ แล้วพูดว่า

“การไปขอ ร้อง เรื่อง ของตนเอง คือเจ้าอาวาสนั้น
คุณออกจะไม่สมควร และอาตมาภาพรู้สึกกระดากใจและ
ละอายใจอยู่ เนื่องจากหิริโอคัพปะในตัวของอาตมานั้นมาก
จึงไม่กล้าไปเข้เข้าท่านเจ้าอาวาสให้รำคาญใจ อีกประการ
หนึ่ง อาตมาคิดว่าธรรมเนียมเจ้าอาวาสย่อมจะต้องคัดกรอง
คุณบรรดาพระและเนรในวัดของกันว่า มีเนรองค์ใด
บ้างที่อาวาสพรรษาพอจะบวชได้แล้วไม่ได้บวช ก็น่าจะจับ
บวชเสียให้สิ้นเรื่อง การที่เจ้าอาวาสไม่สนใจพระเนรลูกวัด
ปล่อยให้อยู่จนแก่เฒ่าก็น่าจะเป็นข้อ บกพร่องของเจ้าอาวาส

อย่างหนึ่ง ไม่น่าที่อาตมาภาพจะต้องไปร้องขอให้ขุนวาทไป
เป่าว่าๆ อาตมาจึงไม่อาตมาจะทำ”

หลวงพี่เนรขันธ์ แล้วก็นำหน้าหลบสายตา
ลงต่ำ ข้าพเจ้าจึงพูดว่า

“หลวงพี่เนรคงจะลืมไปว่า การบวชหรือไม่
ได้บวชเป็นผลได้ผลเสียโดยตรงของหลวงพี่ ไม่มี
ใครมีส่วนได้เสียกับหลวงพี่เนร ถ้าหลวงพี่เนรไม่
ศรัทธาชนชนช่วยเหลือตนเองบ้าง ใครเล่าจะช่วย
ได้ ทางศาสนาคริสต์เขาก็สอนให้ช่วยตนเองเสียก่อน
แล้วพระเจ้าจึงจะช่วย พระพุทธองค์ก็สอนว่า ตน
ย่อมเป็นที่พึ่งแห่งตน วัดแต่ละวัดย่อมมีพระเนรอยู่
มาก ท่านเจ้าอาวาสก็แก่ชราแล้ว บางทีอาจดูแล
พระเนรดูวัดไม่ทั่วถึง การที่หลวงพี่เนรไม่ไปกราบ
เรียนให้ท่านทราบเมื่ออายุครบบวช ก็ควรจะถือได้ว่า
หลวงพี่เนรตั้งอยู่ในความประมาท เพราะเนรองค์
อื่นๆ เขาไปมาหาสู่กับเจ้าอาวาสเป็นประจำ ย่อมจะมี
ภาษีกว่าหลวงพี่เนรซึ่งเขาแค่ทมิฬมุนะ น่าจะเป็นผล
เสียมากกว่าผลดี เชื้อผมเถอะหลวงพี่...แม้ว่าจะจะเป็น
เนรก็อาจต้องวิ่งเต้นบ้าง...มีฉันทันแล้ว หลวงพี่เนร
จะหาพระอุปัชฌาย์และพระคู่สวดได้ที่ไหน ถ้าใคร
จิวเร่เรื่องอุบายบริหาร....บัจฉิถวายพระก็ตองมี และ
ที่สำคัญก็ต้องมีบุญอยู่ เรื่องเหล่านี้ถ้าเจ้าอาวาส
ท่านไม่จัดการให้แล้ว หลวงพี่เนรจะบวชได้อย่างไร”

หลวงพี่เนรนั่งอยู่เป็นครู่ ข้าพเจ้าสังเกต
เห็นน้ำตาคลอ จึงนึกเอาออกว่า หลวงพี่เนรคงจะมี

ความน้อยเนื้อต่ำใจ และชอกช้ำถึงขนาดมีฉันทันแล้ว
ไหนเลย น้ำตาถูกผู้ชายอย่างหลวงพี่เนรผู้ทรงศีลจะ
หลั่งไหลออกมาได้เช่นนั้น ด้วยท่าทางที่หงอยเหงา
เศร้าซึม หลวงพี่เนรจึงพูดเสียงแหบๆ ว่า

“ก่อนเข้าพรรษานี้ อาตมาจะลองพูดกับ
เจ้าอาวาสสักครั้ง” ว่าแล้วก็ถอนใจใหญ่

พี่เนรแกเล่าถึงเหตุผลต่าง ๆ แต่ละองค์แล้ว
ข้าพเจ้าอดคิดถึง ทหาร ตำรวจ และข้าราชการ
พลเรือนไม่ได้ แม้จะอยู่ในโลกของฆราวาสก็ไม่แตกต่าง
ไปกว่าวงการพระศาสนาเท่าใดนัก ดูแล้วออกจะ
ครือๆ กัน หรือบางทีจะหนักกว่าในกำแพงวัดเสีย
ด้วยซ้ำไป

นายทหารยศพันเอกพิเศษ ขึ้นทะลุรอบเป็น
นายพลกันจนหนวดหงอกแล้วหงอกอีก หลายร้อย
หลายพันคน ไม่ได้เป็นนายพลกะเขาเสียที

นายตำรวจชั้นพันตำรวจเอกพิเศษ ตำแหน่ง
รองผู้บังคับการ กินเงินเดือนขึ้นทะลุมาปีแล้วปีเล่า
เพื่อรอคอยตำแหน่งผู้การ รอกันจนแก่หงายหงายจน
ปลดเกษียณอายุแล้ว ก็ยังไม่มัวแว่วว่าจะได้เลื่อน
ตำแหน่งเป็นผู้การ

ข้าราชการพลเรือนชั้นเอกเต็มชั้นหัวชนเผ่าต่าง
โครมๆ เงินเดือนมากกว่าข้าราชการชั้นพิเศษ แต่ก็
ต้องเป็นเนรแก่อ่อนเป็นชั้นพิเศษอยู่เหลือคณานับ
เพราะไม่มีกฎว่าง หรือพอจะว่างบ้าง หลวงพ่อ
เจ้าอาวาสก็จับเนรอ่อนพรรษาบวชข้ามหัวไปเสีย

ในปีหนึ่งๆ จะมีพระลาอิกขาบทหลายองค์ ทำให้
หมื่นกัฏฐังเป็นนันทอน

ในแต่ละปีเหล่านี้ หากหลวงพ่เจ้าอาวาส
จะแผ่เมตตาจิต สำนวตตรวจสอบเอาเงรแก่ขันนัญ
ไว้ แล้วจับบวชพระเสียตามอาวโสพรรณาอ่อนแก่
ของเงรแต่ละองค์ หลวงพ่เจ้าอาวาสก็จะได้อานิสงค์
อย่างมากมาย บรรดาญาติโยมเขาก็จะอนุโมทนาสาธุ
ชาวบ้านเขาว่ากันว่า บวชเงรแก่องค์หนึ่ง จะได้บุญ
กุศลเท่ากับบวชเงรน้อยถึงสิบองค์

รัฐบาลชุดนี้ได้ชื่อว่าเป็นรัฐบาลยุคพระ-
ศรีอาริย์ ขันรณเมล์ฟรี รักษาพยาบาลฟรี ผันเงินไป
สู่ชนบท หากหลวงพ่เจ้าอาวาสจะเปิดกรุเงรแก่จับ
บวชพระเสียให้ทันพรรษา หลวงพ่เจ้าอาวาสก็
จะได้ชื่อว่าเป็นผู้ดำเนินการสอดคล้องต้องตามนโยบาย
ของรัฐบาล และบุญกุศลผลบุญราศี ในครั้งนั้นก็จะ
ส่งให้ท่านเจ้าอาวาสได้ไปนิพพานในที่สุด

กระทรวงกลาโหม....กระทรวงมหาดไทย และ
กระทรวงอื่นๆ ทั่วราชอาณาจักร ถ้าจะเปรียบเทียบ
กับวัดก็คงจะเป็นวัดขนาดใหญ่ เทียบได้กับวัดชั้น
ราชวรวิหาร ซึ่งถือว่าเป็นอารามหลวงชั้นเอก มี
พระเถรอยู่มาก และก็นั่นละย่อมจะมีเงรแก่อยู่เยอะ
เช่นเดียวกัน

ทั้งหมดนี้เป็นเรื่องของเงรแก่ ซึ่งอยู่ในวัด
โดยแท้ไม่เกี่ยวกับฆราวาส ใครจะว่าอย่างไรก็ช่าง
เพราะเจตนาของผู้เขียนมีความประสงค์จะเขียนเรื่อง
ขันนัญเป็นพุทธบูชา ช่วยสงเคราะห์เงรแก่ เนื่องใน
โอกาสวันวิสาขบูชาเท่านั้น ขออย่าได้คิดเป็นอย่าง
อื่น.... ●

เมื่อเมียมีชู้

กำธร กิตติภักดิ์

หญิงใดที่อยู่บ้านชาย หรือชายไปอยู่บ้านด้วย หรือเป็น “ตัวการกระทำ” ให้ชายใดเป็นทุกข์ได้ เป็นสุขได้ หรือ ครั่งทุกข์-ครั่งสุข ท่านว่า หญิง นั้นเป็น “ภริยา” (ตามภาษาทางราชการ) หรือ “เมีย” (ตามภาษาชาวบ้าน)

หญิง หรือ สตรีนั้น ปรารถนามีส่วนประกอบที่ พระพรหมทรงสร้างไว้ ๒๒ ประการคือ

๑. ความกลมแห่งดวงจันทร์
๒. ความมคเคียวแห่งเถาไม้เลื้อย
๓. ความเกาะเกี่ยวแห่งเถาวัลย์
๔. ความหวานไหวแห่งยอดดินชาติ (หญ้า)
๕. ความอ่อนแอแห่งใบอ่อน
๖. ความขี้นวนแห่งบุปผชาติ (ดอกไม้)
๗. ความเบาแห่งใบพุด
๘. ความคมแห่งตามตุ๊ก (กว้าง)
๙. ความแจ่มใสแห่งดวงระวี (ดวงอาทิตย์)
๑๐. น้ำตาแห่งหมอก
๑๑. ความไม่แน่นอนแห่งทิศทางของมารุต (ลม)
๑๒. ความใจเสาะแห่งกระต่าย
๑๓. ความโอ้อวดแห่งมยุรา (นกยูง)

๑๔. ความนุ่มนวลแห่งขนอ่อนของวิหค
๑๕. ความแกร่งแห่งเพชร
๑๖. ความหวานแห่งน้ำผึ้ง
๑๗. ความดุร้ายแห่งพยัคฆ์ (เสือ)
๑๘. ความอบอุ่นแห่งอัคคี
๑๙. ความเยือกเย็นแห่งหิมะ
๒๐. ความพุดมากแห่งนกกระเจือก
๒๑. ความครวญครางแห่งนกเขา
๒๒. พินิจ

สตรีที่อยู่ร่วมรั้วไม้ชายคาเดียวกัน จึงมีส่วนรวมของ ๒๒ สิ่งนี้ คลุกเคล้าปะปนกันไปทั้งนี้ ย่อมสุดแล้วแต่ “บุญกรรม” หรือ “ดวง” ของสามีนั่นจะ โชคดี-โชคร้ายปานใด ที่จะได้ภริยาที่แก่คุณสมบัติ ในข้อใดมาก อ่อนคุณสมบัติในข้อใดบ้าง จนมีเกจิ อาจารย์ด้านคู่ครองกล่าวไว้ว่า ภริยาที่จะดีนั้น จะต้อง มีองค์ประกอบดังต่อไปนี้คือ

“รูปสวย รวยทรัพย์ นบวิชา มารยาทชาติดี มีศีลธรรม” ใครเชื่อถือสูตรนี้มาก ชาตินี้ไม่ต้องมี เมียกันละ (ต้องคอยอีกหลายๆชาติกระมัง)

บางเกจอาจารย์ก็แปลงกันว่า “รูปสวย รวย
ทรัพย์ อับปัญญา พ้อคายาย แม่ยายโง่” พวกนี้ชอบ
ความสุขสบาย บอกว่า พวกแรกจะไม่มีความสุขเพราะ
เมื่อยรูมาถ ภาษาอังกฤษก็เป็น ภาษาญวนก็เก่ง สู
คนโง่ ๆ ไม่ได้ พ้อตาก็ไม่มี แม่ยายก็เอาไว้เฝ้าบ้าน
ตัวเองแสวงหาความสุขนอกบ้านได้อย่างเต็มที่

(หนุ่ม) บางคนพอเห็นคุณสมบัติของสาวที่
หน้ามาหรือเจ้าแก้วพาไปดูเท่านั้นว่า รูปสวยแม่จะสวม
แว่นตาดำตลอดเวลา รวยทรัพย์ เพราะเป็นเจ้านของ
คนพาไปดูเท่านั้น ก็ตกลงแต่งงานด้วยทันที แต่
เจ้าเลื่อน คาบอด เป็นโง่ เมื่อตอนส่งตัวเสียน

อันภริยา หรือ เมื่อนั้น คำโบราณว่าด้วย
การนี้ แบ่งออกเป็น ๗ ประเภทคือ

๑. วรภริยา (ภรรยาผู้มา) ภริยาประ
เภทนี้ ใครได้จะลำบากไป ๘ อย่าง คือมักจะลบหลู่
ความคิดของสามีตัวที่ทำได้ สามีจะได้เล่นขี้- เล่น
ตำแหน่ง เจ้านายก็จะบอกว่า “ตัวชาติแต่เมียไม่ไหว
ให้รอไว้ก่อน” หรือมีคนไปติดต่อกับสามีไม่ได้ผล พอ
เข้าหลังบ้าน อธิษฐาน หรือนายอำเภอคนที่ ๒ ก็จัดแจง
ขานรับอย่างดี พอได้แหวนเพชรเจ้านักย่อย- นวนาง
ตะละแม็กข่มขู่บังคับท่าน “เบยว” เสียน

๒. โจรภริยา (ภรรยาโจร) อันนี้มิใช่
เป็นภรรยาของโจร แต่มีความหมายว่า ภริยามีความ
ประพฤติเหมือนโจรทั้งกายและใจ ข้าวของ เงินทอง
แถมจะเอาไปหมด มีที่คืนก็ขายไปเล่นม้า แทะไปเสีย
นี้เงินเก็บเอาไว้ลงทุน เจ้าหล่อนก็หยิบไปเลย มีของใช้
มีค่าก็อันตรธานไปสิ้น ของที่บ้านขายดี แต่ไม่มีเงิน
ติดลนจกเลย

๓. สามีภริยา (ภรรยานาย) คือ ภรรยา
ประเภทนี้ชอบเบ่งทับสามี สามีใหญ่ ๑ ตะละแม่ใหญ่
กว่า คือใหญ่เป็น ๒ เป็น ๓ ชอบบังคับสามีให้เกรง
กลัวตน เห็นเป็นของโก้เก๋ เอาไว้รอดเพื่อนว่าตนนั้น
มีอัน

๔. มาตาภริยา (ภรรยาแม่) ได้แก่
ภริยาที่วางตนเหมือนแม่ น้าอค-น้าทน ดิเหล่เกิน
เลี้ยงดูพ่อเจ้าประคุณสามีอ้วนท้วนไปเลย อาหารไม่
ให้ขาด จัดที่หลับนอนให้เป็นอย่างดี พักไว้เมื่อ
ขามนอนไม่คิดมุ้งลวดยุงก็ไม่กัด เข้าทำนอง “ถูก
หลายคนยังเลี้ยงได้ ผัวคนเดียวทำไมจะเลี้ยงไม่ได้”

๕. ภคินีภริยา (ภรรยาพี่น้อง) ได้แก่
เมียทำตัวเหมือนเป็นพี่เป็นน้อง น่ารัก น่าใคร่ น่าทน
ถนอม อยู่กันด้วยหัวใจ มีอะไรผิด อะไรถูก ค่อยๆ
พูดค่อยๆ จากกัน บ้านเป็นสวรรค์น้าอภิมย์ ไปไหนก็เอา
ออกงานด้วย ไม่คิดนอกใจกัน อย่างมากก็แค่อาบ-
อบ-นวดแล้วก็มาเล่าสู่กันฟัง

๖. สขีภริยา (ภรรยาเพื่อน) ภริยา
แบบนี้เหมือนเพื่อนตาย ร่วมทุกข์-ร่วมสุขกันขามจน
ก็กัดก่อนเกลือกินกัน ขามร่ำรวยก็นั่งรถเป็นซัดดแอร์
ไปด้วยกัน เข้าทำนอง “ไปด้วยกัน มาด้วยกัน
เลืดอกสุพรรณเอ๋ย”

๗. ทาสีภริยา (ภรรยาทาส) ภริยา
แบบนี้ ใครได้ก็โชคดีเหมือนกัน เพราะขอดขาย

จะเป็นทั้งเจ้าชาย-อัศวินด้วย คำน้อยก็ไม่มี พ่อเจ้า
ประคุณจะ สอก-เข้า-แป-ลูกหลังหรือโหม่ง เหมือน
ตะกร้ออย่างไรก็ไม่ว่า จะ “เปเล่” หรือ “ชาติชาย
เชยวน้อย” เจ้าหล่อนก็ทนได้ เสมือนหัวใจทำด้วยหิน

ภริยาที่ยกมาให้ดูทั้ง ๑ แบบนั้น อันนี้แล้ว
แต่บุญกรรม ดวง หรือความตาแหลมของแต่ละคน
(ซึ่งไม่เหมือนกัน) มีคนแล้วว่าคอนรักกันนั้นแสนจะ
เอาใจ วิมานในอากาศก็หอมหวาน พอแต่งงานอยู่
กินไม่ทันไร แม่เจ้าประคุณก็เหยียบเอาๆ จนอาน
ไปเลย อย่างเช่นภริยา ๑-๓ นั้น เป็นมีส่วน
อย่างสำคัญต่อท้ายขลุ่ยของสามี่ โดยไม่ต้องไปเรียน
มหาวิทยาลัยหรือสถาบันใดๆ ในโลกนี้ชื่อว่า “พ.พ.ม.”
(พึงเพราะเมีย) ไปก็มี

คนที่แบบเมียในสังคมขณะนี้ ก็มีการคาด
หวังบทบาทว่า ควรจะได้ดูแลบ้านช่อง จัดการบ้าน
เรือนความสะอาดทั้งปวงในบ้าน ดูแลอาหารการกิน
(แม้ว่าสั่งอาหารปิ่นโตก็ตาม) ซักเสื้อผ้าให้สามี่
ปลุกปลอบ-ให้กำลังใจสามี่ ดูแลรักษามี้อยามบวย
ไข่ คอยเตือนให้ไปงาน แนะนำสามี่ แต่มีใช้สอน
ไม่ให้คำว่า “เข้าใจไหม” ต่อท้ายอยู่เรื่อย มิฉะนั้น
อาจจะต้องเพิ่มแบบของภริยาอีกแบบหนึ่งว่า เป็น
“ครูภริยา” ไป คือเป็นครูสอนเสียเรื่อย ซึ่งเหมาะ

กับคนที่มีความประพฤติไม่ค่อยดีกัน หน้าที่สำคัญ
ในตอนแรก หรือขั้นเบสิกก็คือเป็นเพื่อนกายเพื่อนใจ
กัน แต่พออยู่กันนานๆ ไป ก็จะกลายเป็นเพื่อนใจ
มากกว่าเพื่อนกาย ทั้งนี้ หลังจากเลยระยะข้าวใหม่
ปลามันไปแล้ว

คนผู้ชาย (บางคน) ในวงสังคมขณะนี้ มักจะ
กลายเพศกันไปเสียแล้ว ไปทำหน้าที่ที่ไม่ตรงกับเพศ
ของตนก็มีถมไป หาตุ๋นตามสะแควร์ หรือย่าน
ชุมนุมชนต่างๆ มิใช่เพียงแต่ในกรุงเทพมหานครอัน
ยิ่งใหญ่เท่านั้น ต่างจังหวัดต่างอำเภอก็พอจะหาตุ๋นได้
หรือจะให้ข้าพเจ้าติดต่อให้ก็ยังไหว แต่มีใช้ประเด็น
“เมีย” ที่ข้าพเจ้ากล่าวถึง

อัน “เมีย” ที่ข้าพเจ้าจะกล่าวถึง ก็คือ
“ผู้ชาย” อย่าตกใจคิดว่าเป็น คุณป่าน บุนนาค
ไป แต่เป็นผู้ชายที่มีอาชีพเป็น “มือสอง” หรือเป็น
“มือรอง” หรือจะเรียกตามตำแหน่งหน้าที่ราชการ
และธุรกิจว่า “ผู้ช่วย.....”
“รอง.....” เช่น รองอธิบดี
ผู้ช่วยผู้อำนวยการกอง, ผู้ช่วยผู้จัดการ, อุปนายก

หน้าที่ของ “ผู้ช่วย” หรือ “มือรอง” มีหน้าที่
กว้างๆ ทั่วโลก ทุกตำแหน่งคือ

๑. เป็นผู้ช่วย, เสนอแนะว่าควรไม่ควร
อย่างไร

๒. เป็นที่ปรึกษา ให้คำแนะนำ

๓. เป็นผู้รักษาการ ในกรณีที่นายไม่อยู่
หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

๔. เป็นผู้ทำการแทน ในกรณีที่นายมอบ
อำนาจให้

๕. เป็นหัวหน้าเสมียน พนักงาน ตรวจแก้
หนังสือ เอกสารต่าง ๆ

๖. ปกครอง-ดูแล-คน-เงิน สิ่งของให้นาย

๗. เตรียมตัวรับงานใหญ่ หรือรับงานแทน
โดยโคตมาเรียนรู้งานในตำแหน่งมีรองก่อน

ว่ากันว่างานของผู้ช่วยฯ จะเป็นงาน “แม่
บ้าน” ใกล้เคียงความหมายกับ “เมีย” นั่นเอง

พวกที่เป็นผู้ช่วยถือว่าเป็นฝ่ายอำนาจการได้
พวกหนึ่ง อย่างที่ฝรั่งเรียกว่า “สตาฟ” (Staff) ซึ่ง
มีหน้าที่บอณาข่าวสาร ข้อมูล ช่างเลือกให้นายคล้าย
กับเสนาธิการทหารนายไม่ต้องทำอะไร หรือคิดอะไร
มากมาย เดินไปเดินมา (แถมจะเมาเซไปเซมา) ก็ได้
เพียงแต่นายนั้น “ตาแหลม” หรือ “มองทะลุ”
ตัดสินใจ-วินิจฉัย สั่งการถูก ก็ใช้ได้ หน้าที่หลักจริงๆ
ก็ต้องคิดว่า “ขอมนาย” ไม่ใช่ “ยี้ะ-นาย” เสีย
แล้ว แต่นายบางคนก็เหลือหลาย ลูกน้องต้องรวมกัน
เสียบก้ม หากดูได้ทั่วไปในวังราชการยังหาได้ง่ายๆ
จนบรรดาเจ้าหน้าที เสมียนทั้งหลายต่างมีความสุข

จากการค้นหาเจ้านายด้วยกันทั้งสิ้น หน่วยงานของ
ท่านมีบ้างไหมเล่า

งานของหน่วยงานจะดี ถ้านายกับผู้ช่วยได้
ประสานงานกัน เข้าใจดีต่อกัน รวมทั้งรู้จักขณะนัย
และไว้วางใจซึ่งกันและกัน มีทัศนคติต่อกัน สร-
ศิลป์ก็ต่อกันดี โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เป็นนายต้อง
ให้ความสำคัญและไว้วางใจผู้ช่วยพอสมควร ผู้ช่วยฯ
ให้เกียรติและเคารพนับถือเป็นอย่างดีโดยเฉพาะเรื่อง
เงิน เรื่องให้คนให้โทษคนในสังกัด มิใช่ นายใหญ่
ว่าซ้าย ผู้ช่วยฯ ว่าขวา หน่วยงานนั้นก็ยุ่งแน่ ๆ ขวัญ
ของบรรดาเสมียน พนักงาน (หญิงแพรก) ทั้งหลาย
ก็แหลกรานไปคืบ เพราะไม่ทราบจะเอาอย่างไรดี
เข้าซ้ายออกขวา เข้าขวากล้าปาก โดยเฉพาะข้าราชการ
ที่ต้องปฏิบัติตามลำดับชั้น แม้กฎหมายใหม่ซึ่งถือว่า
ทันสมัยแล้วคือ พ.ร.บ. ระเบียบข้าราชการพลเรือน
พ.ศ. ๒๕๑๘ ก็ยังได้กำหนดไว้ในมาตรา ๗๒ ว่า
“ข้าราชการพลเรือนต้องปฏิบัติราชการโดยมิให้เป็นการ
กระทำความข่มขู่บังคับบัญชาเหนือตน เว้นแต่ผู้บังคับ
บัญชาเหนือขึ้นไป เป็นผู้สั่งให้กระทำ หรือได้รับอนุ-
ญาตเป็นพิเศษชั่วคราว” คนที่ฉลาดก็ยกคนที่ใหญ่
กว่าไว้ก่อน แต่ยึดไปยึดมา นายเก่าตกกระป๋องหรือ
โยกย้ายไป นายใหม่ก็คือผู้ช่วยฯ เก้าขึ้นมา ตอน
นั้นจะมองหน้ากันได้อย่างไร เตรียมเก็บของย้ายตาม
นายเก่าไปได้

ผู้ช่วยฯ มิใช่จะไม่มีบทบาท บางคนเป็นผู้ช่วยฯ มานาน นายเพ็งจะย้ายมาดำรงตำแหน่งผู้ช่วยฯ ถือตนเองเป็นเจ้าของถิ่น นายก็ปวดสมองไปหลายเดือนเหมือนกัน เว้นแต่ผู้ช่วยฯ จะมีฝีมือด้อยหรือเพ็งจะมาเป็นผู้ช่วยฯ ผู้เป็นนายก็สบายใจไปได้บ้าง อย่าให้ผู้ช่วยฯ เห็นหลังหระของตนก็แล้วกัน เรื่องนี้ ใครจะไปเที่ยวคุยว่าตนเองไม่ผิดไม่มี ยิ่งคนกล้าเสี่ยง กล้าทำงานแล้ว โอกาสผิดก็จะมีมาก บางแห่ง “ผู้ช่วยฯ” ที่ได้มามีผู้ช่วยเสียแล้ว กลายเป็น “ผู้ซ้ำ” ไปเสียนี้ นายก็ท้องคอยระแวงระวังตัว ถ้าเป็นมากก็อาจเป็นโรคเส้นประสาทไปได้มันบั่นแ่หรือกนย (นะ)

ศิลปะของการเป็นผู้นำ (นาย) ก็ต้องมี บางคนว่า เรือน (จากมหาวิทยาลัย) ได้บางคนว่าเรือนไม่ได้ เพราะถือว่าเป็นศิลปะ หรือพรสวรรค์ ไม่ใช่

ตำราหรือศาสตร์ ซึ่งเล่าเรียนได้คนที่เขานายที่ดุดุคน และทุกตำราจะต้องยกย่อง คือคนที่ทำงานได้ทั้ง “งานและน้ำใจ” ไม่ใช่ “แล้งน้ำใจ” “งานใช้-ใช้ไม่รักษา” หรือการยึดแค่ระเบียบแบบแผนตายตัว คิดเอาแต่ใจตนเองเท่านั้น จะหาความจริงรักภักดีได้จากผู้ช่วยฯ หรือแม้ แต่เจ้าหน้าที่ ตัวน้อยๆ ได้ที่ไหนตัว (นาย) เองจะคิดว่าเก่ง วิเศษหรือยิ่งใหญ่กว่าคนอื่นเสมอไปหาได้ไหม มีเรื่องจริงที่จะเล่าให้ฟังก็คนนายอำเภอ (ชั้นเอก) ไม่ช่วยเหลือนักปลัดอำเภอหนุ่ม (ชั้นตรี) คนหนึ่งในเรื่องร้ายแรง ปลัดอำเภอก็แค้นต่อมาจบปริญญาโท ทำงานไปเกี่ยวข้องกับการเมือง (อย่าเอ่ยชื่อเลย เอ่ยก็รู้จักกันทั่วๆ เมือง) จนไม่นานนักก็ได้เป็นชั้นพิเศษเมื่อไม่นานนี้เอง เรื่องเหล่านี้ไม่แน่ดอก ผู้เป็นนายทั้งหลาย เพราะทุกคนก็มี “หัวใจ” ด้วยกันหมดทุกคน

เกิดเป็นคน ซึ่งจอกล่าวว่ายากลำบาก ดังนั้น
เกิดเป็นนาย ก็คงจะ ต้องยิ่งลำบากแน่ตามหลักการบริ-
หารงานสมัยใหม่ หรือแนวรัฐประศาสนศาสตร์บ้านัก
ข้าพเจ้าในเรื่อง “งานกับน้ำใจ” การบริหารที่ดีต้องเป็น
รูป “ศิลปะศาสตร์” ทำอย่างไรจึงจะได้ผลงานที่ดีและได้
น้ำใจด้วย คนเป็นหัวหน้าหน่วยงาน จะต้องทำหน้าที่
ริเริ่ม ตัดสินปัญหาหรือวินิจฉัยสั่งการที่ดี เป็นประ
ธาน (เปิด - ปิด - พิธีต่าง ๆ) ตรวจเยี่ยมหน่วยงาน
นอกสำนักงาน เป็นผู้ควบคุมและตรวจสอบให้คน -
ให้โทษ (แถมกับดุงเงิน) ผู้บังคับบัญชา มิใช่เป็น
ผู้ลงมือทำอะไรเองเสียหมด เช่น ทำตัวเป็นเสมียน
(พิมพ์ดีด) หรือเป็นแม่บ้านเสียเอง (เว้นแต่ไม่มี) โดย
เฉพาบทยที่บอกผู้ใหญ่ว่า “อะไร ๆ ผมทำเองหมด ผู้
ช่วยฯ ไม่ได้ความ ประจำแผนกไม่ได้เรื่อง
เสมียนใช้ไม่ได้” แล้วไซ้ร้ เขาว่า น่าจะลดตำแหน่ง
ไปกินเงินเดือนตามระบบ พ.ช. อัตราการโรงเสียให้
เชิด มีเรื่องเล่ากันว่า มีรัฐมนตรีนายหนึ่งท่านไปงาน
เลี้ยงของกรม อธิบดีท่านก็จัดโต๊ะเอง เชิดโต๊ะเอง มี
หน้าซ้ายยังเสิร์ฟ (เพื่อหาเสียง) เสียเองอีก จนรัฐมนตรี
รำคาญ ไปพูดกับปลัดกระทรวงว่า อธิบดีคนนั้นไม่
ควรขอเงินเดือนแม้แต่ขั้นเดียวให้

ผู้เป็น “แม่บ้าน” หรือ “ผู้ช่วย” นั้น มี
ความใกล้ชิดกับงานมาก รู้ความเป็นไปดีทุกอย่าง
เพราะตำแหน่งนี้จะต้อง “เผื่อใจ” ถือดูแลสำนักงาน
เป็นหลักประจำ และมีข้อคิดที่ว่า คนเป็นแม่บ้าน
“หากนอกใจหอบ้าน” แล้วเกิดมี “ชู้” ขึ้นมา สาม

ก็ยอมหาความจงรักภักดีอย่างแท้จริงไม่ได้ (นับแต่
วันมีชู้) ตามธรรมชาติหรือหลักธรรมดา คน
ยอมจะรักชู้มากกว่าสามีของตน ถ้าวรสามีของตน
ก็ยอมจะไม่มีชู้เป็นอันขาด เมื่อมีแล้วหรือดลไป
ก็ปล่อยเลยตามเลย พอสามีจับได้ก็ช่วยกันกับ
สามี แล้วเอาไปแขวนคอ ให้คนอื่นเขาเข้าไป
สามีผูกคอตายเองก็มี

คนเป็น “ผู้ช่วยฯ” ก็อยู่ในฐานะลำบาก
ด้วยเหมือนกัน เพราะตนเองจะว่า “ใหญ่หรือสำคัญ
ก็ไม่ใช่จะว่า “เล็กหรือเป็นเด็กน้อย” ก็ไม่ใช่
คนที่ใหญ่ก็ไม่ใหญ่ เล็กก็ไม่เล็ก ทำตัวลำบาก
ไม่ทราบจะหันซ้ายแลขวาอย่างไรดี

ข้าพเจ้าเคยคุยกับผู้ใหญ่ในวงราชการทำ
กันว่า หัวหน้าหน่วยงานจังหวัดหนึ่ง (ชั้นเอก)
ไม่ถูกกับหัวหน้าหน่วยรองระดับอำเภอ ซึ่งเป็นลูกน้อง
ไม่ถูกกับผู้ร่วมงานชั้นเอก ชั้นโท ท่านผู้นั้นก็บอก
ยังไม่ค่อยจะสำคัญ ที่สำคัญคือเมียมีชู้เสีย
ข้าพเจ้าเองเกิดความสงสัย เลยถามว่าทำไมเป็น
เช่นนั้น เพราะว่าหัวหน้าหน่วยงานนั้น ก็ยังหนุ่ม
ภริยาก็ยังสาว มีน่าจะมีความเรื่องชู้เลย

ฟังไปอีกหน่อยจึงจะถึงบางอ้อว่า ไม่ใช่เป็น
เมียจริง ๆ เมียที่มีชู้ก็คือ ผู้ช่วยของเขานั่นแหละ
ไม่ถูกกัน นายมันก็พึ่งนะสิ ●

ใหม่ ๆ ในราชการ

คอลัมน์นี้ ดร. อาทิตย์ อุไรรัตน์ บรรณาธิการคนก่อน ได้เป็นผู้ริเริ่มใหม่ขึ้นตั้งแต่ฉบับประจำเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๑๑ เป็นต้นมา โดยมีความมุ่งหมายที่จะให้อ่านได้ทราบข่าวคราวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับกฎหมาย ข้อบังคับ หรือระเบียบใหม่ๆ อันเกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนที่ออกใช้บังคับในแต่ละเดือน เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความเข้าใจ แก่ผู้ที่เป็นข้าราชการในอันที่จะทำให้ปฏิบัติราชการได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ส่วนผู้อ่านที่มิได้เป็นข้าราชการก็จะได้รับความรู้เกี่ยวกับระเบียบปฏิบัติของทางราชการซึ่งจะทำให้เข้าใจการปฏิบัติงานของข้าราชการได้ดียิ่งขึ้นเช่นกัน

โดยที่ข้าราชการทุกคนที่ต้องสนับสนุนนโยบายของรัฐบาลด้วยความบริสุทธิ์ใจ ใหม่ ๆ ในราชการฉบับนี้จึงขอเสนอแถลงการณ์ร่วมในการเปิดสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีน

ทั้งนี้ เพื่อจะได้ทราบถึงแนวนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับสาธารณรัฐประชาชนจีน ซึ่งจะทำให้เราปฏิบัติตามราชการได้ถูกต้องตามนโยบายของบาล

แถลงการณ์ร่วมไทย-จีน

ข้อความต่อไปนี้ - เป็นแถลงการณ์ร่วมระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสาธารณรัฐประชาชนจีนว่าด้วยการสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต ลงนามโดยหม่อมราชวงศ์คึกฤทธิ์ ปราโมช นายกรัฐมนตรีแห่งประเทศไทยและ โจวเอิน ไหล นายกรัฐมนตรีแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๘

๑. รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน มีความปรารถนาที่จะฟื้นฟู และกระชับความสัมพันธ์ที่ได้มีมาช้านานอย่างใกล้ชิดและฉันมิตร ระหว่างประชาชนของประเทศทั้งสองให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น และเพื่อสอดคล้องกับผลประโยชน์และความปรารถนาร่วมกันของประชาชนทั้งสองประเทศ จึงได้ตกลงใจที่จะรับรองซึ่งกันและกัน และสถาปนาความสัมพันธ์ทางการทูต นับตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๘ เป็นต้นไป

๒. รัฐบาลทั้งสองแถลงยืนยันว่า ประชาชนของแต่ละประเทศเท่านั้นที่มีสิทธิเลือกระบอบการเมือง เศรษฐกิจ และสังคมของตน โดยปราศจากการแทรกแซงจากภายนอก และทั้งสองฝ่ายเชื่อมั่น เช่น

เดียวกันด้วยว่า ถ้าแม้ราชอาณาจักรไทยและสาธารณ
รัฐประชาชนจีนจะมีระบอบการเมือง เศรษฐกิจ และ
สังคมที่แตกต่างกัน แต่ก็ไม่น่าที่จะมีอุปสรรคต่อการ
พัฒนาความสัมพันธ์อันสันติและฉันมิตรระหว่าง
ประเทศ และประชาชนทั้งสองตามหลักการแห่งความ
เคารพอธิปไตย และบรรณาภาพแห่งดินแดนซึ่งกัน

กิจการภายใน ซึ่งกันและกัน ความเสมอภาคและ
ผลประโยชน์ร่วมกัน และการอยู่ร่วมกันโดยสันติ

๓. รัฐบาลทั้งสองตกลงที่จะระงับกรณีพิพาท
ทั้งหมดโดยสันติตามหลักการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น
โดยจะไม่หันไปใช้หรือคุกคามว่าจะใช้กำลัง

๔. รัฐบาลทั้งสองตกลงว่า การรุกรานและ

พยายามทุกประการของประเทศใดที่จะควบคุมประเทศ
อื่นใดหรือที่จะแทรกแซงกิจการภายในของประเทศ
อื่นนั้นเป็นสิ่งที่ต้องห้ามและถูกประณาม

๕. รัฐบาลทั้งสองยังเป็นปฏิปักษ์ต่อความ
พยายามของประเทศหรือกลุ่มประเทศใดที่จะสถาปนา
ความเป็นใหญ่หรือสร้างเขตอิทธิพลเหนือส่วนหนึ่งส่วน
ใดของโลกอีกด้วย

๖. รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยรับรองรัฐ-
บาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนว่า เป็นรัฐบาลอันชอบ
ด้วยกฎหมายของประเทศจีนที่จะแบ่งแยกมิได้ และ
ตกลงที่จะถอนผู้แทนทางการทูตของตนทั้งหมดออก
จากไต้หวันภายในระยะเวลา ๑ เดือน นับจากวันที่ลง
นามแถลงการณ์ฉบับนี้

๗. รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนรับ
รองรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย และตกลงที่จะ
เคารพเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งดินแดน
๑๕๖๖-๐๑-๒๕๖๓

๘. รัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีนรับรู้ความ
เป็นจริงที่ว่า นับเป็นเวลาหลายศตวรรษมาแล้ว ชาวจีน
ในประเทศไทยได้ดำรงชีวิตอยู่ด้วยความปรองดองและ
ไมตรีจิตกับชาวไทยตามกฎหมายไทย และตามขนบ
ธรรมเนียมจารีตประเพณีของชาวไทย รัฐบาลแห่ง
สาธารณรัฐประชาชนจีนประกาศไม่ยอมรับการถือสอง
สัญชาติ รัฐบาลทั้งสองถือว่าบุคคลสัญชาติหรือเชื้อชาติ
จีนผู้ใดมาซึ่งสัญชาติไทยย่อมสูญเสียสัญชาติจีนโดย
อัตโนมัติ ส่วนในกรณีชาวจีนซึ่งพำนักอยู่ในประเทศ
ไทยที่เลือกจะรักษาไว้ซึ่งสัญชาติจีนด้วยความสมัครใจ
ของตนเองนั้น รัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีนโดย
ปฏิบัติตามนโยบายที่มาอย่างสม่ำเสมอ จะเรียกร้อง
ให้บุคคลเหล่านั้นปฏิบัติตามกฎหมาย แห่งราชอาณาจักร
ไทย เคารพขนบธรรมเนียมจารีตประเพณีของ
ชาวไทย และอยู่ร่วมกับชาวไทยอย่างฉันมิตร สิทธิ
และผลประโยชน์อันชอบธรรมของบุคคลดังกล่าวได้รับความ
คุ้มครองโดยรัฐบาลสาธารณรัฐประชาชนจีน และ
ความรับผิดชอบจากรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทย

๙. รัฐบาลทั้งสองตกลงที่จะดำเนินนโยบาย
เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ทางการค้า เศรษฐกิจและ
วัฒนธรรมระหว่างประเทศทั้งสอง

๑๐. รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยและรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน ตกลงที่จะให้มีการแลกเปลี่ยนเอกอัครราชทูตซึ่งต่างฝ่ายให้ความเห็นชอบต่อกันโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ และจะอำนวยความสะดวกเหลือเท่าที่จำเป็นต่อกันและกันทุกประการ ในการจัดตั้งและปฏิบัติหน้าที่ของคณะผู้แทนทางการทูตในนครหลวงของประเทศทั้งสอง โดยเป็นไปตามการปฏิบัติระหว่างประเทศ^{จีน} และบนมูลฐานแห่งการถ้อยทีถ้อยปฏิบัติต่อกัน

หม่อมราชวงศ์ คึกฤทธิ์ ปราโมช นายกรัฐมนตรีแห่งราชอาณาจักรไทย

โจว เอิน ไหล นายกรัฐมนตรีของคณะรัฐมนตรี แห่งสาธารณรัฐประชาชนจีน

วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๑๘ ณ บักกิง

วัตถุประสงค์ในการเปิดสัมพันธ์ทางการทูตดังกล่าว ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช นายกรัฐมนตรี ได้แถลงในการให้สัมภาษณ์ทางโทรทัศน์เมื่อวันที่ ๘ กรกฎาคม นี้ว่าไม่ใช่เป็นเพราะความกลัวจีนแผ่นดินใหญ่ เนื่องจากสถานการณ์ในเวียดนามใต้ เขมร และลาว แต่ได้กระทำไปตามนโยบายของรัฐบาล ที่ได้แถลงขอความไว้วางใจต่อสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งสภาผู้แทนราษฎรก็ได้ให้ความไว้วางใจแล้ว

วิเศษแท้

เมหนอรอลเย็นชื่น พาดุณระรินชื่นใจ

ข่าวสอบ

ส่วนราชการที่กำลังเปิดรับสมัครสอบเข้ารับราชการมีดังนี้

๑. กรมราชทัณฑ์ (จังหวัดระยอง) รับสมัครสอบแข่งขันเป็นข้าราชการชั้นจัตวา ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ ๑ (ชาย) ผู้สมัครสอบต้องมีคุณวุฒิ จบประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนต้นสายสามัญ (มศ. ๓) หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้ หรือได้รับประกาศนียบัตรจากโรงเรียนข้าราชการฝ่ายราชทัณฑ์ หรือ ได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพหรือเทียบเท่าทุกสาขา
สมัครได้ที่ ทณฑสถานเปิดห้วยโป่ง จังหวัดระยอง ภายในวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๘

๒. ศาลากลางจังหวัดตาก รับสมัครสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้าเป็นข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจัตวาอันดับ ๑ ในตำแหน่งพนักงานพิมพ์ดีดจัตวา ผู้สมัครสอบต้องได้รับประกาศนียบัตรประโยคศึกษา (ม. ๖ หรือ มศ. ๓) หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบได้ไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมศึกษา หรือเป็นผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรเปรียญธรรม ตั้งแต่ ๕ ประโยคขึ้นไป

สมัครได้ที่ ที่ทำการพัฒนาชุมชนจังหวัดตาก ศาลากลางจังหวัดตาก ภายในวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ๒๕๑๘

๓. ศาลากลางจังหวัดกำแพงเพชร รับสมัครสอบแข่งขันวิชาข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวา ตำแหน่งเสมียนพนักงาน (หน้าห้องถ่ายรูป) ผู้สมัครสอบต้องมีวุฒิได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษา (ม. ๖ หรือ มศ. ๓) หรือที่กระทรวงศึกษาธิการเทียบได้ไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมศึกษา หรือเป็นผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรเปรียญธรรมตั้งแต่ ๕ ประโยคขึ้นไป

สมัครได้ที่ ที่ทำการปกครองจังหวัดกำแพงเพชร ภายในวันที่ ๑๕-๒๕ กรกฎาคม ๒๕๑๘

๔ กระทรวงการต่างประเทศ รับสมัครสอบคัดเลือกข้าราชการพลเรือนชั้นโท ตำแหน่งเลขานุการ โท (ชั้น ๒) หรือเลขานุการตรี หรือพนักงานกระจายเสียงโท หรือผู้จัดรายการโท ผู้สมัครสอบต้องมีวุฒิจบปริญญาทางสังคมศาสตร์

สมัครได้ที่กองการเจ้าหน้าที่และฝึกอบรม สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการต่างประเทศ ถนนสนามไชย กรุงเทพมหานคร ภายในวันที่ ๒๘ กรกฎาคม ๒๕๑๘

๕ สำนักผังเมือง รับสมัครสอบคัดเลือกข้าราชการพลเรือนสามัญชั้นจิตว่าตำแหน่ง พนักงานบัญชี ผู้สมัครสอบต้องได้รับประกาศนียบัตรประโยคอาชีวศึกษาชั้นสูงหรือประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพ แผนกพาณิชย์การ

สมัครได้ที่แผนกสารบรรณ สำนักงานเลขานุการกรมสำนักผังเมือง ภายในวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๑๘

๖ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ รับสมัครสอบคัดเลือกข้าราชการพลเรือนชั้น จิตว่า ตำแหน่งเสมียน ผู้สมัครสอบต้องมีคุณวุฒิประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายอาชีพแผนกพาณิชย์การ (เลขานุการ)

สมัครได้ที่แผนกสารบรรณ สำนักงานอธิการบดี ภายในวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๑๘

๗ กรมไปรษณีย์โทรเลข รับสมัครสอบคัดเลือกข้าราชการพลเรือน ภูวนาณิชย์ ชั้นโทอันดับ ๑ ตำแหน่งวิทยากรโท ผู้สมัครสอบต้องได้ปริญญาโททางการบริหารหรือสื่อสารมวลชน

สมัครได้ที่กองการเจ้าหน้าที่ กรมไปรษณีย์โทรเลขภายในวันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๑๘

๘ จังหวัดกระบี่ รับสมัครสอบแข่งขันข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาตำแหน่งเสมียน
พนักงาน ผู้สมัครสอบต้องได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษา (ม. ๖ หรือ ม.ศ. ๓) หรือที่กระทรวงศึกษา
ธิการเทียบได้ไม่ต่ำกว่าประโยคมัธยมศึกษา หรือเป็นผู้ที่ได้รับประกาศนียบัตรเปรียญธรรมตั้งแต่ ๕ ประโยค
ขึ้นไป

สมัครได้ที่ ทำการปกครองจังหวัดกระบี่ ภายในวันที่ ๑๔-๓๑ กรกฎาคม ๒๕๑๘

๙ จังหวัดนครปฐม รับสมัครสอบแข่งขันข้าราชการพลเรือนชั้นจัตวาตำแหน่ง
พนักงานสรรพากร ๑ (ระดับมาตรฐานกลางที่ ๑) ผู้สมัครสอบต้องได้รับประกาศนียบัตรประโยคมัธยมศึกษา
(ม. ๖ หรือ ม.ศ. ๓) หรือเทียบได้ไม่ต่ำกว่านี้

สมัครได้ที่ สำนักงานสรรพากรจังหวัดนครปฐมภายในวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๑๘

TADANO

ทาดานี่

"ทาดานี่" รถปั้นจั่น
ผู้ไม่หวั่นวามหนัก
รับใช้มาแล้วทั่วโลก

สด-ผ่อน

เครื่องทุ่นแรง การก่อสร้าง-ป่าไม้-เหมืองแร่

ห้างหุ้นส่วนจำกัด เมโทรมอเตอร์เวย์ดส์

2239 ซอย 87-89 ถนนสุขุมวิท กรุงเทพฯ โทรเลขย่อ "เมโทรเวย์ดส์"

ผู้แทนจำหน่าย โทร. 917635 917847 923195-6

ทนาย

ขณะนั้นข้าราชการหลายท่านคงกำลังคอยดูรูปร่างของระบบข้าราชการตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฉบับใหม่ ซึ่งจะมีผลใช้บังคับเร็ว ๆ นี้

เมื่อพูดถึงการเปลี่ยนแปลงในระบบราชการพลเรือน ก่อนอื่นควรทำความเข้าใจ ก.พ. เสียก่อน เพราะมีผู้สงสัยกันมากกว่า เรื่องอะไร ก.พ. จึงเริ่มเปลี่ยนแปลงครั้งนี้ ก.พ. ไม่มีงานอย่างอื่นทำแล้ว หรือ และ ก.พ. ได้ประโยชน์อะไรจากการเปลี่ยนแปลงบ้าง ถ้าสงสัยอย่างนั้นพอมิ้อรรถาธิบายได้หลายประการ กล่าวคือ ประการแรก ก.พ. ในฐานะองค์การกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนย่อมมีภาระต้องรับผิดชอบอย่างกว้างขวาง ทั้งระบบราชการ ตัวข้าราชการ และระบบปฏิบัติราชการต่าง ๆ ตลอดไปจนถึงสวัสดิการและสภาพความเป็นอยู่ เร็วกว่านั้นอะไรเกิดขึ้นเกี่ยวกับข้าราชการก็ชำเลื่องมองไปยัง ก.พ. ได้เลย

แต่ปัจจุบันนี้จะเห็นได้ว่าระบบข้าราชการและตัวข้าราชการมีปัญหาที่ต้องปรับปรุงแก้ไขมาก ดังจะเห็นได้จากความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในวงราชการและบริการต่าง ๆ ที่ประชาชนได้รับ แต่การปรับปรุงแก้ไขดังกล่าวยังไม่ค่อยมีขยับจะเริ่มต้นระบบราชการหรือตัวข้าราชการก่อน และประการสำคัญอำนาจดำเนินงานกระจัดกระจายอยู่หลายหน่วยงานเหลือเกิน การเปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการจึงจำเป็นต้องวางรากฐานของระบบข้าราชการพลเรือนมากขึ้นก่อน ขณะเดียวกันก็กำหนดอำนาจหน้าที่ของ ก.พ. ให้ชัดเจน ด้วยเพราะที่แลมาแล้วเรายังไม่มีนโยบายเกี่ยวกับตัวข้าราชการที่แน่นอน เช่นในเรื่องสวัสดิการและค่าครองชีพของข้าราชการเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นจึงไม่มีผู้รับผิดชอบ

ส่วนประโยชน์ที่ ก.พ. ได้รับจากการเปลี่ยนแปลงพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนใหม่ มีผู้กล่าวกันมากกว่า ทำให้ ก.พ. มีอำนาจมากขึ้น เรื่องนี้คงว่าเป็นความเข้าใจที่ไม่ตรงข้อเท็จจริง เพราะอำนาจของ ก.พ. มีอยู่แล้วตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนเดิม เพียงแต่บางเรื่องมิได้เขียนไว้ให้ชัดเจนเท่านั้น และสำหรับอำนาจที่เพิ่มขึ้น เช่นการสับเปลี่ยนหน้าที่ ย้าย โอน ตำแหน่งระดับบริหาร ก็เพื่อให้งานหน่วยงานที่รับผิดชอบ ศึกษา เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้เป็นมาตรฐานอย่างเดียวกัน ส่วนหาก ก.พ. จะได้ประโยชน์บ้างก็คงในแง่ลดการปฏิบัติงานหยาบหยาบ ซึ่งเป็นการพิจารณาเฉพาะเรื่องเฉพาะราย สันเปลี่ยนสวัสดิอุปกรณ์และเวลาโดยไม่จำเป็น จะได้มีเวลาวินิจฉัยปัญหาและให้คำปรึกษาแก่รัฐบาลเพื่อพัฒนาระบบข้าราชการพลเรือนให้เจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้น

เรื่องนี้ควรต้องรอให้ ก.พ. ได้มีโอกาสแสดงฝีมือสักหน่อยเดี๋ยวนะ